

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVI.

CHICAGO, 15. ČERVNA 1904.

Číslo 6.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Letos neměli bychom rozhodně zapomenout v žádném sboru našem na 6. červenec a tryznu Husovu, nejen proto že nové stanovy předpisují nám poučení lidu svého přednáškami a p., ale proto abychom dali na jevo, že i my dovedeme si vážit velikánů národa našeho, že dovedeme též a hlavně ve všem konání svém ctít — pravdu.

Jak pěkně by se to vyjímalo, kdyby v každém sboru našem měli jsme tak zvané odbory přednáškové, kde jednotliví členové mohli by napsané řeči své čísti, pak přednášet, druzí o nich rozhovory vésti a tak navzájem se vzdělávati a připravovati k výkladům i před širší veřejností, aneb k výkladům i poučení naši mládeže sokolské v duchu našem. Spůsobem tímto věci naší mnohdy více by se prospělo, nežli stálým trdlením.

Příčiněním činovníků a bratří našich baltimorských založen byl minule nový sbor sokolský v Curtis Bay, Md., který zove se "Horymír" a hned v zápětí požádal za přijetí do N. J. S. Před dvěma dny pak sbor tento bratry baltimorskými, již v hojném počtu významné pro nás slavnosti se účastnili, byl uveden. Vítáme bratry sboru nového, vítáme je tím radši, že naskytne se jim záhy příležitost, aby osvědčili v pevném šiku svazu našeho, jak se tuží.

V dnešní době staráme se a pečujeme spíše o to, abychom nemocem různým předešli, jim se ubránili a jiné uchránili a ne tak mnoho o vlastní léčbu. Ta již se snadno zařídit dá, jen když rozpoznání je tu správné nemoci vyléčitelné. Dnes neskůhráme nad neduživým dítětem, ale staráme se o vývin jeho, pečujeme o sesilnění jeho a životosprávu. Dnes poučujeme lid o nemocích nakažlivých spíše, nežli bychom jej strašili a v tom právě úkol lékaře zkušeného jest nejlepší.

"Památník" N. J. S. v rukopisu jest již hotov a práce ilustrativní a tisková jsou dobrou touto již zadány. Proto dalších příspěvků a opožděných prací redakce rozhodně již nepřijímá, lhůta určená bylať již dávno vypršela. Nával látky, dobré látky nabytí rozměrů netušených a mnohé později došlé muselo zůstat zpět, avšak to na věci nemění, aby kniha, jež vydána bude doufejme ku dni českému na výstavě světové v St. Louis, Mo., nebyla uspořádání a úpravy důstojné.

Jeden továrník americký, jenž navrátil se právě ze st. louisské výstavy, píše: "Když navštívil jsem st. louisskou výstavu v prvních dnech jejího otevření,

shledal jsem, že pouze v jedné budově byly výstavní předměty na svém místě — že jenom v jedné budově bylo vše hotovo a to byla budova japonská." Japonsko tedy překonalo ostatní národy v závodění průmyslovém na světovém výstavišti — a zdá se, že tuto svoji charakteristiku "býti v čas hotovo" přeneslo i na pole válečné.

Proti šněrovačkám vystoupil v době poslední rázně a opravdově spolek anglický "Leeds' Society of Physical Culture", jenž uznává zlo ze stahování těla a nevyvíjení jeho, pracuje mezi členy i členkyněmi, aby zlo toto a kletba pokolení našeho se v čas vymýtilo. Proč se červenáš, milá čtenářko? Či bylo by to možné, že i tvoje svědomí se probouzí? O, kéž tomu tak a pak napiš nám bez rozpaků jak by ti asi bylo, kdyby i zde jsme se usnesli, že "žádnou se šněrovačkou si nevežmeme" totiž ti mladší!

Vypadá i v kruzích našich svobodomyšlných, že pomalu se hýbeme, že snahy naše upřímné doznávají pochopení mnohých a tu opět a opět výsledky dobré přičísti lze na vzdělavatelskou činnost kruhů dotýčných, kdež Sokolstvo americké dojista zaujímá místo ne poslední. Vzdělání, poučení a projevy skutečné snášenlivosti na straně naší vyváží více, nežli spousta nadávek s kterékoliv kazatelny, kteréhokoliv "pejpru" šikovných pánů "reverendů". Sdružení Obcí svobodomyšlných pak doufejme, že práci naší vespolečné pomůže ještě více.

Dovolujeme si jednou pro vždy oznámiti všelikým těm bratřím také sokolům, kteří posílají nám, buď dopisy nepodepsané, aneb píšou a žalují na nás brzy br. Čermákovi a hned zase br. Hallerovi, aniž by měli tolik slušnosti a psali věcně, tou patrně jsouce vedeni snahou šlechtěnou, aby nám práci poctivou a upřímnou stěžovali, že zodpovědnou redakci jsme my, my tady v Rapidsích a nikdo nikde jinde. Ti Rapičáci pak, poznáte je podle nosu a podobají se — kosu, jimž tak ty různé patentní brčky přirostly k mozku, mohou se u nás pro kožený metál přihlásiti každou chvíli, můžeme jim posloužiti i s úrokem.

Různé trusty a jiné menší organizace zaměstnavatelů stále příkřeji vystupují proti uniím svého dělnictva, opírajíce se o svá osobní práva, že mohou si zaměstnat kohokoliv, že si nedají předpisovat a p. A což dělník nemá žádných práv osobních? Či nemůže

si o mzdě a době pracovní, když vchází ve smlouvu se zaměstnavatelem rozhodovati? Dojista, jeť přece také člověk, ale jako výstřednost škodí straně jedné, tak i druhé mohla by se vymstít. Právo organizace upřítí se dělnictvu nedá již proto, že dnes skoro každý větší závod ve spárech jest trustu a ceny a mzdy pak trust udává a o nich rozhoduje, a nikoliv jednotlivý zaměstnavatel.

Kollárovy ostatky převezeny byly do zlaté matičky Prahy — tedy po dva a padesáti letech bylo vzpomenu i velikého pěvce "Slávy Dcery" doma — a to právě v té době, kdy národ ruský tolik na životech a statcích obětuje věci, jež vlastně lidstva celého a pokroku měla by býti společnou. Otevření dráhu sibiřskou celému vzdělanému světu, popřátí ji spojení s mořem od jednoho k druhému bylo by tak pěkné a pokrokové nebýti mizerných piklů závistivé Anglie. A s tou Rusí "svatou", s tím národem jejím Kollár vždy nás chtěl mít v užším spojení, ne banketem prostým, ani řečí na písku se zakládající, ale činem skutečným, činem a zase činem vzájemným.

Mezi těmi četnými chorobami, jimiž postižen jest náš život český, mohli bychom jmenovati také "nemoc praporovou". Ať založí se spolek jakýkoliv, ať účelem jeho jsou výhradně práce vzdělávací, ať obral si za účel pouze podporovati hmotně rodiny po zesnulých členech, prapor takový spolek míti musí. Co na tom, že vydá se zaň třeba několik set dolarů a že prapor potom po celý rok jenom ve skříni visí? Jaký by to byl spolek, kdyby se nezmohl na nějakou tu slavnost odhalení (někde dokonce "svěcení") praporu. A to nejzajímavější při tom jest, že se v referátech o takových událostech často dozvídáme, že "to byla slavnost pro národ náš nad jiné význačná". Č.

Výsledek volby starosty České Obce Sokolské ve vlasti naší staré jest jen potěšitelným úkazem, že Sokolstvo české jest pokrokovým, snah volných a nestrpí a trpěti nemůže, aby hlavní představitelé jeho, jak br. Podlipný své doby mohl na jedné straně tlouci do základního kamene na památku mistra Jana, aby na straně druhé lichotil právě těm krkavcům černým, již vznešeného muže a velikého Čecha udolali. O takovýchto obrazech a přehmatech nelze právem říci, "dneska tě mají za svatého, zítra již si" atd., ale platí spíše: Rozmysli si, rozmysli, nežli něco podobného učiníš, abychom když ne ty, my nemuseli se všichni rdít, jak někdy pochopují se zásady a idee "voje národního".

Městská rada pražská zakázala paničkám a jich dcerám nosení dlouhých vlček na ulicích. Opatření to stalo se z ohledů zdravotních, ale sličné pleti tamní prý se nelíbí, protože zapoměla zcela, že to právě vlčka, která roznáší suchý prach a s ním nákazu nemocí všelikých, zejména tuberkulosu. Posměváčků jest ovšem vždy u takých nových příležitostí dost a dost, povážíme-li však co již vlečkou vše způsobeno bylo, vlečkou, jež zrovna z ulice pověsí se do almary s oděvy

jinými a jiných členů rodiny, aby nákaze tím volněji zjednan byl průchod a pak co nových věcí v začátcích bylo vysmáno, z výsměchů těch nevěřících a jiných bloudů si nic neděláme a ta potvůrka všeliký ten bacil nákazy také ne.

Jest tak podivné, že mnozí Američané Rusům barbarů spílají a sami doma lynč trpí. Posílají na sta misionářů k divochům, aby na "dobrou víru" je obrátili a na druhé straně dřevěné modly jim hotoví. Vydávají letáky ku neznabožským přistěhovalcům a hned při vkročení do této země učí je krivopřisaze jen, aby tím více měli hlasů o volbě ku šmejdům politickým. Starají se o "nedělní klid" a vyrábí dřevěné oříšky muškátové, jen aby zákazníky své ošidili, povídají nám o vlastenectví a každý z nich z vlády, vlády toho lidu, k němuž náleží, chce nejvíce peněz vyzískati, pakli ta či ona dodávka zboží jim byla svěřena a pak divíme se, že tak ten "hoodle" kvete tu ve městské, tam okresní a onde státní správě.

Ve vlasti naší staré jeví prý se hnutí, aby navázaly se styky s krajany v Americe usedlými. Byl by věru již jen čas a prospěch náš i jejich v každém ohledu záhy musel by následovati. Jen tolik však již z počátku podotknouti nutno, že jsou to také u nás veliké massy toho prostého a dobrého lidu, který pamětliv vlasti staré, veškeré oběti skutečně přináší, rád přináší, aniž by troubil o nich do světa a vyprávěl pravici, co dává levice. Od tak zvaných budníků a mecenášů, kteří dávají jen k vůli osobnímu "puffu", aneb po případě zisku, nelze mnoho očekávat, jako kdekoli jinde a podle toho tedy ono navázání vlastních styků musí vypadati a při dobré vůli i mnohé zmůže, není-li snaha ta podle zdání "bankovní" aneb "přeplavni" kanceláře nějaké.

U příležitosti odevzdání Camp Jacksonova v St. Louis pravil minule Dr. Hugo M. Starckloff ku shromáždění, tuto dává mu moudrou radu: "Vychovávejte mládež svou k boji proti předsudku a pověry, proti licoměrnictví a sprostotě, proti nesnášenlivosti a nesmyslu, nepravdě. Vychovejte ji ve pravé, upřímné vlastence, kteří vlast svou více milují, nežli sebe, tak aby již v mládí tím duchem byla prochnuta, že nestává ničeho bídějšího a zkázonosnějšího pro stát i obec a blaho týchž, jako nevěrný a úplatný úředník, aneb stranický soudce. Vychovávejte ji, aby záhy poznala, že ty peníze pouze jen tehdy pravou mají cenu, když vydělali jsme jich v poctivém zápasu našem o bytí své, a že žádné bohactví na světě není s to, pokálenou čest a pokálené svědomí pozlatiti."

Byli jsme tak rádi, vidouce, že ten náš list v nové úpravě proniká do širších vrstev, že tu i onde se čte i doznává milého přijetí, avšak mrzí nás, když vidíme, že různé ty pokyny upřímně míněné a upozornění jsou u mnohých ještě přec jen, "jakoby hrách na zeď házel". Kdyby tomu bylo jináče, museli by naši ve mnohých sborech vědět, že na příklad sjezd minulý usnesl, že u každé jednoty mají mít stejné platební lístky členské,

jež lze pouze objednat u jednatele V. V., br. Černého. Dále každá jednota jest povinna počátkem roku zaplatit do fondu sjezdového za každého člena deset centů a kolik jich do dne dnešního tak učinilo na vzdor stálému připomínání jednatele V. V. Práce jednatele jest dost a dost a na nás, abychom mu ji zbytečně nestřpčovali, konajíce svědomitě povinnosti své vůči celku, od jehož blaha blaho nás všech a prospěch závisí.

Vzpomínáme těch mnohých prostinkých našinců leckde na venku a hodně na Západě, když oslavujeme tryznu Husovu, tedy smrt velkého mistra a mučedníka kostnického, jenž za to, co pravdou považoval i umřítí dovedl a prvý tak dal paprsek k novověké osvětě, když činili tak nějakou tou dupandou, jídlem a hodně mluvením druhu různého. Účel byl by dobrý, ale ty prostředky! A tak i připadá nám pořádání nějakého toho banketu, čili celá spousta drahých pokrmů a šampaňského, třeba v Delmonico, na důkaz sympatií s tím lidem ruským a slovanským, jehož krev proudy teče a synů na tisíce umírá ve vražedném boji. Zde teče víno šumivé, bílé nad křišťál, a tam krev červená provázená tisícím prokletím. O, že my lidé jako dravé jsme šelmy, tu jazyk s majonesou a tam jazyk na rtu strnulém. Mráz pojímá člověka i není Vereščaginů, aby aspoň štětcem upozornili nás, není lidu lidskostí prochnutých, aby perem pověděli nám.

Jako není svobodomyšlným ten, jenž tak pouze povídá a kněžím všech sekt nadává a při tom posílá dítky své do nějaké ty "sunday-school", jako není mužem katolíkem, jenž na obou nosí ramenou k vůli obchodu, jako není charakter, kdo přesvědčení své a zásady mění s větrem o závod z prospěchu osobního, tak není israelita nevěrcem, pakli dítky své mužského pohlaví dá obřezat a není i nemůže být národovcem, když i to své české jméno mění nějakým tím "W" a "Y" na úředních listinách, třeba amerických. Takovýto šlendrián měl by již jednou u nás přestat. Co nám může na tom záležeti, jestli si Američan láme s jménem našim jazyk, když musí tak udělati s irským, německým a jiným a my na vzájem lámeme si náš s jménem jeho. Mluvit tu o ohledech obchodních bylo by asi takové jednání jako výše zmíněné israelity, nevěře, aneb katolíka. Ostatně jak pěkně se vyjímá na příklad místo Zavrtal zhvítězané Sewerthal sud'te sami.

Nemá tenhle pan generální poštovník Payne a soudce Goodwin, jenž nedávno stal se generálním návladním vlády naší ve Washingtoně, také nějakou "osobní zášť" na některého toho vyrabitele "rodinných" breček, medicín a všelikých těch regulátorů ženských nemocí, humbuků to pod sluncem největších, zločinů páchaných na lidu nevědomém? Proč — Inu, vydati přísné nařízení na radu jednoty slušných novinářů a lékařů i odborníků, aby odňala se poštovní doprava novinám, kdekoli v Unii vycházejícím, v řeči jakékoli, jež oznamují patentní brečky způsobem dryáčnickým, lži a klamem znemravňujícím. Stačí jen oznámku zaskrtnouti, přeložit a oni si to vše a každý jednotlivý případ páni od pošty vyšetří sami. Jaké to zadosti-

učinění všem těm listům slušným a poctivým, jež nelekajíce se ztrát na "oznámece" a ztrát na dollarech za "puffy" vyhlané a na kapsu čtenářstva směřující, jaké zadostiučinění mravnosti, lidskosti i pravdě.

Když čteme o neúspěších ruských zbraní v nynější válce, nemůžeme nikterak zbaviti se pocitů, že snad porážka posloužila by lidu ruskému více nežli vítězství. Ustavičně vtírá se nám myšlénka, že porážka vlády ruské byla by vítězstvím ruského národa. Nechceme hráti si na nějaké ty "strategy u džbánu", kteří mají na prstech vypočítáno, jak by mohl gen. Kuropatkin zahrati veškeré japonské vojsko přes řeku Yalu — nechceme plésti se do "vysoké diplomacie" a pronášeti úsudky, kde ruští státníci pochybili — ale tolik zdá se býti jisto, že ruská byrokracie, která řídí osudy veliké slovanské říše, nese velkou vinu toho, že ruské pluky až posud ustupovati musily před vojsky japonskými. Jeden spisovatel praví, že "hanba a hněv lidu jsou nejlepšími pákami ve zbrojnici pokroku" — a kdyby hanba nad porážkou Ruska změnila se v hněv proti těm, kteří porážku tu zavinili — snad by později ruský národ měl dosti příčin za porážku v Asii děkovati. Č.

Zdali pak už napadlo někomu uvažovati o tom, co drahocenného času zmařeno jest v Čechách tou nepřehlednou řadou různých svátků? Není téměř měsíce, v němž by nebylo nějakého "zasvěceného svátku", v kterýž jak rozumí se samo sebou, nejen že nejde se do školy, ale odpočívá se od veškeré práce. A takových svátků jest řada přímo nepřehledná. K tomu připočítejme, kolik "zasvěcených dnů" jest v době vánoční, kolik v době velikonoční, pak řadu posvícení, kdy stráví se několik dní jen při jídle, pití, tančení a často rvačkách — a pak si spočítejme, co dobré, užitečné práce vykonáno by býti mohlo za tu dobu, co ten ubohý lid zabije tím ustavičným "svěcením". A když k tomu všemu ještě připočítáme, kolik dní do roka český rolník stráví v hospodě, nebudeme se ani dosti málo divit, že ten lid náš stále tak hmotně klesá. Žel, že si toho ale v naší vlasti povolané kruhy málo všimají, ba kladou větší váhu na to, ozve-li se u odvodu nováčků slovem "zde" aneb "hier". Č.

Máme spolky pěvecké, které nevěnují se ničemu jinému nežli zpěvu, a ač sami jsme nadšenými milovníky zpěvu, přece jen neostýcháme se prohlásiti, že člověk bez zpěvu může velmi dobře životem se protlouci. Máme spolky ochotnické a ač jsme přáteli ochotnického divadla, ba sami strávili jsme na ochotnických prknech hezkou řadu let — přece jen můžeme bez ostychu o divadle prohlásiti totéž, co jsme řekli o zpěvu: že bez divadla dovede si člověk velmi lehce raziti dráhu světem. Vedle těchto máme zde spolky sokolské, jichž cílem jest šířiti sílu a zdraví v lidu našem — a síla a zdraví jsou v boji o existenci společnosti nevyhnutelnými. To uznáváno jest všeobecně. A přec spolky zpěvácké, které pěstují jen výhradně zpěv, spolky ochotnické, které pěstují výhradně divadlo, nacházejí před veřejností milosti a při každé

příležitosti jsou jim pěny nadšené chvalozpěvy — kdežto sokolové? Pokud prý pěstují jenom tělocvik, pokud starají se jenom o to, aby lid náš byl statným, zdravým a silným, potud nemají prý žádného významu, jsouce spolky pouze sportovními. Rádi bychom věděli, jak dlouho musil by obyčejný smrtelník chodit do vysokých škol, aby této logice porozuměl. Č.

Nesmíme zapomínati v té své "horlivosti" a ruchu nynějším, že organizace "Červeného kříže" jest sdružením dobročinným, čili sdružením zcela mezinárodním, jež nalézá se rovněž v prvých řadách těch, kdož usilují o odstranění války vůbec. Ve sdružení tom jsou lékaři, ranhojiči a ošetřovatelky všech národů vzdělaných, mimo členy přispívající těch kterých, tak zvaných kruhů vyšších. S těmito kruhy nepočítáme, avšak mluvíce ze zkušeností vlastních, dovolujeme si podotknouti, že účelem organizace jest pomáhati každému v bitvě raněnému a nešťastnému člověku, každému tonoucímu v dobách povodní a velikých epidemií hladu a neštěstí národních. Jest to tedy pomoc lidštější, nežli ona tolika a tolika dollars "na dištane" těch vyšších kruhů, co za tím ty kruhy nižší, bez řádů a velikých titulů, ty ošetřovatelky pravé, lékaři a ranhojiči s nasazením mnohdy vlastních životů tolik a tolik životů nešťastníků v boj vehnaných — zachraňují, aniž ptali by se, jestli to jest japonská, aneb ruská kule, jež chud'asův úd roztrátila, ba aniž by se ptali, kolik vlastně je dobrovolníky čeká odměny. Vlastní instituce to tedy krásná a potřebná dokud lid dvacátého století nezmoudří a bude se chtít dál a dále potírat a vraždit ku větší cti a slávě svého — národa.

Ve "Věstníku Sokolském" stěžuje si br. Kukaň na ten jejich "život v otráveném vzduchu" a praví mezi jiným: "Stůněme. Upadáme. Společenský, veřejný život v českém národě prodlením posledních desíletí, zvláště ale v posledních 10 — 15 letech tak žalostně se vytvářel a zvrhl, smysl pro slušnost otupěl, mravy, spůsoby společenské sesurověly, celá společnost zdivočila, že lidé slušní, cti své dbali a dobrému tonu uvykli s odporem, otrávení, raději ustupují do ústraní, vzdávající se veřejné činnosti, byť i dlouhá leta podílu na ní brali." Není vám po přečtení těchto řádků jakoby jste koukali do zrcadla i tak mnohé česko-americké osady, do některých těch kruhů našich? Vidíte, že je. Ale na vzdor tomu zdá se, že tak prabídně to přece ještě s námi tady nevypadá jako ku příkladu v Prachaticích. Tam založen byl nový spolek za účelem štvání proti Čechům ve vlasti jejich a sice pode jménem "Deutscher Verein für Stadt und Bezirk Prachatic." V čele jeho jsou renegáti — čeští odrodilci: purkmistr Žďárský, dr. Dolanský, Ledvinka a Vimberský, a první co učinili, protestovali u okresu hejtmanství proti "sokolskému vpádu", chystanému do Prachatic o svátcích svatodušních. Župa Husova hodlala totiž podniknouti do Prachatic pouhý výlet a ten byl zakázán.

Ačkoliv místo pro veřejné vystoupení sokolů na výstavě jest zaručeno, přece musíme v zájmu celku

prohlásiti, že nás celé zařízení ani dosti málo neuspokojuje. Cvičení mělo odbýváno býti v aréně, která pro cviky tělesné byla určena — a nikde jinde. Výmluvy, že je aréna příliš vzdálena od síně koncertní, zde neplatí — v Chicagu byla také velice vzdálena a mezi těmi 20.000 diváky, kteří ji odpoledne po koncertu navštívili, ani jediný na vzdálenost si nestěžoval. Aréna jest postavena tak, aby všichni diváci mohli cvičiště přehlédnouti — kdežto cvičení sokolů na prostranství zvaném "Plaza" bude úplně ztraceno. Předně není místo ono ani opatřeno sedadly a až se diváci nakupí kolem cvičicích, ti co budou nuceni státi v zadu, ničeho neuvidí a záhy místo opustí. Dále cvičení prostná, byť sebe lépe sestavená a vzorně provedená, ztratí úplně na dojem, když diváci státi budou v bezprostřední blízkosti cvičicích — jak jsme byli svědky toho na výstavě omažské. Slabší organizace, nežli jest naše, byly s to získati pro své vystoupení arénu — jenom sokolové nuceni jsou spokojiti se s místem, které pro podobná vystoupení není určeno, není pro ně upraveno, a kde není postaráno ani o pohodlí diváků ani cvičenců. Jsme dychtivi už jednou zvědět, kdo jest za tento roztomilý "aranžment" zodpovědným. Č.

Pozorujte pilně seznamy různých těch sbírek těch kterých osad našich k nějakému tomu účeli národnímu, šlechtnému a českému zvláště i seznáte ku svému podivu, že jsou to vždy a všude táž jména, táž jména obchodníků a dělníků českých, již dávají ochotně. Může tak být na vždy a jest způsobem tím mnohá naše instituce zabezpečena? Pochybujeme velice, zvláště, když tak mnozí jen jednoho majíce koníčka o druhém vědět nechť a právě tím svým vlastním koníčkem síly tříští. O spolecích platí totéž a na sokolské appealing se hned ve všem nejdříve, jakoby tu tíž ony hlavně měly vydržet. Co tu sbírek všelikých vždy v nových a nových útvarech. Pro nás a sbory naše jest dojista jen nutno, aby sbírky ty se organisovaly, aby stalo se takové soustředění jich, aby věci dobré se prospělo vždy v čas a vydatně, potom opět věci druhé atd. Sem dát dollar a tam také bez rozmyslu a tak podporovat šmahem vše, aniž bychom se přesvědčili kdo za kterou sbírkou vězí, co prospěšnějšího, schváliti nelze. Hledme si vše v čas roztríditi a hlavně uhoďme na všeliké ty české budníky, kteří veřejného života se neúčastníce sedí pěkně doma, ač peněz nabytých zrovna třeba měli z nás, ty vyhledejme a pobádejme, jakož nezapomeňme těch ochotných obchodníků českých, již povždy dají, dají aniž by námi byli náležitě sami podporováni. Jsou to zejména ti, kdož dávají levici, aniž by musela vědět o tom hned pravice, bez bombastu, bez tyrád a kramařiny.

S podivnou morálkou shledáváme se v jednom předním našem časopise. Jistá dívka totiž dala se omámiti sladkými slovy zhýralého, nesvědomitého svůdníka a prchla s ním do jiného města. Když z poblouznění svého se poněkud vzpamatovala a s klidnou myslí uvážila celý dosah svého neblahého kroku, učinila pokus samovraždy — a zmíněný list, přinášeje o truchlivé události té zprávu, končí následujícími slovy:

“Ostatně láska zmátla hlavu milionu žen a svedla je k hloupostem a byly mezi nimi hodně moudré a znamenité. Na takové poklesky se nesmí hledět ani tragicky ani příliš přísně”. Sympathie pisatele této zprávy s rodinou pobloudilých dívek nejsou upřímnější sympathií našich — ba ani my nenáležíme k těm, kteří by v případě podobném chtěli zasedati na stolec přísného soudce a obět nesvědomitého svůdníka odsuzovati. Člověk jest křehký tvor, snadno poklesne a vzorným životem může v budoucnosti smýti se sebe mnohý těžký poklessek. Ale ač nechceme odsuzovati, neměli bychom také omlouvati. Příklady jsou těmi nejlepšími učiteli mládeže. Svědomitý učitel často dosti nepatrný poklessek posuzuje před mládeží přísněji, nežli posuzuje jej ve svém nitru a to jen proto, aby mládež vtiskla si jej ve vnímavou mysl svoji jako odstrašující příklad. Řekne-li veřejný časopis, že na případy, o jakém jest činěna zmínka shora, nemá se pohlížeti tak přísně, může to míti za následek, že mnohá dívka, která by jinak odstrašujícím příkladem tímto mohla býti zachráněna — řekne si: “ah, to se nebere tak přísně” — a záhy můžeme míti o jednu romanci s truchlivým koncem více.

Č.

Považujeme za svou povinnost upozorniti sbory naše, aby letos a vždy i na příště nezapomínaly tryzny Husovy, aby nezapomínaly uctíti památky muže, jenž nad jiné pravdy ctil a obhájev ji, dovedl i za ní umřítí. Řeknou vám, že my svobodomyšlní nemáme práva uctíti velikého Čecha, mistra Jana Husa, žeť věřil on, ano věřil na tu dobu svou, aby lidu svého povznesl, byl proti klamu církví a již to nám stačí, jako stačiti musí i co jinak pro národ svůj byl vykonal, jako učitel jeho, jako tvůrce řeči naši spisovné a muž, celý muž. Nám svobodomyšlným smál se “Čas” své doby pro sebevražedný leták, směje se našemu uctívání Husa, ale ať, my víme, kdo že vlastně se to směje, že strana to, jež ráda by v Čechách, využítkovala aspoň 50,000 mužů ve svůj prospěch, mužů sokolů, kdyby se dali. A dobře praví “Prapor”, jemuž za slova obhajoby vděčíme: “V poslední době věnuje “Čas” vzácnou svou pozornost českým spolkům a najmě sokolským jednotám za hranicemi vlasti, v cizině. Odsuzuje jejich činnost a vytýká jim frásovitost a ošumělost. Domnívá se snad, že budou tak zpozdílymi a zvatí jistě professory pražské, aby jim přednášeli? V tom je na omylu. Spolky ty vědí, co činí a vědí také, že národ český jim vděčí to, že krajané, které osud zavál do ciziny, najdou útulku mezi rodnými bratry, a že zachovají v těch, kdož na čas do ciziny se vystěhují lásku k rodné zemi, že je zdrží odrodění, že přijdou zpět, neoslavují cizinu a nepíší hymny na Vindobonu (Víděň). A kdyby nic více nevykonaly, kdyby ta každoročně stejná (dle “Času”) přednáška o Husovi a Žižkovi jiného výsledku neměla, bylo by toho zatím dost, a jsme jisti, že by učené přednášky realistické ani tolik nevykonaly.”

Čteme o pohřbu velikého mistra a skladatele českého Dr. Ant. Dvořáka v Praze a myslí naši jde vzpomínka za vzpomínkou, tu připomínáme si muže toho dobrého, Čecha, který národu svému písní českou to-

lik získal vavřínů a opět litujeme, že nebude nám přáno již spatřiti tu milou tvář skladatele, na něhož všichni na “český den” v St. Louis, Mo. jsme se těšili. Dvořáka tam nebude, za to ale píseň jeho, skladby, jež na vždy v srdcích budou lidu, pomníkem nejlepším. O tom, jak velikou ztrátu utrpěl národ český úmrtím jeho, jak velikým byl miláčkem lidu svého, nejlépe vystihnouti lze ze slov br. Stýbla, jenž píše “Dennímu Hlasateli”: “Tedy nadešel den z těch smutných nej-smutnější. — Velikého mistra hudby, dr. Ant. Dvořáka uložíme v lůno země posvátné půdy Vyšehradské. Přibude tam opět jedno zlaté srdce. — Hrob Dvořáka nalézá se na hlavní cestě u “Slavína”; jest to třetí hrob od “Slavína”, šikmo několik hrobů od hrobu Smetanova — a mistr Fibich odpočívá též v té samé aleji trochu jižněji. Tedy po smrti Smetana, Fibich a nyní Dvořák v bezprostřední blízkosti. Tři mistři, již “českou hudbu” hráli celému světu. — Dnešní ráno jest mrazivé, prší, obloha zachmuřena, jakoby nebe samo želelo ztráty tak ohromné. V poledne slunko prorazilo mraky — odpoledne krásně, slunečno i teple. Pohřeb Dvořáka, který konal se z kostela sv. Klimenta, byl imposantní. Mimo pohřbu Palackého a Riegra, Praha podobného neviděla. Když stanula rakev u Národního divadla, v tu chvíli z loggie Národního divadla přednesli orchestr a sbor Národního divadla úryvky z Dvořákova “Rekviem” a tím dáváno s bohem mistru, geniálnímu komponistovi, jehož díla uvnitř budovy slavila tak často triumfy. Okamžik ten byl mohutný a s obnaženými hlavami a se slzami v očích stálo zde tisíce a tisíce vděčného lidu. Zpěvy umlkly a průvod bral se k Vyšehradu, kam dorazil o 6. hodině večer. Zde poslední obřady, tklivá řeč nad rakví mistra pronesena a za zpěvu “Věčně pokoj” spouštěna byla tělesná schránka Antonína Dvořáka v chladné lůno posvátné země Vyšehradské. Když jsme Vyšehrad opouštěli, noc pomalu rozprostírala své síť... Jak nám bylo trudno u srdce, toho nejlepšího z nejlepších jsme tam nechali... Budiž mu věčná, nehynoucí památka! — Mezi spoustami telegramů, dopisů a kondolencí došly též: od pěveckého spolku z Chicaga; Rychlíka a Krejsy z Clevelandu; řiditele konservatoře z Chicaga a prof. konservatoře z New Yorku — Kovářika.”

Trochu pravdy.

U nás, napíšeme-li trochu té pravdy, ať již týká se toto, či onoho, již je oheň na střeše a celá věc jednoduše svede se na “záští osobní”, aneb odbude se pohodlně “závistí” a p. Proto také uchylujeme se dnes poněkud od vlastního pořadu našich rozprav, poukazu-jíce zejména co praví Edward Bok, redaktor “Ladies’ Home Journal”, listu to, jenž jako my humbuky a patentních medicin oznamky do listu svého nepřijímá. Týž varuje čtenářstvo své a poukazuje na nebezpečí, jež hrozí lidu i dětem užíváním všelikých tak zvaných léků tajných a patentních. Pravit mezi jiným:

“Nač choditi k lékařům, povídají vám ti lidinky, můžeme vám ušetřiti peněz” a tak místo, aby zaplatili jsme za poctivou, inteligentní poradu lékařskou věnujeme dvacet pět, aneb sedmdesát pět centů za tu či onu

láhevku toho, aneb krabičku onoho. A co vlastně koupí, co užívají pro soustavu svou? Málo jich ví. A ještě méně pozná jich rozhodnou škodu, již sami si působí a svým. Aby ušetřili poplatek lékaři, lejou do sebe spoustu neznámých letkvarů, jež obsahují jisté procento líhu, kokainu a opia, jež přímo jest ohromující. Matka, která by s úžasem lomila rukama a hrozila se jen té myšlenky, že dítě její vypilo sklenici piva, jež obsahuje od dvou do pěti procent líhu, dá témuž dítěti a vlastní rukou patentní lék, jež obsahuje od patnácti až do čtyřadvaceti procent alkoholu — nemluvě ani o kokainu a opiu. Viděl jsem ženu, temperenclárku, jež strašně láteřila při pouhé zmínce o whiskey, jak dopřála si láhve za lahvi nějaké té "hořké", jež obsahovala pětikrát tolik líhu u porovnání s níž víno šery, port, klaret a šampaňské jsou jako nevinná lemonáda na výletech "nedělních škol" věřících. Mám tu v úřadovně své projevy zloby ženštiny, jež psala mi, že opovažují se oznamovati jistý druh "root-beer", nápoj to neobsahující ani kapky líhu, co zatím ona sama doma pije láhev za láhvi jistého "Vegetable compound", odvaru prý to zelin, který má přes 20.6 procent líhu, kdežto na stáji jejich dovoluje oznamování jisté hořké, jež chová 42.6 procent líhu.

Vmyslete se jen na chvilku v nevědomí mladé ženy a hloupost její. Táž čekala se "s prvním" do kouta i trápily ji různé ty obyčejné boléstky, bylo ji jaksi nepohodlně a tu poradila přítelkyně patentovaný lék, ohlašovaný o sto šest, který prý dojistá ji pomůže — "Favorite Prescription". Konečně ubohou napadlo, jestli to vůbec vhodný pro ni lék i zeptala se naši listárny redakce dotyčného odboru. Ptali jsme se hned na onen lék tak bombasticky oznamovaný Dr. Samuela W. Abbotta, tajemníka státní zdravotní rady státu Massachusetts, jež udal nám výsledek chemického rozboru, provedeného známým německým lučebníkem Hagerem a uveřejněným v knize Hahnově "O tajných léčích", o tomto léku, jak následuje: "Asi v devíti uncích léku zvaného "Favorite Prescription" nalézá se půl drachny tinktury náprstníku, půl drachny tinktury opia, osm kapek oleje anýzového a půldruhé unce líhu. Toť tedy přípravek obsahující asi sedmnácte procent líhu."

Nuž, a nyní se vmyslete na okamžik v to vše, co státi by se mohlo dítěti ještě nenarozenému, když by matka zvykla si bráti sebe menší dávku této brečky tříkrát denně, brečky, jež obsahuje prudký jed náprstník a opium, oba na srdce účinkující vedle líhu. Všechny ty, kdož dívky vychovaly a samy kojily, vědí, jak na děcka jejich působily sebeslabší léky, když je kojily, působily prostřednictvím mléka. Vždyť již děti trpěly otravou, pakli jen různé náplasti si matky na prs daly, náplasti a mastě ručiček zlomocných obsahující, k ulevení bolesti, nerozvážené, že jedovaté látky poraní kůže do vnitř vnikly a vtřebány jsou. Jak pak teprve musí látky také působiti na tělo se tvořící a vyvíjející, tělo, s oběhem krevním matky spojené. Můžete se pak diviti, proč ti malíci hned po narození trpí? Možné dost, že chce se mu opia, jež tak dlouho v lůně matčině krví matčinou přímo mu dodáváno bylo. Či divíte se, že netráví, že jest neklidné a nezemřelo-li do týdne, že

dá se uklidniti kapkou líhu, aneb lihoviny? A hle, za vše to může vlastní matka, která naučila své dítě, co způsobeno jest, že užívala takové a podobné léky, neuzitečné a škodlivé. A opět jsou to matky, jež trápí se v dobách pozdějších žití svého, když synové jejich stali se ochlasty, a diví se ubohé, kdeže se tomu ti hoši naučili, když přece u nich v celé rodině, ani na té, či oné straně se nestřídmosti vždy uvarovali. Jest těžká to obžaloba, žel však zcela pravdivá, že byly to právě léky patentní, jichž tak nerozmyslně všude se dětem dávají, ač tolik líhu obsahují, těmi první chut k chlastu a obžerství se vzbuzuje, první základ se dává alkoholismu.

"Ženy mohou jednání své omlouvati tím, že lépe nevěděly. Však měly by věděti. Žádná matka nemá práva podati léku dítěti svému, aneb některému členu rodiny, aneb užívati nějaký lék sama, o jehož složení nemá ani ponětí, neví co obsahuje, bez ujištění lékaře zodpovědného a svědomitého, že lék jest neškodný a hodí se vůbec na případ samotný. Nic věru není tak nebezpečné jako užívání léků nerozumné, totiž brání jich bez náležité rady. Poplatek za poradu lékařskou dollar, dva, který matka chce ušetřiti, může se prašeredně vymstít a nebyti ušetřením vůbec, mohlo by být hospodařením velice divného tvaru. Okolnost, že tyto patentní léky poskytnou někdy zdánlivě ulehčení, aneb povzbudí soustavu naší, činí je teprve nebezpečnějšími. A proč by také neosvěžily, zdánlivě neposílily, a ulevily bolestem? Vždyť lihovina vždy v začátku osvěží, povzbudí a na čas osvěží. Opium odstraní bolest jistě, co zatím kokain osvěží a rozruší tak, že i žebrák zdá se sám sobě býti milionářem. A jak zpozdil! Smíšeniny takového druhu obsahující tyto prudké jedy užívají se lidem, který by jste urazili, řkouce, aby šli s vámi na jednu do hostince, na jednu whiskey, a což teprve, když by jste jim řekli, aby pili whisku třikrát denně, že tím tu či onu nemoc odvrátí a vyléčí. Dost možné, že se jim na chvilku ulehčí, ale pít v hostinci byla by u mnohých opět jiná otázka.

"Každé slovo, zde obsažené o těchto patentních brečkách, dá se snadno dokázati. A nikdo pravdy té lépe nezná věru, nežli právě vyrabitelové léků takých sami. Ať kterákoliv žena, matka a děva, jež čte tyto řádky, zeptá se jen na pravdivost jejich vlastního lékaře rodinného. Každý svědomitý lékař vám poví, že řádky tyto jsou ještě dost mírně psány, že nikterak nejsou od pravdy, že nepřestřelují. Avšak lékař nesmí mluvit o patentních léčích, té kletbě lidstva vůbec, leda by byl tázan, neboť by se mohlo o něm říci, že se těch "patentních léků" bojí, že bojí se těch "vyléčení" jimi v praxi své. A ono jest zatím naopak, neboť čím více lid používá léků patentních, tím lépe je lékařům, neboť nic není tak jistého, jako, že toto pomalé otravování a občasně zavdávání, přivádí jim dost pacientů. Kletba to tedy lidu, ale lékařům neškodí, ba naopak jim spíše k penězům pomáhá.

"Není tvrzením přílišným, pakli prohlásíme, že zvyk na patentní léky jest nejhorší kletbou, s nejnebezpečnějšími výsledky, jaká jen postihnouti může náš život národa amerického. Nyní aneb později lid americký musí prohlédnouti, jaké hrozné to nebezpečí mu hrozí, jež v meducínách takých spočívá. Matky dítek

našich musí být na stráži a bdíti nad nebezpečím, jež léky ty chovají. Tu i onde již svítá! Pomalu a jistě každý lepší časopis dnes již oznámky bombastické a plné humbuku, oznámky všelikých léků "rodinných" a patentních šmahem odmítá. (Tohle netýká se však ani jednoho listu českého, vyjma listu vašeho. Poznámka sazeče.) A nedávno jedna společnost pojišťující učinila to opatření, že její lékaři vyšetřující musí se ptáti čekanců: "Jaké patentní léky a v jakém množství jste užíval roku minulého?" Vědět dobře, jak alkoholismus povstává a jaké jsou následky v lidu i potomstvu jeho. Avšak ještě mnoho práce zbývá vykonati, mnoho zodpovědnosti ve veřejném tisku, mnoho se musí učiniti, aby zájem lidu se vzbudil, aby lid na pravou a prospěšnou uvedl se cestu a kdo již dnes tak činí, koná práci záslužnou i přes ohrnutý ret temperencláře, humbukáře, mastičkáře a hyeny v lidské podobě."

Nejtěžší ztráta, jakou můžeme býti postiženi, jest ztráta přítele: Jiného zaň nikdy nezískáme na pouhé zavolání — a i když se dostaví, starého ztraceného přítele nám nikdy nenahradí.

Americká mládež,

Nejednou četli jsme v našich časopisech dlouhé zprávy a úvahy o surové "mladé Americe". A náš lid je už tak naučen pohlížeti na zdejší studující mládež, že při každé příležitosti slyšíme poznámky: "Inu — ta surová Amerika . . ." — "To nejsou studenti, to jsou Indiani . . ." — "Stát se to tak v Čechách . . ." "Rakouské policajty na ně . . ." atd.

A co vyvádí ta mládež naše tak hrozného, že přirovnáváme ji k Indianům a že volání jsou na ni rakouské policajty?

Americká mládež — míníme totiž studentstvo vysokých škol — je vášnivě oddána sportu. Sotva že se za nimi zavrou dveře školní světnice, již chápe se míčů, již řítí se s ohlušujícím rykem na hřiště. I ti, kteří hry nepěstují, se zájmem sledují počínání svých spolužáků. A když universita v závodní hře dobude vítězství nějakého — tu teprv studující popustí úzdu svému mladistvému rozjaření a vyvádí věci, které v očích našich zdají se býti úžasné surovými.

Byli jsme přítomni takovému výbuchu nadšení a sdělíme čtenářům, co jsme byli viděli. Mičová četa university, v níž jsme dleli návštěvou, dobyla vítězství nad universitou jiného státu. Po skončené hře táhly zástupy rozjařených studentů městečkem za hlasitého volání a zpěvu. Viděli jsme jeden velice rozjařený zástup ubírající se ku předu — ale jakmile měli potkatí dívku neb ženu — ať elegantní dámu neb prostou ženu z lidu — sestoupili uctivě s chodníku, ustali ve svém ryku a nastoupili opět další cestu, když byla dívka neb žena dosti vzdálena. Zapáleny byly slavnostní ohně a když od těchto blízký dřevěný dům málem by se byl vzňal, byli studenti první, kteří spěchali oheň utlumiti.

"Policie", pravili jsme k jednomu studujícímu,

"patrně v případě takovém ani nepomýšlí na zakročení."

"Nikoliv", bylo nám vysvětlováno, "neb je-li náhodou nějaká škoda způsobena, jest hned druhý den nahrazena — a kdyby i některému policistovi napadlo zakročiti, mohlo by se mu stát, co se stalo zde jednomu na podzim. Byl totiž studenty chopen a za hlučného zpěvu vhozen do řeky . . ."

Takovou jest americká universitní mládež. Místo nočního hýření, místo pitek, "bumlů" má své sporty — místo vytloukání oken nemilým osobám (po případě židům) a volání "pereat" má hlučné oslavy svých vítězství na poli tělesné výchovy — a místo, aby se při objevení prvního policajta dala na všechny strany na útěk, jednoduše ho vhodí do vody, když se opovází studujícím rozkazovati, aby "se rozešli".

Čteme-li někdy v pražských časopisech o české mládeži, napadne nám mimoděk, že by tamním studentům trochu té "americké surovosti" časem neškodilo a rakouskému policajtu bychom od srdce přáli, aby byl vyslán jednou vyzývati americké studující, aby — "se rozešli".

Při hře učí se dítě překonávat překážky — při hře učí se vrhati se třeba v nebezpečí ve prospěch celku — při hře osvojuje si chlapec zárodky vlastností pravého muže.

Proč muži vynikají nad ženy?

"Učený svět" rokoval nedávno opět o velmi zajímavém předmětu a sice: "Proč žádná žena nevynikla posud v hudebním skladatelství nad muže?" Pronášeny byly velice různé úsudky — ale jeden z nich, který zdál se nalézati nejvíce souhlasu, staví nás muže do podivného světla.

"Proč žena nevyniká jako skladatelka?" a na otázku tuto jedna velice učená hlava odpovídá asi takto: "Základem těch nejkrásnějších skladeb hudebních jest láska. Vezměme skladby Chopinovy, Schumanovy, Beethovenovy — všechny vzaly vznik svůj v tom horoucím citu, jež láskou zovem. A proč muži ti byli s to vytvořiti věci tak božsky krásné? Poněvadž viděli před sebou svůj ideál — jenž unášel jejich ducha do závratných výšin. Bez lásky k ženě nebyly by nikdy s to tak překrásné věci vytvořiti."

To ale není vše — to nejzajímavější pro nás muže teprv přijde. "A proč žena není s to na poli hudby s mužem se měřiti?" pokračuje pisatel, "poněvadž žena v muži nikdy nevidí to, co spatřuje muž v ženě, k níž byl zahořel láskou — poněvadž muž není s to ženu nadchnouti k vytvoření tolik krásy — žena nevidí v muži nikdy takový vznešený ideál, jako spatřuje muž v ženě . . ."

Jelikož ale jiní učenci upírají ženám různé duševní vlastnosti, jsme v pokušení přijíti k tomuto závěrku: nevidí-li žena v muži takový ideál, pak mezi duševní nedostatky žen patří i to, že nemají pochopení pro — tu pravou krásu — není-liž pravda, milý čtenáři? —

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pořadatelé:

Editors:

Dr. J. RUDÍŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

Části přírodovědecké, zdravotní, atd.

JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. Části pověsťné

A. HALLER, 818 So. Ashland Av., Chicago, Ill. Části technické

Veškeré dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavnímu pořadateli:

Dr. J. RUDÍŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - - 75 cents per year

Předplatné 75 centů ročně - - - - Do čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatele zvláštní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednatel Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nově odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

Ku konci školního roku.

Červen — konec roku školního a dívky, které odbyly s prospěchem naše tak zvané elementární školy, chystají se budou vstoupiti do vyšších škol (High Schools), a některé po odbytí těchto nastoupí opět do škol vysokých. Jest to důležitý krok — důležitější, nežli rodiče naše tuší a proto umínili jsme si upozorniti je na některé podrobnosti, které na první pohled zdají se býti zcela nepatrnými, ale mohou míti na budoucnost děcka velký vliv.

Často se nás táže otec neb matka: "Prosím vás, kam poslati chlapce — do High School anebo do Manual Training? (Škola průmyslová.) A tu chceme dáti všem o budoucnost svých synů starostlivým rodičům tuto odpověď: Volte pro syna vyšší školu dle toho, jakou dráhu máte pro něho určenou. Chcete-li míti z něho umělce, učitele, lékaře, anebo právníka, chce-li pokračovati na universitě v předmětech literárních, studovati filosofii, chce-li osvojiti si jen poněkud lepší vzdělání pro stav obchodní — pak pošlete jej do High School. Má-li ale náklonnost k mechanice, chce-li býti strojníkem neb jiným řemeslníkem, ba i inženýrem — pak pošlete jej do průmyslové školy, čili tak zvané Manual Training.

Jednoho omylu dopouští se naši čeští rodiče a sice že domnívají se, když chlapec projde s úspěchem High School, že jest ozbrojen již potřebnými vědomostmi vstoupiti do university. Není tomu tak. Jest pravda, že High School jest průpravnou školou pro universitu, ale jenom tenkrát, když si žák své vyučovací předměty dle toho vyvolí. Posílá-li totiž otec syna do High School a má v úmyslu poslati jej do university, dobře učiní, když požádá hned na počátku školního roku principála, aby chlapci určil takové předměty, které jej pro universitu způsobným učiní. Toho si ale naši čeští rodiče nevšímají — oni posílají chlapce do High School a to myslí, že stačí.

V zdejších vyšších školách vyučuje se velkému množství různých předmětů a žák má na vůli vyvoliti si z těchto, které chce. Z počátku třeba vezme pravidelný běh — ale později s některými předměty počne těžce zápasiti a to bývá obvyčejně předmět nejdůležitější (řeč). Co učiní? Propadnout nechce — zanechá tedy těžších předmětů a vezme si některé lehčí. Že ty lehčí sice pomohou mu "projíti" vyšší školu, ale že mu nebudou platny na universitě, na to náš mladý student málo dbá. On chce graduovat High School — a hlavní péči jeho jest, aby prošel bez velkých studií. A výsledek? Že když vstoupí do university, za krátký čas musí se vrátit do nějaké přípravné školy, aby dohonil to, co byl v High School zanedbal.

Proto klademe rodičům českým na srdce, aby sami anebo s některým krajanem anglického jazyka mocným, šli k principálovi High School, svěřili se mu, co s chlapcem v budoucnosti zamýšlí a požádali ho, aby dle toho chlapci předměty sám určil a aby mu bez vědomí rodičů nedovoľoval, předměty ony měniti. Uspoří si tím mnoho nesnází, zklamání a i synu svému prospějí tím, že mu ušetří na vysokých školách mnoho trpkých chvil.

Lidé stále mluví o rovnosti pohlaví — ale zde rovnost není vůbec možnou. Pouhý úsměv rozumné, milující ženy přemůže deset mužů. H. W. Beecher.

Slova presidenta Roosevelta.

President Spoj. Států, Theodore Roosevelt, pozván byl ku graduačním slavnostem školy Groton, kde měl k studujícíjm pozoruhodnou řeč. Vyzýval mladé studenty, aby snažili se o to, osvojiti si pravé mužné cnosti, aby hleděli v mladém věku osvojiti si tělesnou sílu a pevné zdraví a mezi jiným též pravil:

"Nemá-li mladý student onoho nezdolného ducha, onu energii, které činí z něho vítěze na poli atletiky, na poli tělesné výchovy, takový mladík nebude mnoho znamenati ani v jeho dalším životě."

A sotva že telegrafní drát slova tato roznesl po Spoj. Státech, již ozval se v některých listech úzkostlivý pokřik, jako by president pronášel náhled, že jen ten člověk jest s to státi se užitečným společností lidské, kdo v mládí oddává se tělocviku. "Což nemáme vynikající státníky, učence, obchodníky", tážou se, "kteří nikdy tělesná cvičení nepěstovali?"

Ano — svět měl, má a bude mít vynikající, společností lidské užitečné muže, kteří v mládí nikdy neoddávali se cvičením tělesným — a prezident Roosevelt zajisté nemínil říci, že jen výhradně ten, kdo s láskou zápasy tělocvičné pěstuje, jest s to docílit v životě nějakých úspěchů. Nedá se ale upřít, že i těm vynikajícím mužům, kteří bez tělocviku dospěli vysokého stupně ve svém povolání, nebylo by ani dost málo škodilo, kdyby v mladém věku byli osvojili si pěkné vlastnosti, které v člověku vyvíjí a utužuje rozumná výchova tělesná. Jsou učenci, kteří poměrně ještě dosti v mladém věku vlekou světem choré tělo a kteří vykonati by mohli mnohem více, kdyby duch jejich nesídlil v tak chatrné schránce; máme vynikající muže, kteří nejsou s to opanovati svoje vášně a o nichž často slyšíme říkati: „škoda té učenosti — škoda toho ducha“. Máme vynikající duchy s povahou děcka nebo ženy a takovým i sebeučenějším by neškodilo, kdyby hrami tělocvičnými v mladém věku vypěstovali povahu, jaká zdobiti by měla každého muže, buď si on učencem, politikem, obchodníkem nebo prostým občanem.

Náš český národ stále naříká na „odvěké nepřátele“ — ale vzdáleným pozorovatelům zdá se, že největšího nepřítele má v sobě samém.

Krev a tělesná cvičení.

Dr. Philip Hawk, profesor na universitě princetonské po dlouhém bádání a různých zkouškách vydal spis, v němž oznamuje, jaký vliv mají různé cviky tělesné na stav krve. Známo jest všeobecně, že jakost krve závisí na množství červených krevních tělísek (red blood corpuscles). Čím méně krev naše tělo obsahuje, tím chudší jest — a jest též známo, že s chudou krví jde ruku v ruce náklonnost k nesčetným neduhům — a proto výsledek bádání dra. Hawka poutá pozornost nejenom v kruzích tělocvičných, ale i v kruzích lékařských.

Jmenovaný doktor podrobil krev universitních atletů důkladné zkoušce a prozkoumal stav krve před a po různých cvičeních, aby mohl určit, jaké cviky mají na množství červených tělísek největší vliv; výsledek zajímavých těch zkoušek jest následující:

Když byl atlet přeběhl dráhu 100 yardů, rozmnožena byla červená tělíska v krvi o 24.8 procent, po 120 yardovém běhu s překážkami (hurdles) o 21.5 proc., běh jedné míle zvýšil počet tělísek o 13.9 proc., skok daleký (šest skoků) o 15.0.

Ze všech cviků tělesných má však plavání nejblahodárnější vliv na stav naší krve, neboť počet tělísek červených po 3 minutové hře zvané „water-polo“, již účastníci se mohou jen obratní plavci, počet tělísek rozmnožen byl o 104.4 proc. Jest tedy plavání uznáváno jako nejvydatnější a nejzdravější cvičení tělesné — ovšem, pokud cvičení to konáme pod šírou oblohou, na čerstvém vzduchu. Dalším zkoumáním vyšlo na jevo, že krev zdravého člověka, který cvičení tělesné nepěstuje, obsahuje 3,600.000 červených tělísek v jed-

nom čtverečním milimetru, kdežto u cvičícího připadá jich na jeden milimetr 4,500.000 až 5,000.000.

Z toho přicházíme k tomu závěrku, že člověk tělocvik pěstující jest vždy zdravější nežli ten, jenž se tělesným cvikem vyhýbá, neboť jeho krev jest bohatší a dovede různým chorobám více vzdorovati; že měly by pilně tělocvik pěstovati jmenovitě dívky, mezi nimiž jest jich téměř 90 procent chudokrevných — dále že každý, kde se k tomu jen trochu příležitost naskytne, měl by své dívky míti k tomu, aby v době letní nahražovaly si tělocvik plaváním. Při tom ale nesmíme pustiti se zřetele, že má-li tělocvik míti tak blahodárný vliv na naši krev, musíme cvičiti tam, kde plíce vdychují čistý, svěží vzduch a ne spousty zápachu a prachu.

Proč se myjeme.

Zdá se nám, podle těch mnohých přípisů a dotazů, jež denně nás dochází, jakoby si naši mysleli, že povídáme ve statích těchto něco nového. Ba naopak jsou věci to a poučení staré, hodně staré, jenže jsme se nikdy o ně nestarali. Komu bylo by někdy napadlo, aby prohlédl si důkladně kůži vlastního těla, tuto pružnou blánu skládající se z nesčetných, však pouhým okem neviditelných vláken a buněk. V této bláně jsou malounké nervy, jimiž cítíme hned každou změnu počasí, zimu, aneb teplo, bolest i tlak a dále jsou tu malé žlázy, které vysílají kolem tuk mimo všech těch droboučných cév, tepen a žilek. Není tedy ta blána jen tak jednoduchá a význam její a úkol nesmí se podceňovati. Vedle toho co minule jsme pověděli, nutno si zapamatovati, že kůže naše oněmi drobnými otvory žláz potních — dýchá, jakož, že řídí z části teplotu povrchu těla, mimo teploty vlastní, jež ovšem na oběhu krve závisí. Jak zpozdlé bylo by tedy ucpati otvory žláz potních, jak zpozdlé bylo by i náhlé zachlazení kůže. Mnohé nemoci tak povstati mohou a ještě více povstává jich nečistotou. Staré pravidlo: „Čistota půl zdraví“, ještě dnes obstojí, majité slova ta váhu i měli bychom jich vždy na paměti míti.

O čistotě má však každý jiný pojem, ten myslí, že mytí jednou denně postačí a koupel každý týden, kdežto druhý koupe se častěji a špatně myje, a opět jiný myje se jea, když musí, aneb myje se za uherský měsíc, natíraje se oleji, slanineou a p. Jest pravda, že takováto kůže páchne, nelibě voní, ale ti Indiani a koňáři jsou při tom šťastní i mají se. Tím však není podán důkaz, že mytí, mytí přílišné škodí a škoditi může i nejlepším pravidlem zdá se nám, že nejlépe mýt se tolikráte denně, kolikráte třeba, koupati, kdykoliv jsme špinaví, koupati venku v čisté řece, jezírku a podél pramínek pak zvláště v létě, kdy koupe se všechno, co živo a zdrávo.

O tom jak staří Řekové a Římané skvostně měli lázně, jak často na prospěch těla cvičeného a otuženého se koupali netřeba zvláště se zmiňovati, aniž neznáma nám tu lázeň turecká a ještě lépe ruská, kdežto Gruzinci a Peršané ještě dnes připojují ke koupelím tělocvik. V amerických pak tělocvičnách moderních nebylo by ani řádného cvičení, kdyby neměly následovati

po něm osvěžující sprchy a koupel i plování v basinu. A pak divíte se nám a žactvu našemu, že si po jakémkoliv námaze tělesní, aneb duševní rádi zacvičíme — a pak se vykoupeme, divíte se, že usilujeme ve všech sborch našich o moderní zařízení našich tělocvičen, že chceme je mít nejprve vzdušné a čisté a pak prostorné a tak upravené, aby sprchy a lázně nikde nescházely, pakli již basín mít nemůžeme. Můžete se diviti, že chceme, aby taková a podobná zařízení čistě zdravotní nalezala se kousek dále od stok, místností vlhkých, plisní páchnoucích, aneb docela záchodků. Ba věru žádná tělocvičná škola, není školou, pakli v ohledu tomto o vše není postaráno. A učit se plování nebylo by v pořadu mnohého sboru právě na závalu, jako opatření si nějakého vhodného místa někde v lese, aneb na místě výletním, kdež v praxi by se prováděti mohly cviky na prkénku a ve stoji ve cvičirně naučené. Význam takového opatření zdravotního a mimo to i pro praktický život potřebného v případě neštěstí na vodě a p. nelze podceňovati. Avšak vraťme se k vlastní naší rozpravě.

Lékaři tvrdí, že ve vlhkém ovzduší lázní, často větraných ovšem, kůže změkne za několik minut — změkne s veškerým tím povlakem, jenž se na ní nachytal ze šatů, vzduchu a při práci, aneb z pouhé již procházky, kde nebezpečný suchý prach se zvedl a nárazu šíří, prach pitomou vlečkou zvednutý, prach s různými těmi zárodky suchých chrchlů souchotinářů a jiných. Všechna ta nečistota, rmut ulpělý na těle se smyje a steče, drobné otvory čili pory kůže se otevrou a hned mohou sloužit opět svému účelu, kterému překáží se právě tím, že jsme dovolili, aby se ucpali a toto ucpání zoveme v prosté mluvě naší zcela jednoduše — špinou. A což, když po koupeli to tělo naše třeme suchým ručníkem, jaký tu blahý pocit, takovéto mírné tření povzbudí oběh krevní a znenáhla rozhostí se u nitru našem příjemný pocit čistého těla. Kdo nedovede oceniti pravdu slov těchto, ten dojísta se nikdy nekoupal a zrovna tak, kdo necvičil nikdy neví, jak ta koupel po tom teprve blahodárně působí. Jak se to dře lépe v továrně s novou silou načerpanou svěže a volně, jak se to kráčí, myslí, pracuje — po takové lázni, po pěkném vyplavání. Ale tu vám hned někdo namítne, že při takové a podobné lázni může se člověk nastudnouti, aneb nakaziti, tak jako při cvičení může si rozbít nos. Pravda, svatá pravda. Člověk se však nastuditi může všude, kde je zima a teplo, třeba doma v peřinách, ale jisto jest, že právě ten nejméně se nastudí, kdo kůže svou čistou, vodou čerstvou denně otužuje, jak ten na zdraví si prospívá, kdo tělocvikem celé tělo tuží. Po koupeli musíme se důkladně osušit a obléci počasí přiměřeně, po teplé koupeli jest radno vyčkat, abychom po roznícení po teplé vodě lázně, vychladli. K otužení kůže, aby snesla náhlé změny teploty jest třeba času, proto jako ve všem cvičení pokračujme soustavně, zvolna, nenáhle, opatrně, ale houževnatě i vytrvale.

Pokud se týče nákazy ve vodě a v koupeli vůbec, není tak zle. Voda horká jest dobrý ničitel bakterií a všelikých těch potvůrek cizopasných, vymyjeme-li jí po každé koupeli rádně vanu nestane se nám tak hned cos. Nákaza spíše mohla by přijít z doteku špinavého

ručníku a jiných předmětů, avšak ani tu není tak zle, jsme-li sami opatrní. Koupati se dvě osoby v jedné vodě jest rozhodně nemístné, třeba jsme chtěli teplé vody ušetřiti. Domácí koupelny a vany bud'tež emajlované, bílé a po případě kamenné i kovové, jenže natřené tak, aby nikde nebylo rezu a pak tak sestavené, aby štěrby se nejevily, kde špína nashromážditi by se mohla. Dřevěné vany jsou nespolehlivé, zvláště koupeli se v nich nemocný v té, či oné rodině, dále vany z domů, třeba přenosné není radno půjčovati sousedu. U nás kde koupelny umísťují páni "plumbři" u záchodů třeba i v rodinách zámožnějších, nejlépe, když starati se budeme všude na leto o zřízení plováren na venku a koupelen v širé přírodě a na zdravém vzduchu.

FEUILLETON.

S vytríbeným vkusem a dle nejnovější mody oděná dáma kráčela zvolna chicagským parkem. Za ruku vedla hezkého, bledolícího hošíka, jehož krásné, pečlivě pěstované vlásy splývaly až na široký, škrobený a nad sním bílý límec.

Opodál místa, kde jsem seděl, stál cizí chlapec, jehož udivené oči upjaty byly na světlovlasém hošíkovi. V očích jeho zračilo se překvapení — kolem červených rtů — tak mně aspoň se zdálo — rozložil se jakýsi podivný stín dětského opovržení.

Dáma se chvíli zastavila, soustrastný její pohled přeměřil cizího chlapce a z úst vydral se povzdech:

"Ubohé dítě."

Oči mé bezděčně obrátily se k chlapci, jenž v prsou dle všeho bohaté dámy vzbudil takový pocit lítosti.

Byl to klučina asi devítiletý. Hlavu jeho krylo cosi, co někdy mohlo se zváti kloboukem. Proč ho vlastně na hlavě měl, bylo by těžko uhádnouti. Husté vlasy draly se několika otvory na svobodu, a kus střechy, který měl chrániti obličej před palčivým sluncem, scházel. Líce byly téměř do hměda opáleny, z pod hustého obočí dívalo se na dámu a jejího malého společníka dvě jiskrných oči. Košile na prsou rozhalena — krátké kalhotky držela jedna šle, která byla upevněna pouze kusem dřívka — a z roztrpených nohavic vyčnívaly statné, opálené bosé nohy. V jedné ruce držel pálu, v druhé míč. Ovšem, v době jarní nelze si amerického chlapce bez těchto rekvizit ani představiti.

Ona dáma viděla v tom malém zjevu politování hodný obraz chudoby, obraz bídý — — já postřehl jsem v tom zářícím obličejí závidění hodný obraz zdraví — obraz opravdového dětského štěstí.

"See that poor boy", opakovala dáma, upozornivši na umouněného klučinu svého jedináčka — a změřivši malého "chud'asa" ještě jednou soustrastným pohledem, ubírala se dále.

Ubohý chlapec!

Zraky mé svezly se pojednou s onoho předmětu soustrasti hezké dámy na jedináčka jejího.

Tvář hezoučká — spíše dívčí. Vlásy mohly by sloužiti za ozdobu mnohé krasavici. Rty bezbarvé — a když rozevřely se, aby k matce promluvíly, zazářily

v mdlých těch ústech malé zlaté doly. Tenký krček vězel v škrobeném límci, takže malá hlava jen s těží mohla se obracet v pravo nebo v levo. Útlé tilko oděno bylo v drahý samet — který pečlivě chránil je před vzduchem i sluncem. A ty nožky jeho! sotva že byly s to to slabounké tilko nésti.

“Ubohý chlapec!” vzdychl jsem sobě zase já.

Ví toto nastrojené, slaboučké stvoření co jest to dětství? Neví — věděti nemůže. Zná patrně veškeré předpisy společenské etikety — dovede snad hostům přednáseti básně — žije v přepychu — na těle neb oděvu jeho nesmí býti ani skvrny — ale přece jest to dítě nešťastné, dítě politování hodné!

Jak šťastnějším proti němu jest onen klučik, jenž v prsou bohaté dámy vzbudil takové pocity lítosti! On má svoji volnost — své hry — své zdraví — své dětské radosti — kdežto ona nastrojená loutka? Od té chvíle, co počala chápati — musí vésti život dospělého člověka.

Vezměte dítěti jeho dětství — a zničíte celý jeho život. Vezměte mu volnost šťastného mládí — a co mu potom z toho celého života zbývá?

Jsem jist, milý čtenáři, že i ty by jsi nad tím na pohled šťastnějším hošíkem pronesl se mnou soucitně: “Ubohé dítě!”

Č.

O prvé pomoci raněným.

(Pokračování.)

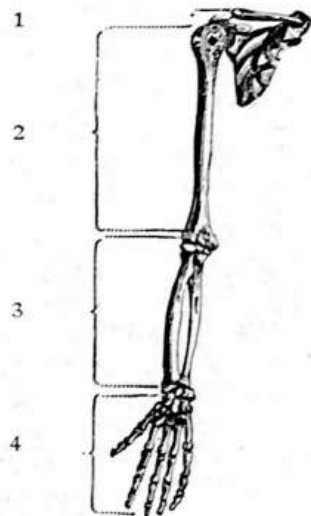
PÁNEV. — Pánev nazývají se kosti tvořící dutinu dolní části těla lidského, čili lépe řečeno část zadní, kosti, které máme po boku a dolů. Bedra pak skládají se z dvou plochých kostí bočních čili bederních, jež přiléhají po obou stranách těla ku kosti křížové a na konci této, jakž již jsme podotkli, jest kost háková čili kostrč. Tyto kosti dohromady tvoří pánev. Sluší však podotknouti ještě, že na dolní i zevní části kosti boční jest umístěna puška kloubová, do níž vchází chocholík kosti stehenní, kdežto každá kost boční má tři části, jež v útlém mládí chrupavky poji, chrupavky to, jež rok od roku tvrdnou a kostnatí. Tyto části zoveme kost kyčelní, jež vyčnívají hřebenem se vyznamenává, kost sedací, tvořící hrboly svými podporu těla při sedění a v zadu ke kosti čelní zasahující, kdežto v předu jest kost stydká.

HOŘENÍ KONČETINY. — Končetiny hoření na obou stranách těla skládají se z následujících kostí: Lopatky, kosti klíční, loketní a vřetenné. První kost jest plochá a trojhranná i přiléhá v zadu ku žebrům, druhá jest mírně prohnutá, nad prvním žebrem uložena a dotýká se vnitřním koncem svým kosti hrudní, jakž v čísle dubnovém jsme byli zobrazili. Třetí kost jest kulatá a tvoří nahoře s lopatkou a kostí klíční kloub ramenní, majíc kulatý násadec, kdežto dole s předloktím kloub loketní. Potud jde paže, kdežto zmíněné již předloktí sestává ze dvou kostí, loketní jdoucí k malíku ruky a vřetenné k palci. Ruka k předloktí připojená má v zápěstí osm kůstek a devatenáct kostí, jež poji se navzájem s rukou celou. Oněch osm kůstek jest tvarů nepravidelných a ve dvou řadách

uložených, kdežto mezi zápěstím a předloktím máme kloub ruční. Zaprstí skládá se z pěti prohnutých kostí, z nichž čtyry jsou spojeny klouby méně pohyblivými, pátá kost palcová jest spojena se zápěstím kloubem volným, který snadno pohybovati se může proti ostatním prstům. Prsty jsou připojeny klouby navzájem ke kostem zaprstním a skládají se vyjma palce ze tří článků také klouby spojených. Palec má články dva.

KONČETINY DOLEJŠÍ. — Hoření konec největší a nejdelší kosti těla lidského, jež nazývá se kost stehenní, jest zakulacený ve pušku kloubovou pánve umístěný a zove se chocholík. Kloub tento podobá se onomu v rameni, jenže puška sama jsouc vzduchu prázdnou stále chocholík tak jaksi udržuje a pohyb umožňuje, jenže ne v té míře jako končetin hořeních. Na dolním konci vchází tato nejsilnější kost kostry naší v kloub kolenní, majíc tu dva hrboly, vnitřní a zevní a u středu těchto v prohlubeni takto vzniklé nalezá se jablko. Od kloubu kolenního dolů máme holeň, již mnozí i bercem zovou, jež opět dvě má kosti a sice holenní a lýtkovou. Kost holenní jest silnější oné lýtkové a má ostrou hranu, co zatím na straně vnitřní dolejšího konce tvoří kotník vnitřní. Lýtková kost nalezá se na vnější straně od kosti prvé a nedosahující až ke kolennímu, jest slabší a kulatá, tvoříc na vnější straně svého konce dolního kotník vnější. V ohybu na konci dolním máme opět tedy kloub a tu ku holeni poji se chodidlo, jež se skládá ze zanárti, přednárti a prstů. Zanártí má sedm kostí, z nichž největší jest ona patní, kdežto v přenártí jest kostí pět a ty klouby navzájem spojeny, tvoří oblouk vzhůru země se dotýkající v zadu a předu konci kostí přednártních. S těmito v klouby spojeny jsou prsty nohy, mající jako u ruky 14 kůstek, čili článků. Každý prst má tři takovéto články, kdežto palec opět jen dva. Toto spojení všech těch kůstek není takové jako v ruce a nedovoluje ani tolik pohybu jako zápěstí. Sluší podotknouti, že konce kostí, které tvoří ten či onen kloub, jsou opatřeny chrupavkou, tak aby plochy, navzájem se dotýkající, byly hladounké a pohyb jim usnadněn. Tu také jsou mázdrý pouzdro tvořící a klouby jsou jimi zcela uzavřeny, tak že přístup vzduchu tu nemožným. V těchto mázdrách pouzdra vyměšuje se mok kloubový, mok, který nahrazuje olej stroje. Veškeré pohyby kloubů dějí se za pomoci svalstva a delší svaly ke kostem připevněny jsou pevnými šlachami, tyto šlachy však i samostatně mnohý kloub vížou, přispívajíce měrou značnou k pevnosti jeho a ohybnosti.

SVALY. — Pro nás zvláště důležité jsou svaly, již proto, že zmohutnění jejich, otužení a pevnost považujeme v tělocvičnách našich za povinnost prvou. Vždyť přední úloha při pohybu jakémkoliv připadá svalstvu a proto musíme vliv cvičení na naše zdraví především ve životních změnách svalstva činného hledati, aniž bychom zapomínali, že tělocvik i jinde zdárně působí. Považte jen, vykonáme-li ve cvičení šavli na sek a bod jistý pohyb, abychom dosáhli protivníka v jistém místě, musíme okem pozorovati pohyb jeho a vzdálenost, musíme míti jistý úmysl a přemýšleti o vhodném výpadu, pracujeme tedy mozkiem, jenž kostem a svalům veškerým právě zaměstnaným velí vy-

OBRAZ 1.

1. Paže.
2. Kost ramenní.
3. Předloktí.
4. Ruka.

OBRAZ 2.

Kost ramenní.

OBRAZ 3.

1. Bedra.
2. Stehno.
3. Holeň.
4. Chodidlo.

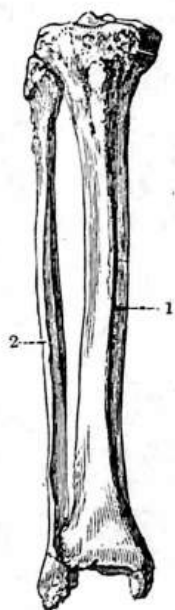
OBRAZ 4.

Kost stehenní.

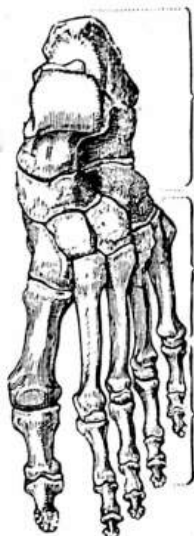
OBRAZ 5.

Jablko.

OBRAZ 6.

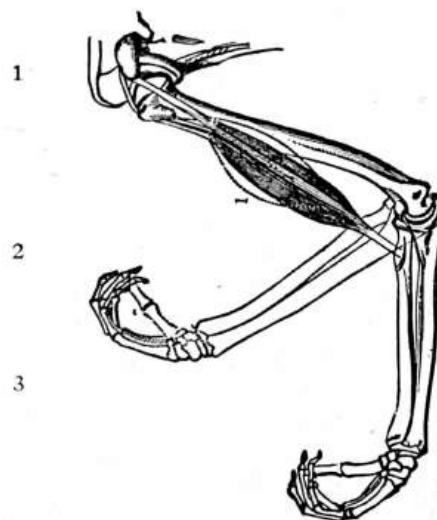
1. Kost holenní.
2. Kost lýtková.

OBRAZ 7.

Chodidlo:

1. Zanártí.
2. Přednártí.
3. Prsty.

OBRAZ 8.

Smršťování svalstva.

konati jistou část hbité práce, dojem toho všeho jde přímo k nervům smyslovým a středům těchto. Zde vytvoří se myslí naší plán pro nervy hybné a odtud povel vyšlý od cvičitele, druhého člověka tedy, přenáší se na sluch náš a na nás, učí nás lepotvárnosti a kázni, dává se svalům smrskovati, aneb ochabovati, napínati i měniti tak polohu pákových kostí, k nimž svalstvo upnuto jest. Jak důležité, vysvítá nejlépe z toho, že svaly mají skoro celou polovinu tíže celého těla — 45 procent — a polovice krve, s kterou si naše tělo v jedné době různé látky vyměňuje, proudí v tkáni svalstva. Není tedy, jakž Steffal dí, činnost žádného z ostatních ústrojí pro výměnu látek tak působivá, jako právě cvičení svalstva. Výměna látek ve svalu činném oproti výměně ve svalu klidném má hlavně v tom svůj ráz, že se pomocí přibýlého kyslíku z látek jeho vyvinuje takové množství kyselin, že slabě alkalický aneb neutrální pochod svalu klidného přechází ve svalu činném v pochod příznivější, tělu prospěšnější. Avšak vraťme se k vlastnímu poučení o svalectech vůbec.

Svaly jsou maso, jíme-li tedy libové maso hovězí a jiné, jíme vlastně svaly. Tyto pokrývají, obkličují a na kosti upnuté jsou a sami opět mázdrami, tukem a kůží potaženy jsou. Jejich tkáň halí kostru naši a dává ji oblého vzezření. Jednotlivé svaly jsou plny vláken, jež dělí se na vlákna pruhovaná na příč a vlivu vůle naší podléhající, proto také říkáme svalům těmto svaly samovolné čili živočišné, pak máme vlákna hladká, z nichž složeny jsou svaly nesamovolné, čili ústrojné, jež nalézáme zejména na stěnách dutin našeho ústrojí, na které vůle lidská prázdného vlivu nemá, tak na příklad na stěnách žaludku, střev, měchýře a podobné. Jen srdce má svaly nesamovolné, jež pruhovány jsou. Chceme-li svaly, aby zůstaly schopny různých výkonů, musíme je náležitě živiti, dáti jim odpočinku, když třeba a náležitého cviku. Častějším napínáním stává se sval pevnějším a silnějším, však tolik hned dlužno podotknouti, že sval objemný ještě není vždy svalectem otužilým, jako veliká hlava není důkazem větší schopnosti mozkové. Smršťování svalstva děje se jak již řečeno pod vlivem naší vůle, jež sídlo v mozku má a odtud jde k nervům, jež do jednotlivých vláken vedle cévstva větvičky své vysílají. Na svaly mimovolné vůle naše nepůsobí, jakž povědíno již a tu nastává jen podráždění obsahem dutin, jež samy tvoří, aneb podráždění s nervu citivého na nerv hýbavý, jakž Ploc vysvětluje. Celkem rozeznáváme svaly dlouhé, široké, kruhové a duté a dle pohybu: natahovače, schylovače, přitahovače, odtahovače, převracovače, odvracovače a svěrače, dle místa pak svaly hlavy, trupu a končetin. Ona síla smršťovací svalů nejlépe se dá pochopiti příkladem. Tak veliký sval v předu paže upnut jest dolením svým cípem ku kosti v předpaží, trochu níže lokte a cípem svým hořením a rozdvojeným ku kostem v okolí ramenou. Když se sval smrskne, aneb skráti předpaží jde vzhůru; když ale, hoření konec předpaží na něčem spočine loktem, konec ten svalu zůstává na místě svém, co zatím konec dolení, nesa ruku, přivádí se k rameni. A všechny svaly těla pracují tímto způsobem, totiž svaly tohoto druhu. Viz obr. 8. (Pokračování.)

Věstník závodní.

Již pouze jen několik neděl dělí nás od dnů, kdy zahájeny budou osmé závody N. J. S. a všechny s nimi spojené slavnosti tělocvičné, od kterých ještě před krátkým časem tolik úspěchů jsme sobě slibovali. Leč jak ani jinak u nás nemůže býti, zdá se, že ponecháme si vše na poslední okamžiky, tak že ještě ani dnes o pravých rozměrech závodů samotných určitou představu nemůžeme sobě učiniti. Jedna z nejhlavnějších otázek závodů, jest bez odporu účast závodníků samých. Dle počtu přihlášených závodníků rozhoduje V. V. o počtu soudců, dle počtu jich nucen jest závodní výbor činiti opatření pokud ubytování a stravování závodníků se týkají. Než nás i náčelníka N. J. S. dochází zprávy tak sporé, že mnohé přípravné práce následkem toho i váznou.

Očekávali jsme původně, že závody příští budou závody námi až dousd nejčetněji obeslané a odhadovali jsme, že nejméně 300 závodníků se přihlásí. Pokud však zprávy přímo aneb i nepřímo nás došly, zaznamenáno námi málo přes 100 závodníků, z nichž skoro celé sto jich do župy Střední přísluší.

Upozorňujeme důtklivě všechny sbory na to, že měsíc před závody oznámiti musí počet družstev i jména závodníků Výkonnému Výboru Nár. Jed. Sokolské. Jelikož žádoucné jest též, aby počet a jména závodících již v příštím čísle S. A. uveřejněny byly, tož vyzýváme tímto br. tajemníky aneb náčelníky sborů, aby nepokládali to sobě za příliš obtížné a nám nejdéle do 3. července úplný seznam jmen a rozřídění družstev zaslali.

Co toto píšeme, máme po ruce malý počet přihlášek. Aby bratři mohli o tom pojem si udělati, jaká liknavost v zasílání povinných zpráv u nás panuje, podáváme tuto nás došlý počet přihlášených borců.

Župa Východní: T. J. Sokol v New Yorku, dvě družstva = 13 závodníků; T. J. Sokol Blesk, jedno družstvo = 6 závodníků; T. J. Sokol Fügner, L. I., 2 závodníky. Z celé župy této víme tedy pouze o 21 přihlášených borcích.

Ze župy Severo-Východní nemáme zpráv žádných, ač jinak přesvědčení jsme, že i tam pilné přípravy k závodům se konají.

Ze župy Střední: Plzenský Sokol, tři družstva = 21 závodníků; T. J. Sokol Chicago, dvě družstva = 13 závodníků; T. J. Sokol Tábor, jedno družstvo = 7 závodníků; T. J. S. Čechie, jedno družstvo = 8 závodníků; T. J. Sokol Praha, jedno družstvo = 7 závodníků; T. J. Sokol v St. Louis, čtyři družstva = 24 závodníků; T. J. S. Tyrš v Cedar Rapids, dvě družstva = 12 závodníků. Celkem oznámeno ze župy této 92 závodníků.

Ze župy Západní víme pak opět pouze, že T. J. Sokol v Plattsmouth přihlásila 3 závodníky a T. J. Sokol ve Wilber jedno družstvo = 6 závodníků. I v této župě připravuje se více závodníků, leč my od nich žádných zpráv nemáme.

Pokud zprávy od nezdržených sborů nás došly, víme, že Slovenský Sokol v New Yorku hodlá vyslati na závody naše družstva dvě = 12 závodníků, T. J. Sokol v Milwaukee, jedno družstvo = 7 závodníků a T. J. Sokol Vlast v Chicagu též jedno družstvo = 6 závodníků.

O počtu sokolek máme zprávy stejně neúplné. Z New Yorku přihlášeno jich 12, z Omahy 6, z Long Island 1. Mnoho-li jich bude ze St. Louis — také nemůžeme udati, ačkoliv víme, že počet jich bude větší než odjinud.

Z Chicaga připravovalo se od Sokolek Chicago as 16 členkyň, určitého však od nich ničehož nevíme. Dámský odbor Plzenského Sokola zamýšlel vyslati 20 i více členkyň. Rozhodnutí jich o počtu závisí však nyní od toho, zdali bude se cvičiti na výstavě neb ne.

Závody zahájeny budou ve čtvrtek, dne 4. srpna. Ten týž den ukončiti se mají závody hlavní, to jest na nářadí a skokách do výše, dálky a o tyči. — Druhý den dopoledne odbývati se budou závody mimořádné. Odpoledne odbývati se pak mají zkoušky pro cvičení společná sokolů i sokolek. Při závodech těchto zamýšlí pořadatelé prvně mezi námi užití nového způsobu závodění a sice toho, že použití se má dvojího nářadí. Na jednom cvičiti se budou výkony školní, a na druhém výkony volné. Opatření toto nutné jest z toho důvodu, že při větším počtu závodníků, závody protáhly by se opět do nekonečna. By pak každému borci dostalo se stejného souzení, budou soudcovské skupiny stále při přiděleném jim nářadí, tak že ku příkladu jedna dvojice soudců bude souditi na jedné hrazdě všechny výkony školní a na druhé hrazdě druhá dvojice soudců opět souditi bude všechny výkony volné. Zavedením tohoto způsobu souzení odpomoci se má též tomu, aby cvičenci dlouhým čekáním se neunavovali. Vímeť ze zkušenosti, že čty závodní bývaly ze třech až čtyřech družstev složeny, což bez odporu jest to nejhorší zařízení závodní u nás stále se opakující. Aby úmysl pořadatelů v praxi provésti se dal, usneseno bylo závodním výborem, požádati Výk. Výbor o ustanovení dostatečného počtu soudců, kteréžto žádosti, doufáme, že vyhověno bude.

Otázka cvičení našeho na výstavě nějak pokulhává. Leč kdyby i z toho sejítí mělo, to neznačí ještě, že ku provedení cvičení společných by nedošlo. Jak již dříve ustanoveno bylo, odbývati se bude v neděli na závodisti sokolská slavnost, při níž cvičení společná hlavními čísly budou. Na prvním místě budou zde cvičení s činkami, provedená všemi závodníky a pak jednotlivá čísla cvičení společných provedená jednotlivě každou župou. Jak však sami jsme se přesvědčili, cvičení s činkami nejsou nacvičena tak, jak bychom toho sami sobě přáli. Až dosud, kde měli jsme příležitost viděti cvičení ta provádět, šlo to ještě slabě a přece všude měli by je znáti důkladně. Povážíme-li, že v cvičeních těch závoditi se bude a že již před pěti měsíci uveřejněna byla, pak nemůžeme sobě vysvětliti lhostejnost, s jakou na cvičení tato se u nás pohlíželi. Odporujeme proto župním výborům, aby ustanoven byl v každé župě jeden cvičitel, jehož povinností by bylo navštívit každý sbor do župy příslušící, a u těch aby dohlédl na to, aby cvičení společná řádně prováděna byla. Provedení tohoto návrhu stálo by ovšem každou župu několik dolarů, avšak při řešení podobných otázek šetření a celá peněžní otázka patří stranou. Bývali jsme v podobných případech až úzkostlivě šetrní a také po většině cviky tyto u nás pokulhávaly a celkový úspěch náš při větších hromadných vystoupeních ten laciný náter sebou nesl.

Otázka ubytování všech borců byla st.-louiským výborem rozluštěna. Na přímluvu náčelníka N. J. S. usneseno bylo, aby všichni závodníci ubytováni byli společně. Ubytování závodníků po jednom aneb dvou u různých rodin se neosvědčilo. Jest to pro závodníky celkem nepohodlné a co hlavního, pro družstva závodní přímo osudné roztrhávání jedné skupiny závodníků. Obavy, že při podobném noclehování těžko mezi bujnou chasou pořádek udržeti se dá, nejsou správné. Dokázán byl pravý opak toho při závodech župy Střední před třemi roky v stejném místě. Prostorná tělocvična T. J. Sokol v St. Louis jest právě to místo, kam všichni závodníci patří a další, jako pořádek a podobné věci snadno se dají uplatniti. Výlohy, které povstanou zakoupením potřebných "polních postelí" hraditi se budou tím, že každý závodník povinen bude zaplatiti za jednotlivý nocleh částku as 25c.

Dle stanov, závoditi se má též v cvičení pořadovém. Již před časem oznámeno bylo, že cvičení pořadová rovnati se budou cvičení členů. K rozhodnutí tomu došlo z ohledu

na to, že se šesti aneb sedmičlenným družstvem ve větších rozměrech pořadová prováděti nelze. Cvičení, níže podaná, sloužiti mají za základ co cvičení závodní, to jest tedy cvičení povinná, jichž provedení zabratí má 3—4 minuty času. Podáváme cvičení ta s ohledem na dotazy, co pořadová v sobě obsahovati budou. Připomíná se všem cvičitelům, že cvičení tato provádět se budou dle povelů, jak níže uvedeno.

Cvičení pořadová pro závodní družstva:

Nastoupit! (Odpočítat na první a druhý.)

Pozor!

Na pravo zříditi řad!

Přímo hled'!

V zástup v pravo v bok!

V řad v levo čelem!

V zástup v levo v bok!

V řad v pravo čelem!

Čelem v zad!

V zástup v levo v bok!

Čelem v zad!

V řad v levo čelem!

Čelem v před!

Pohov!

Pozor!

V dvojstup v pravo v bok!

V řad v levo čelem!

V dvojstup v levo v bok!

V řad v pravo čelem!

V zástup v pravo v bok!

V dvojstup v před!

V zástup v zad!

Čelem v zad!

V dvojstup v před!

V zástup v zad!

Čelem v zad! (Zástup na pr. utvořený.)

Čelně v řad na l. v příč! Pochod!

V zástup v pravo v bok!

Čelně v řad na pr. v příč! pochod!

V zástup v pravo v bok!

Čelně v řad na pr. v příč! pochod!

V zástup v levo v bok!

Čelně v řad na levo v příč! pochod!

Čelem v před!

V pravo zatočit—pochod! stát! (Řad zatočí v uhlu 90°)

V levo zatočit — pochod! Stát! (90°)

Čelem v zad!

V pravo zatočit — pochod! stát! (90°)

V levo zatočit — pochod! stát! (90°)

Čelem v před!

Pochodem pochod!

V zástup v levo v bok!

V řad srazit v levo čelem!

Pochodem pochod!

V zástup v levo v bok!

Bočně na levo v trojstup — první trojstup v levo čelem!

Zastavit stát!

Úkrokem ze středu volný rozstup!

(Po vykonaném rozstupu cvičení s činkami se provede.)

Úkrokem do středu sestup!

Bočně v pravo v zástup spojit, první trojstup v pravo v bok! Pochodem pochod! (Odchod z cvičiště.)

Prostná cvičení Župy Západní

ku sletu Národní Jednoty Sokolské v St. Louis, Mo.

Sestavil Rud. Havelka, náčelník Župy Západní.

Cvičení sestává ze čtyř oddílů a provádí se čtyřikrát v levo a čtyřikrát v pravo střídavě. Základní postavení: Stoj spatný, ruce v pěst sevřené. Ruch: Mírný. Časomíra 1, 2, 3, 4 — 5, 6, 7, 8.

Pohyby paží a pohyby nohou.

Oddíl I.

1. Upažit (pol. hřbetní). — Stoj úkročný v levo.
 2. Předpažit (pr. ruku dolním obloukem, levá zůstane v upažení, pol. hřbetní). — Půlobrat v levo (patou).
 3. Zapažit (pol. palcová). — Únik v l. v zad.
 4. Připažit. — Základní postavení půlobratem v pr. a přisunem levé nohy.
- Opáčně v pravo, 5, 6, 7, 8.

Oddíl II.

1. Vzpažit předem (pol. palcová). — Výskokem do stoje rozkročeného.
 2. Upažit kruhy dovnitř (pol. hřbetní). — Výskokem dřep spatný.
 3. Levá ruka, vrchní kryt (pol. malíková), pr. založit na zad. — Vztyk, výpad v l. v před zevnitř.
 4. Připažit. — Základní postavení přisunem levé nohy.
- Opáčně v pravo, 5, 6, 7, 8.

Oddíl III.

1. Levou paži vzpažit, pr. zapažit (pol. hřbetní). — Obratem výpad v l. v zad. (Poz. red: jakým obratem?)
 2. Předpažit dovnitř levou nejkratší cestou, pr. dol. obloukem (pol. hřbetní). — Poklek pr. nož.
 3. Vzpažit zevnitř (pol. palcová). — Vztyk, unožit v l.
 4. Připažit předpažmo. — Stoj spatný přisunem l. nohy.
- Na 5, 6, 7, 8 do základního postavení. Opáčně v pravo.

Oddíl IV.

1. Páže skrčit zapažmo (pol. palcová). — Půlobrat v l. zanožit v l.
 2. Trčit stranou (poloha hřbetní). — Stoj úkročný v l., předklon.
 3. Skrčit upažmo (pol. hřbetní). — Úhyb v l.
 4. Připažit mrštěním stranou. — Stoj spatný přisunem levé nohy.
- Opáčně v pravo.

Tělocvičné závody a slavnosti na výstavě v St. Louis i jinde.

18. června. — Veřejné cvičení německých tělocvičných spolků v St. Louis, Mo. na výstavě světové.

20—25. června. — Hra v míč tamtéž studujících škol vyšších a kolejí. Base-ball.

1.—2. července. — Mezinárodní zápas čet s německými tělocvičnými spolky spojenými v Bundu, na výstavě světové.

3. července. — Slet sokolstva polského v říši německé v Poznani na cvičišti v zahradě San Domingo.

4. července. — Zápas o předáctví A. A. U. na světové výstavě v St. Louis, Mo.

8.—9. července. — Závody v plování, mezinárodní, na výstavě.

11.—12. července. — Žactvo hraje házenou do koše, kdežto

15.—16. července. — Zápas o předáctví v házené do koše všech účastníků tak zvaných her olympických a přihlášených sil vůbec.

16.—18. července. — Slet Sokolstva Slovinského v bílé Lublani. Výprava sokolů českých tamtéž,

7. srpna. — Sokolský den v Lemps parku v St. Louis.

29.—31. srpna a 1.—3. září. — Olympické hry na výstavě světové ve stadiu.

8.—10. září. — Světový zápas o předáctví v šermu. — Tamtéž.

27. září. — Veřejné cvičení německých tělocvičných spolků. Tamtéž.

15., 16., 17. září. — Kopaná přihlášených se zápasníků. Mezinárodní. Na světové výstavě, ve stadiu.

17. září. — Závody o předáctví v běhu. Tamtéž.

Světová výstava v St. Louis, Mo.

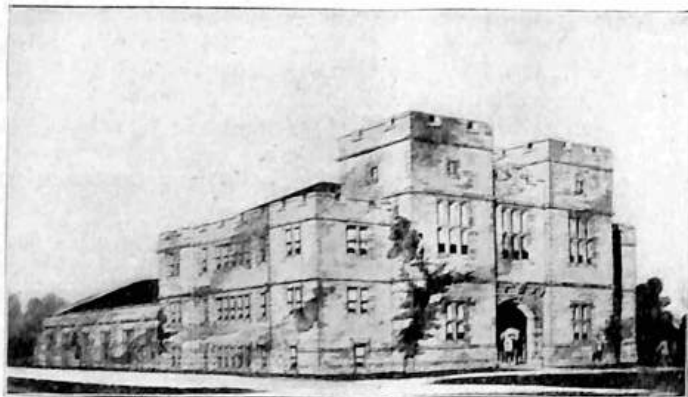
(Pokračování.)

Minule zmínili jsme se o tělocvičné na výstavišti, nemohli jsme však posloužit čtenářům svým obrazem téže hned v zápětí a totéž platí o veliké budově strojnictví, paláci to, jehož celková úprava a sloh zasluženou budi pozornost. Proto přinášíme vyobrazení obou těchto budov dnes. Na výstavě setkáme se a besedujeme s lidmi ze všech možných končin světa a jak těší nás setkání se s krajanem, jak těší nás v té či oné výstavce jméno české. Celé to krásné moře hlubokých myšlenek, jemných citů a čistých vznětů, nádherných obzorů otvírá se nám na výstavě světové, tu vidíme pokrok, vzdělání, vyspělost, ukázky vědy, umění a práce jiných lidí, abychom za vzory toho jejich dobrého použili a tím svým dobrým opět jim v tom životním zápase našim posloužili. V těch všech možných výstavních předmětech držíme živné myšlenky, aby v nás oživily, aby nás duševně oplodnily. Proto nedivte se, pakli na výstavu pohlížíme jako na tichého učitele a tichého vychovatele, jež vzbuzuje v nás touhu po vyniknutí dalším ve svém oboru, ve své zálibě i vede nás k vlastnímu pozorování, vlastnímu přemýšlení. A proto rádi na výstavě prodáváme, pokračujeme v dalším pozorování svém, abychom tím lépe připravili čtenáře na návštěvu o dnu nad jiné pro nás významném, o dnu českém, kdy i Sokolstvo americké hodlá změřiti síly své a podá důkazů zjevných o zdatnosti svých junáků.

Tak zmíniti se dlužno dnes o paláci hornictví a metallurgie, kterážto imposantní budova jest v rozměru 750 při 525 stopách, pokrývající devět akrů půdy. Zajímavá tu mimo veškerých důlních potřeb a sbírek výstavka vlastní práce do-lování a způsob téhož v zemi této vůbec. K cíli tomu jest vyhrazeno místo o 1,200 stop zděli a 300 až 500 stop šířky, kde různé přístroje hornické jsou v plné činnosti, mimo různých strojů cihlářských, hrnčířských a jiných na výrobu různého nádobí. Zde vidíme různé jeřáby, používané u pramenů petrolejových, nafty a jiné, mimo tunely a chodby, jak v různých dolech vypadají, jak stavěny jsou a jak vlastní děje se dobývání uhlí a pod. K účeli tomu zvláštní jest tu jeskyně, kde i jiné ukázky o dobývání rudy spatřiti lze, jakož i všeliké mlýny, sýtky na rýžování zlata a tak dále. Jsou tu též doly stříbrné a spolu s doly měděnými a slévárnami, jak používány byly před tisíci lety Azteky.

Výstavní správa byla dosti šťastnou, že podařilo se jí získati pozemku část, jenž náleží universitě Washington, park této jest nyní vlastním parkem výstavním, tak jako tělo-

cvična universitní jest nyní pod řízením odboru výstavního na tělocvik, tedy právě tělocvična, již obraz přinášíme. Ve stadium, o němž jsme již v listě našem psali, jest veškeré pohodlí a tu odbývati se budou, jak známo, hry olympické, jichž účastní se prý atleti ze všech možných končin. Sedm-

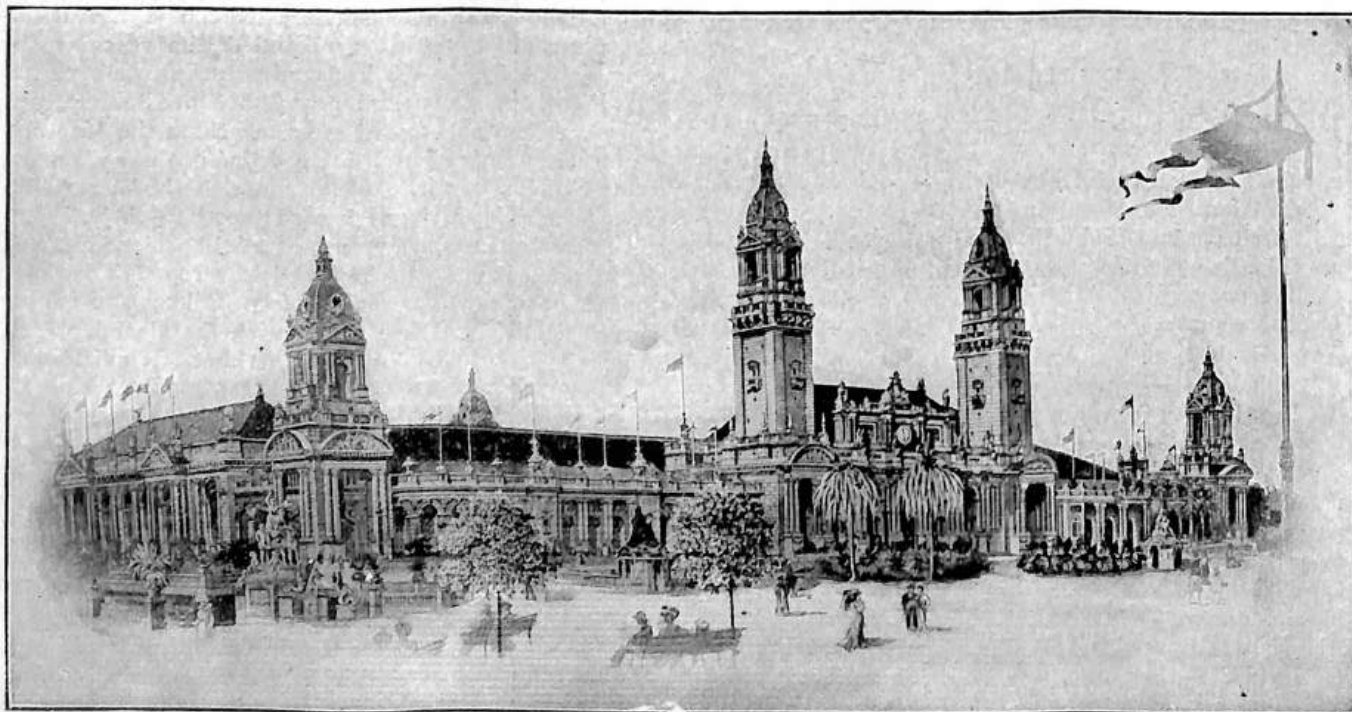
Tělocvična na výstavišti v St. Louis, Mo.

desátpět tisíc dollarů jest vypsáno cen k těmto tělocvičným zápasům a hrám. O českém dnu budou sokolové cvičiti na velikém prostranství Plaza zvaném u louisianského pomníku a bude-li lze i v tělocvičně se objeví. Ve všech sborech sokolských po Spojených Státech zimničná jeví se činnost, aby hoši přišli sem jak náleží připraveni, aby mohutnou manifestací dokázali prospěšnost tělocviku zdraví lidskému, probudili v lidu našem lásku k věci naší, vzpružili národní jeho vědomí a roznítili v něm spolu s druhou českou prací, českou hudbou, českým zpěvem plamen nadšení, hrdosti a odvahy v zemi této volné.

Pořad vlastní pokud českého dne, dne 6. srpna t. r., se týče na výstavě světové jest následující: Hudba. Uvítání hostů předsedou J. F. Holmanem. Smíšený sbor spojených česko-amerických pěvců (Chicagské ústřední pěvecké jednoty). Řeč prof. Šimka. Sl. Černá solo na piano. Hudba některou Dvořákovu skladbu, Machanovo trio, umělec Mudroch solo na housle. Pěvce věno. Malý houslista Charbulák. Zpěv operní zpěvačky pí. Mudrochové. Umělkyně na housle sl. Heritesova. Pěvci: Kde domov můj, Česko-Americkou hymnu a Rusalky na zvědách.

Jak vidět, máme se na co těšiti, hlavně však, a toho přiznáme rádi, těšíme se na slč. Heritesovu, jež v době poslední sklízela vavříny na umělecké cestě své v Terstu, v Gorici a jinde. Tak čteme o ní v Národních Listech: "Dne 16. března uspořádala slč. Heritesova v Schillerově sále v Terstu svůj koncert samostatný, jehož zdar možno právem nazvati pronikavým. Listy terstské o české umělkyni rozepsaly se s nadšením. "Včera přítomni jsme byli koncertu, který zanechal hluboký dojem velikou virtuositou houslistky Marie Heritesovy", píše "Il Trieste", a "nevá-háme potvrditi, že slč. Heritesova jest velikou houslistkou", začíná svůj referát nejrozsáhlejší list terstský "Il Piccolo". "Il Sole" píše: "Ve slč. Heritesové vítáme více housle zpívající než akrobatické, ač umělkyně včera večer podala nepopíratelné důkazy velké techniky. Slč. Heritesova odjíždí z Terstu s vítězstvím vážného, zasloužilého a velkého úspěchu". Stejně uznáním oplývají referáty "L' Osservatore Triestiano", "L' Indipendente", "Triester Zeitung" i slovinské "Edinosti", které koncertu věnují delší články, v němž rozebírají výkony umělkyně a končí přáním, uslyšeti ji na podzim při otevření národního domu v Terstu."

Čtenář dojísta nám promine, pakli odchýlili jsme opět poněkud od vlastní rozpravy a procházky výstavou a omluví tím, že jedná se o povzbuzení našich k hojně účasti na dnu našem. Koncert český odbývati se bude v síni hudební, kde na pořadu jsou koncerty denní vůbec, koncerty ty pravidelné počínají vždy o čtvrté hodině odpolední. Tu kon-

PALÁC STROJNICTVÍ.

certují zejména kapely jako proslulá Sousova, proslulá snad proto, že Sousa sám mnohých skladeb jest skladatelem rázu ovšem amerického a Innesova, proto že má nejlepšího umělce na křídlovku, našeho Kryla.

Výstava Spojených Států, tedy výstava vlády naší, poskytuje mnoho podivuhodného a zajímavého. Vláda povolila na budovu, jež hodna svého účelu, dol. 400,000 a dol. 800,000 na upravení výstavních předmětů. Poblíž budovy nalezájí se vzory našeho pobřežního opevnění, ochranné a záchranné stanice, děla a válečná loď, model to as polovina vlastní velikosti a j. v.

Hospodářská budova jest největší ze všech toho druhu na jiných výstavách. Jest krásný to palác o 1,600 stop délky a 500 stop šířky, pokrývající plochu dvaceti celých akrů. Budova ta postavena byla nákladem as dol. 529,000. Chceme-li ji jen obejít, musíme cupat pěkně tři čtvrtě míle. Táž jest desetkrát větší Madison Square Garden v New Yorku a ve výměru jest plocha tu větší, nežli všech budov na výstavě v Buffalo. Přes deset tisíc stop dříví se spotřebovalo při stavbě této budovy a 600 železničních vozů dříví to přivezlo, tvořice dvacet vlaků nákladních. Dvě a půl čtvereční míle lesa bylo pokáceno, aby dříví na budovu tuto se opatřilo. A poněvadž hospodářská budova jest pouze asi dvacetinou všech budov výstavních dohromady, můžeme si snadno vypočítat, že přes padesát čtverečních mil lesa se pokácelo, nežli bylo dosti dříví stavebního na druhé i budovy výstavní. Pět nákladních vozů železničních bylo třeba, aby jen dovezly hřebíky potřebné na tuto budovu. A kdybychom hřeby ty ve formu lana změnili, dosahovalo by toto z Kansas City do New Yorku. Jen 252,000 liber barvy se tu spotřebovalo uvnitř a více na venku. Pod budovou nalézají se roury vodní, jako i v jiných budovách pro případ ohně. Různá ta čísla mluví nejlépe sama za sebe i dokazují jak obrovských rozměrů jest tato výstava, jednotlivé její budovy a budovy různých národů i místa zábavy.

(Dokončení.)

Při tom hlučném zdobení hrobů a vzdávání pocty mrtvým, jak málo kdo vzpomene toho, jak chováme se k zasloužilým žijícím.

Osnova cvičebních večerů pro ženy.

Pro S. A. upravil K. L. Jadrníček.
(Pokračování.)

A. Cviky nohou s nářadím.

Ku cvičení použije se tyčí rákosových, čtyry stopy dlouhých (pružné).

5. Tyč čelně, dole, rovně
 - a) Průvlek skrčmo v pr. napřed,
 - b) Průvlek skrčmo v l. napřed,
 - c) Průvlek skrčmo v pr. nazad,
 - d) Průvlek skrčmo v l. nazad.
6. Tyč v zadu, dole, rovně: Jako cvičení 5. v opačném pořádku provedené.
7. Tyč čelně, dole, rovně
 - a) Přeskok skrčmo snožmo napřed,
 - b) Přeskok skrčmo snožmo nazad.
8. Tyč v zadu, dole, rovně: Jako cvičení 7. v opačném pořádku provedené.
9. Tyč čelně, vzhůru, rovně: Švih dolů a přeskok skrčmo snožmo napřed — přeskok skrčmo snožmo nazad.

10. Tyč čelně, vzhůru, rovně: Švih dolů a přeskoky skrčmo snožmo napřed a nazad opakově (třikrát napřed a třikrát nazad).

B. Bez nářadí.

11. Ze stoje spatného: Upažit — unožit v l. — podpřep únož v l. — vztyk.
12. Ze stoje spatného: Totéž druhou nohou.
13. Ze stoje spatného: Páže složit za tělem — přednož. v l. — dřep přednož. v l. — vztyk.
14. Ze stoje spatného: Totéž druhou nohou.
15. Ze stoje spatného: Páže skrčmo upažit, ruce spojit za hlavou — zanožit v pr. — podpřep zanož. v pr. — vztyk — stoj spatný a připažit.
16. Ze stoje spatného: Totéž druhou nohou.
17. Ze stoje spatného: Ruce v bok — dřep do sedu na pátý — vztyk.

Cviky nohou s nářadím.

Švihadlo.

Nářadí: Dlouhé slabší lano.

Dvě cvičenky postaví se zděli lana proti sobě a drží konce jeho. Lanem švihá (točí) se od, aneb proti cvičenkám v zástupu stojícím. Začíná-li cvičení podběhem, točí se lanem proti cvičenkám (hořením obl.), začíná-li přeskokem, točí se lanem od cvičenek (hořením obl.).

1. Podběh švihadla v zástupu.
2. Přeskok švihadla v zástupu.
3. Podběh—přeskok švihadla v zástupu.
4. Přeskok—podběh švihadla v zástupu.

Dvojice:

5. Podběh švihadla dvojicí.
6. Přeskok švihadla dvojicí.
7. Podběh—přeskok švihadla dvojicí.
8. Přeskok—podběh švihadla dvojicí.
9. Jedna cvičenka na místě ze stoje spatného = přeskoky, druhá cvičenka k ní přiskočí = přeskoky dvojic.

Všechna tato cvičení možno stížit připojením obrátů a pohybů paží.

Cvičení švihadlem v kruhu.

Nářadí: Slabé lano, 18—20 stop délky, jehož jeden konec jest obtěžkán.

1. Uprostřed kruhu cvičenek postaví se cvičitel(ka) se švihadlem, jehož obtěžkaný konec točí v kruhu pod nohy cvičenek, které mají ruce v bok a výskoky usnadňují probíhání švihadla pod kroky všech.
2. Totéž provede se v kruhu obráceném čelem zevnitř.
3. Totéž jako cv. 1., ale cvičenky spojí ruce.
4. Jako cv. 3. v kruhu obráceném čelem zevnitř.
5. V kruhu zástupem, ruce v bok.
6. V kruhu zástupem, ruce na ramena předních.
7. V kruhu čelem dovnitř, při každém výskoku půl obrátem v pravo.
8. V kruhu čelem zevnitř, při každém výskoku půl obr. v l. — s vylučováním cvičenek zachycených.

Cviky celého těla bez nářadí.

Přetlaky.

Časomíra: 1—2—3. Na povel: dost, přejde se v původní postavení.

V řadě odpočítané cvičenky na první a druhé. Druhé učiní dva kroky v před a úkrokem na l., obrátí se čelem v zad a úkrokem na l. vyřídí se čelně proti prvním.

1. a) Výpad v pr. v před,
b) Předpažit s dotykem dlaní (dvojic*).
c) Přetlaky z místa s přísunem levé nohy.
2. a) Výpad v levo v před,
b) Předpažit dovnitř s dotykem dlaní,
c) Přetlaky z místa s přísunem pravé nohy.
3. a) Výpad v pravo v před,
b) Předpažit zevnitř s dotykem dlaní (páže dvojic se skříží, dlaně přijdou ve styk s dlaněmi cvičenek vedlejších),
c) Přetlaky řady z místa, s přísunem l. nohy.
První půl obr. v pr. — druhá půl obr. v l.
4. a) Výpad dovnitř,
b) Upažit dovnitř vnitřních paží s dotykem dlaní,
c) Přetlaky z místa, přísunem vnější nohy.
5. To samé opačným obratem.
6. a) Výpad v pravo v před — páže skrčit připážímo,
b) Předklon — hlavy dvojic o pr. ramena se opírají,
c) Přetlaky z místa, přísunem levé nohy.

Přetahy.

I.

Náradí: Silné lano. — a) Přetahy členů, b) přetahy čet.

II.

Náradí: Dřevěný kroužek. — Cvičenky drží v pravé ruce kroužek dřevěný, 4—6 palců v průměru. Z řady odpočítané na první a druhé, učiní druhé dva kroky v před, obrátí se čelem v zad a úkrokem na levo, vyřídí se čelně proti prvnímu. — Časomíra: 1, 2, 3. Na povel dost, navrátí se všichni v původní postavení.

1. a) Výpad v pravo v zad,
b) První (druhé) předpaží v pr. (l.) — druhé uchopí kroužky prvních,
c) Přetahy.*)
2. Totéž opačně.
3. a) Výpad v pravo v zad,
b) Předpažit (obě páže), všechny uchopí kroužek protější cvičenky.
c) Přetahy.
4. a) První půl obr. v pr. — druhé půl obr. v l.
b) Výpad zevnitř stranou — upažit dovnitř, druhé uchopí kroužek prvních.
c) Přetahy.
5. Totéž opačně.
6. a) Všechny: čelem v zad — stoj zákročný v pr.
b) Odhyb v pr. — zapažit a uchopit l. rukou kroužek společnic,
c) Přetahy.
7. a) Čelem proti sobě: Výpad v pravo v zad,
b) Předpažit zevnitř, uchopit kroužky cvičenek, stojících vedle protějšku,
c) Přetahy řad.

Cviky celého těla bez náradí.

Odpory.

Cvičenky proti sobě ve stoj spatném.

1. Prvá vzpaží — druhá uchopí ruce prvé v záručí a snaží se sklonit je do předpažení. Prvá odporuje.
2. Totéž opačně.
3. Prvá předpaží — druhá uchopí ruce její a snaží se stlačit je do připážení. Pravá odporuje.
4. Totéž opačně.

*) Cvičenky první a druhé vykonají výpad proti sobě, předpaží a oprou se dlaněmi proti sobě.

*) Přetahy spojeny jsou ve všech příkladech s odsuny.

5. Prvá upaží — druhá snaží se stlačit páže její do připážení. Prvá odporuje.
6. Totéž opačně.
7. Druhá spojí ruce za hlavou cvičenky prvé a snaží se stáhnout ji do předklonu. Prvá odporuje.
8. Totéž opačně.
9. Druhá vykoná stoj předkročný v levo zevnitř, položí levou ruku mezi lopatky cvičenky prvé a pravou na hrudník její a tiskne trup její do předklonu. První odporuje.
10. Totéž opačně.
11. Jako cvičení 9., s tím rozdílem, že cvičenka druhá tiskne prvou do záklonu. Prvá odporuje.
12. Jako cvičení 11., opačně.
13. Cvičenky stojí těsně u sebe: Druhá položí pravou ruku na levé rameno cvičenky prvé a levou ruku opře o pravý bok její, tisknouc ji do úklonu na pr. Prvá odporuje.
14. Totéž opačně, druhá odporuje.
15. Jako cv. 13. se záměnou paží a strany úklonu. Prvá odporuje.
16. Jako cv. 15., však druhá odporuje.

Cvičení celého těla — bez náradí i s náradím.

1. V lehu vzpažit a provléknouti tyč mezi páže a hlavu — vztyk do sedu a stoje vzpřímeného
a) se zatížením nohou,
b) bez zatížení nohou.
2. Hra na sochu.
3. Nošení raněného na rukou — dvojicí.
4. Nošení cvičenky za ruce ve vzporu dvojicí.
5. Nošení toporně ležící cvičenky na ramenou neb pažích dvojicí.
6. Nošení toporně ležící cvičenky místo na pažích na dvou tyčích, jež spočívají na ramenou dvou dvojic. Cvičenka leží buď na znak, nebo zavěšena jest v loktech v zadu na jedné tyči a v nártích na druhé tyči.
7. Zdvihání cvičenky 5 prsty 5 cvičenek (cvičenka zvedá se za špičky nohou, lokte a bradu).

(Pokračování.)

Pokud máme v těžkém zápase životním za průvodčí sílu, zdraví a čisté svědomí, nedbáme, jak těžkým ten zápas jest.

Nejlepší vírou jest — víra v sama sebe, která nám napomáhá překonávat veškeré překážky.

Jako peklo nenávidím toho, kdo něco jiného myslí a něco jiného mně povídá.

Pope.

Poznámky k našemu názvosloví.

(Pokračování.)

“Některé mety konáme tím způsobem, že je provedeme náskokem pozpátku do podporu vzadu. Při těch jest potom třeba rozlišovati způsoby metů z tohoto podporu konaných, zdali jsou to mety nazad (bez nějakého obratu) anebo pozpátku čili s dalším obratem nenáhlým. V praxi obyčejně se tohoto rozdílu příliš nešetří a všem metům, začínajícím náskokem pozpátku, dává se jméno “mety pozpátku”. Tak děje se často u metů skrčmo, únožmo, roznožmo a odbočmo”.

To je soustava Klenkova; vytkneme zásady, na kterých je založena, a vedle pro srovnání zásady staré soustavy.

Soustava Klenkova: Soustava stará:

- a) Kola pokládáme za prvky. a) Kruhy (tedy i kola) čítáme za sestavy.
- b) Rozlišujeme při počítání mety obraty, které k metě samému nenáleží, ale toliko ten který met nebo způsob jeho provedení činí tím, že jím vhodnou polohu těla k náradí zaujmeme (sem náleží náskok pozpátku). b) Názvu "popředu — pozpátku" užívejme jen při metech, jichž výšvih obratem se koná, tedy též při metech obsahujících náskok popředu nebo pozpátku, konán-li s ním pohyb nohy (nohou) současně. Pojem názvu "popředu" ("pozpátku") vymezen tak, že jen pro ten met ho bud' užíváno, který konán obratem z polohy vpředu (vzadu) nazad (napřed).
- c) Název "s obratem" přikládáme jen těm metům, kde obrat náhle, takto v jediném bodě se vykoná, což bývá obvyčejně, když jsou nohy nad nebo vedle náradí (na konci nebo uprostřed metů). c) Koná-li se obrat až při sešvih, užíváme názvu "s obratem".
- d) Názvu "popředu — pozpátku" užívejme při metech konaných obrat. nenáhlým soudobně s pohybem nohou, tak že vlastně pohyb celým tělem provádíme a nohy ve výdrži nad náradím se pohybují.

O prvním bodě (a.) již dostatečně jsem pojednal; zbývají tedy pouze ostatní.

Rozbor Klenkovy soustavy pouze dle výkladu jeho nelze mi provést, neboť nemohu v některých případech s plnou bezpečností přesný názor jeho stanovit: jeť celý výklad nedostatečně příklady podepřen, a pokud se tak stalo, stalo se jen sestavami, kde první prvek koná se "s obratem" nenáhlým při sešvih; z výkladu obecného lze pak dvojí vyvoditi (mám tu na mysli část jednající o obratu přidaném: má se nenáhlý obrat při výšvihu čítati k metě nebo má se pokládati za pouhý "náskok popředu" nebo "pozpátku"?)

Z toho důvodu vezmu za základ další úvahy tvary ve sbírce uváděné: mety únožmo a přednožmo; mety odbočmo pak spadají tu v jedno s prvými. Z Klenkova výkladu vyvodím některé důsledky při metech roznožmo a zánožmo.

Tolik však možno tvrditi, že (třeba ve všem nově užívání pojmu "popředu — pozpátku" není přesně ve smyslu Klenkově), Klenka dal základ pro dnešní užívání názvů těch, a lze to tím spíše tvrditi, že byl vlivným 13) členem technického odboru sletového (nám. náč. Č. O. S.), jehož práci vyšla sbírka "Cvičení pro IV. slet všesokolský r. 1901."

Že sbírka názvů "popředu — pozpátku" neuzivá přesně dle Klenky, 14) vysvítá z těchto příkladů:

Klenka názvem "přešvih odbočmo popředu" rozumí tvar: přešvih odbočmo s obratem" (nenáhlým), což z po-

13) Čimž ovšem nemá být řečeno, že Klenka nebo jiný jednotlivý člen odboru je za všechna různá nedopatření zodpovědným, neboť ze všeho je patrným, že "sbírka" jednotného řízení postrádala a že jednotliví členové odboru cvičení ta sestavili, po schválení jich odborem napsali a tak, jak je napsali, ve sbírku bez jednotné konečné redakce zařadili. Každý z nich odpovídá jen za to, co sám napsal. Bylo by věci jen na prospěch, kdyby v budoucnu některý člen odboru pověřen byl redakcí podobného díla.

14) Že názvů těch neuzivá též přesně dle soustavy staré zaznamenal a dokázal jsem výše.

známky pod čarou na str. 253. v "Sokole" z r. 1895 vysvítá; dle toho správně by znít mělo:

"přešvihem odbočmo v levo popředu — přednožka v pravo" a nikoli "přešvih odbočmo v levo — přednožka v pravo popředu", jak ve sbírce na několika místech je uvedeno. Podobně z podporu jízdo pobok na madlech, levá noha vpředu: "přešvih únožmo pravou — přednožka v levo popředu" měl by se zváti: "přešvih únožmo pravou popředu — přednožka v levo". Dle toho však též (z téže základní polohy): "seskok únožmo pravou popředu" a nikoli s obratem v levo (ač míněn-li obrat nenáhlý, obvyčejně tu obvyklý).

Nechť se již rozhodneme pro soustavu starou (s nutnou změnou) nebo pro novou soustavu Klenkovu — máť každá své dobré i své stinné stránky — jenom se pro jednu z nich rozhodneme a nejednejme libovolně, jednou dle té, jindy dle oné.

Chtěje přispěti k rozhodnutí tomu, dovolím si na některé důsledky z obou soustav plynoucí upozorniti.

I. O soustavě nové (novém pojímání metů "popředu — pozpátku").

a) Společný znak metů zvaných ve sbírce "popředu" nebo "pozpátku" vytkl jsem výše; je to obrat a to v tom spojení, že jím a pohybem nohy nebo obou (zvedáním) nad náradí se dostávám (výšvih pozpátku — popředu) nebo z výšvihu nenáhlým obrat. a spuštěním nohy nebo obou s náradí přicházím (sešvih nebo seskok popředu — pozpátku). Spojením výšvihu se sešvihem (nebo seskokem) bez přerušení v témž směru pokračujícím povstává přešvih (nebo přeskok); může být spojkou (složkou)

výšvihu napřed + sešvihu popředu = přešvih popředu (dle sbírky), nebo

výšvihu popředu + sešvihu napřed = přešvih popředu (dle sbírky); anebo

výšvihu popředu + sešvihu (výsedu a pod.) popředu; podobně je tomu při přešvihu pozpátku; je složkou bud'

výšvihu nazad + sešvihu pozpátku, nebo

výšvihu pozpátku + sešvihu nazad, anebo

výšvihu pozpátku + sešvihu (výsedu a pod.) pozpátku.

Podobně je tomu u přeskoku. Přešvih nebo přeskok zove se dle toho tedy "popředu" (pozpátku), je-li aspoň část jeho (ať výšvih nebo další) "popředu" (pozpátku) prováděna.

Které důsledky z toho pro kruhy (kola) vyplývají, je na bledni:

Kolo únožmo levou pozpátku (ze vzporu vpředu, levá ruka na krku, pravá na předním madle) je sestava, jejíž první výšvih děje se pozpátku, ostatek prvního přešvihu (sešvih) nazad, a další přešvih (odnožmo) napřed; tedy pouze první přešvih proveden točité, ostatní přímo. V tomto případě je název v souhlase se zásadou jmenovati met dle výšvihu.

"Kolo únožmo pravou pozpátku (ze vzporu vzadu na madlech)" koná se tak, že první výšvih provede se nazad (dovnitř), ostatek prvního přešvihu (sešvih) a následující mu výšvih pozpátku, konečný sešvih (seskok) nazad. Kolo to není tedy nazváno dle prvního výšvihu (dle počítání metu), nýbrž dle přešvihu prvního.

Kola dle sbírky zovou se tedy dle prvního přešvihu: provádí-li se "popředu", zove se celá sestava "kolo popředu", koná-li se "pozpátku", jmenuje se celá sestava "kolo pozpátku".

Kterak je tomu u kruhů (kol) konaných tak, že první přešvih provádí se přímo a teprve druhý točivě?

Ty bychom dle toho nesměli zváti koly, nýbrž obvyčejně jako jiné sestavy vyčtením jednotlivých prvků určovati:

"Přešvih odbočmo v pravo — přednožka v levo pozpátku", nebo dosavadní

"kolo odnožmo pravou (nazad) s půlobratem v levo napřed" zvátí by se musilo

"přešvih odnožmo pravou nazad — seskok (přešvih) únožmo pravou popředu" 15)

Nebo snad máme se řídit pravidlem jmenovati každý kruh, jehož některá část točivě ("popředu — pozpátku") se koná, "kolem popředu" nebo "pozpátku" a dle toho tedy posléz uvedenou sestavu nazvati "kolem odnožmo pravou popředu"?

To jsou otázky vtírající se při rozboru nové soustavy dle sbírky.

Abych mohl být sledován, z čeho vyvodil jsem výše vypořádaný pojem přešvihu "popředu — pozpátku", uvádím toto. Možno-li sestavu ze vzporu vpředu na madlech:

"přešvih únožmo pravou vně s obratem v levo nazad + sekok (přešvih) únožmo pravou" ve sbírce několikrát se vyskytující nazvati

"kolo únožmo pravou popředu nad hřbetem", lze plným právem prvou část sestavy té, totiž "přešvih únožmo pravou vně s obratem v levo nazad", zvátí "přešvihem únožmo pravou popředu na hřbet".

Který z obou názvů při téže skorem stručnosti je přesnější a srozumitelnější (ovšem zase méně důmyslný), nemusím zvlášť podotýkat.

Ježto názvy "popředu — pozpátku" dle nové soustavy znamenají sice obrat, nikoli však míru (velikost) jeho, bude často třeba — má-li tvar přesně býti určen — naznačením polohy počáteční jakož i konečné stanovití míru tu. To nebude ovšem stručnosti názvosloví na prospěch.

Dle nové soustavy "přešvih únožmo pravou popředu" možný je z podporu vpředu v těchto tvarech:

1. "přešvih únožmo pravou popředu (do vzporu jízmo pobok) na madla" dříve "přešvih únožmo pravou s obratem v levo souuč" nazývaný;
2. "přešvih únožmo pravou popředu (do vzporu jízmo pobok) na hřbet", po starém "přešvih únožmo pravou vně s obratem v levo nazad" jmenovaný;
3. "přešvih únožmo pravou popředu (do vzporu jízmo pobok, levá noha zůstane vně rukou) na krk" dle staré soustavy známý "přešvih únožmo pravou s obratem v levo napřed".
- Obdobně pak ze vzporu jízmo na madlech, levá noha vpředu lze
4. "seskok únožmo pravou s půlobratem v levo napřed" po novém nazvati: "seskok únožmo pravou popředu do stoje pokos (levým bokem ku koni)", a
5. "seskok únožmo pravou s obratem v levo napřed" "seskok únožmo pravou popředu do stoje pobok vpředu"; dále
6. "přešvih únožmo pravou s obratem v levo napřed" "přešvih únožmo pravou popředu na krk".

Opácnou cestu všech těchto cviků (1.—6.) dle toho pak "pozpátku" nazývati.

(Pokračování.)

Pamatuj si, co ti kdo učinil dobrého — zapomeň, co ti kdo učinil zlého. Žel, že to lidé dělají právě na opak.

15) K tomu není možno raditi: stávat se beztoho názvosloví čím dále tím obsírnější, tak že už dnes je nemírný poměr mezi pronášeným názvem cvičení (vtipkuje se "řeční nad náradím") a výkonem samotným; zvláště při cvičích na stole je to nápadným: cviky krátké název celé věty. Též libozvuk názvosloví by tím trpěl, ježto by názvy tvarů složitějších zněly na samý přešvih, přešvih a zas přešvih. Z toho důvodu lépe se poslouchají názvy kolo, kruh, závit a pod.

Věda, umění a práce.

Komu by bylo ještě před několika lety napadlo, že můžeme si my Čechové i tady v Americe založiti spolek českých umělců, malířů a ctitelů výtvarného umění vůbec. A již se stalo k potěšení našemu, v Chicagu založen byl spolek českých malířů Mikuláš Aleš, který vytkl si účelem soustřediti veškeré umělce štětce, pera a křidy našeho původu. A jest jich již pěkná řada, ba co říci i mnohý mezi námi. Okolnost tato jen dokazuje, že pokračujeme aspoň poněkud a v mnohých oborech již vynikáme. V dotčeném provolání praví se mezi jiným: "Spolek Českých Malířů Mikuláš Aleš vlastní velký atelier v č. 588—592 záp. 18. ulice, kde členové po způsobu malířském cvičí se v kresbě dle modelů každou neděli dopoledne. Spolek tento čítá v samotném městě Chicagu 45 členů činných, přispívajících a čestných. Poněvadž ale i mimo Chicagu v městech a městečkách Soustátí nalézá se mnoho výtečných českých uměleckých sil, které nejsou známy české veřejnosti, naskytuje se tímto příležitost každému českému výtvarnému umělci, státi se členem tohoto uměleckého sdružení a takto nejen osobně vyniknouti, nýbrž také svým talentem přispěti k uplatnění našeho uměleckého snažení. Činným členem tohoto spolku může se státi každý Čechoslován nejméně 18 roků stáří, malíř, kreslič, sochař, řezbář aneb výtečník v kterémkoliv jiném oboru výtvarného umění, když zaplatí celoroční příspěvek v obnosu \$3.50. Každý takovýto činný člen jest oprávněn ku vystavení svých prací při uměleckých výstavách, které budou pořádaný dvakrát do roka a vůbec má právo na všechny výhody tohoto spolku dle stanov. Přispívajícím členem může se státi každý Čechoslován, vlastenec, který jest příznivcem a zajímá se o tento významný a podpory hodný podnik, když zaplatí \$2 na celý rok. Jest též oprávněn k jistým výsadám. Kdokoliv se chce přihlásit za člena, aneb by žádal další informace, nechť dopíše buď předsedovi aneb tajemníku spolku. Za spolek Českých Malířů Mikuláš Aleš, Jan Jirsa, předseda, 714 Loomis St., Chicago, Ill., Ant. Drábek, tajemník, 4286 Honore St., Chicago, Ill." — Doufáme, že nezůstane jen při pěkném provolání.

Proslulá tragédka česká Fanny Janoušková odebrala se minule na trvalý pobyt do "Actors Home" ve West Brightonu, Staten Island. Táž pokud víme my, vždy k původu svému hrdě se hlásila i pamatujeme se, jakž jednou u větším divadle v Chicagu jsme ji za jevištěm vyhledali a jak ráda byla, že uviděla opět Čechy a mohla s nimi třeba dost lámaně pohovořit po česku. Vytýkati ji, že nevěnovala síly své českému divadlu, české tragedii v Praze, bylo by asi tak pošetilé jako vytýkati nejlepšímu českému tenoristovi, kdes v cizině, že správa Národního v Praze si jej nedovedla vážit. Jsme my Češi, vždyť i ten veliký a zesnulý Dvořák musel dříve v Anglii získati vavříny, aby doma růže s trny se mu připravily na cestě slávy.

Uslyšíme-li na výstavišti v místnostech Laymana v St. Louis, Mo., o českém dnu i české písni v orchestrionu, nezapomeňme, že práce to česká V. Šimka z Baltimore, Md.

Každý úspěch českého ducha, českého studenta měl by dojíti námi náležitěho ocenění. Podporovati pak ty, kdož v oborech svých snaží se vyniknouti, českému jménu jen čest získávající, mělo by býti snahou naší. Lecjaký tulipán, nafoukanec a odřezanec, který hlásí se k nám jen tehdy, když již musí, rozhodně neměl by dosáhnouti přízně naší tak jako krajan, jenž k původu svému hrdě se hlásí vyniká a pracuje pilně. Příkladem tu Emil Novák v Baltimore, jenž graduoval na baltimorské lékařské koleji s tím

nejvyšším vyznamenáním. Byl mezi 75 lékaři graduovanými "první". Poctěn byl dvěma cenami, graduoval s "magna cum laude", odnesl první cenu koleje a zároveň dostal tak zv. Moseleyovou cenu za nejlepší zkoušku v porodnictví.

Jsme my jen přece národem muzikantů. Sotva jeden talent tu přivádí se na ten či onen nástroj hudební k platnosti, již tu druhý, aby hlásil se rovněž o listek z palmy uznání. Tak píšou "Leipziger Nachrichten", ze dne 13. března o 17 letém B. Vaňáskovi z Milwaukee, Wis., jak následuje: "Bennie Vaňásek (v třídě Weinschenkově) přednesl O. Boehme-ův koncert na trubku do E mol. Spůsob, jakým mladý virtuos na křídlovku četné obtíže kusu, pasáže, trojzvuky, trilkky provedl a při tom neopomenul tonu svému oduševnění propůjčiti, ukazoval na vysoké hudební nadání, které zajišťuje velmi potěšitelné vyhlídky do budoucnosti". Mladý Vaňásek nachází se od 6. dubna v Paříži, aby tam hudební svoje studie doplnil. Udělal na tamější hudební konservatoři tak dobře zkoušku, že mu správa ústavu nabídla sleté bezplatné vyučování."

V Hollenden hotelu v Clevelandu, O., konala se minule graduační slavnost školy lékárnické. Ze sedmi žáků, kteří s úspěchem zkoušky složili, byli tři čeští mladíci a sice D. B. Kubát, Otto Zinner a T. W. Macek. Zinnerovi přirknuta byla cena. Týž vyniknul nad jiné v lučbě.

Známý spisovatel český, p. Fr. Herites, oznamuje z Prahy, že tento měsíc již přijede do Spoj. Států s dezerou svojí, znamenitou virtuoskou na housle, jež vystoupí též o českém dni v St. Louisu. Pan Herites ztrávil s rodinou delší dobu v Clevelandu, O., v roce 1903, kdy na výstavu v Chicagu zajel.

Dr. Iška, řečník svobodomyšlný uspořádal celou řadu přednášek v různých osadách na Západě, pak si zajel do New Yorku a Clevelandu a také do našich Cedar Rapids, těch Atén, odkud vyšel sebevražedný leták o svobodomyšlných a pachatel kterého dnes v St. Louis po kostelích českých káže, dovolává se dřívější činnosti své svobodomyšlné, k čemuž mu tamní list český troubí tyrády. Jak musí být ti věřící věřícími, když i tolik si říci dají a jak bylo by třeba Išků téměř v každé naší osadě. Potěšitelné jest, že zvou Dr. Išku k přednáškám zvláště sokolové, jako tomu i radovati se můžeme, že i přednášky slovutného cestovatele Vráze si mnohé sbory naše zajistily. Vedle práce naší v sokolnách práce tohoto druhu jde nám všem jen k duhu i lidu našemu.

Dr. Aleš Hrdlička v New Yorku jest považován v dočasných kruzích amerických za autoritu v americkém lidu znalství a jeho dílo nedávno uveřejněné v "The American Anthropologist" o Indianech kmene Sonora v Mexiku bylo přijato jen s uznáním, proto také vyšlo ve zvláštní knize. Kniha je pěkně upravena, má 89 stránek zajímavého pojednání o tomto starém kmenu Indianů, obsahuje četná vyobrazení typů indických, mapu jejich oblasti, staré válečné zbraně, vesnice a jednotlivé příbytky starých obyvatelů Mexika. Dr. Aleš Hrdlička půdnil tam již tři výzkumné cesty a přivezl různé indické výrobky, jimiž obohatil new-yorské museum. Po každé výzkumné cestě do Mexika dr. Aleš Hrdlička uveřejňoval obsírná pojednání v New York Herald.

Prof. B. Šimek z Iowa City, Ia., obdržel minule zlatý pamětní peníz od Akademie věd státu našeho za práce své pokusné a výzkumné v botanice i odejel pak na cestu do

Mexika, odkud navrátil se před nedávnem mnohými opět zkušenostmi obohacen a exempláry květeny mu zvláště milými.

"Pilnost ženy a její práce" jest překrásné sousoší na jednom z velikolepých paláců výstavních na "světové" v St. Louis, Mo., práce to Antonína C. Školíka a pak, že Čechu nenajdete všude.

Mnohé listy anglické přinesly pěkně psané vzpomínky na velikého, českého skladatele Dr. Ant. Dvořáka a listy americké rovněž tak. Z odborných listů hudebních však, onen vycházející ze Philadelphii, Pa. "Etude" má v červnovém čísle nejen pěkný rozbor prací Dvořáka, ale i životopisný nástin a pěknou podobu. Z vlastního článku vysvitá pero znalce.

Z našich kruhů.

— Sbor T. J. S. Philadelphia, Pa., usnesl se pořádati různé poučné přednášky a dne 24. dubna také začal. Přednášel na thema: Proč zakládáme jednoty sokolské a pak: Účinky tělocviku, sok. F. Bartůněk z New Yorku. U téže příležitosti odevzdán byl diplom pí. F. Coufalové za její práci jako učitelky na české svobodomyšlné škole tamnější a sice jak víme z usnesení sjezdu Nár. Jed. Sokolské.

— Dne 21. m. m. uveden byl vhodným způsobem sbor omažských sokolek do N. J. S. Jak vidět sestry naše zde i onde uznávají spolu s námi důležitost svazu našeho a jednotlivé sbory k nám přistupující dokazují tím, že přímo hlásí se k zásadám a věci naší. A již to znamená mnoho a dobře řekl sok. Jos. Mík vítaje sokolky v kruh náš mezi jiným: "Sestry Sokolky, vaše prohlášení se pro N. J. S. je zřejmým důkazem, že nelekáte se předsudku, kterýž dosud ještě na mnohých místech mezi námi panuje proti dívčímu tělocviku, ba že naopak dle nejlepší možnosti své se vynasnažíte, abyste co nejvíce stoupenců získaly pro naši věc, tak aby se právem říci mohlo, co Češka, to sokolka! Ano, sokolka, na jejíž pohybech i chůzi musí být znáti, že tělocvik pěstuje. Nic není jistě tak odporného, jako když vidíme mladou dívku, ona nedbalou chůzí aneb všelikým klácením těla napodobuje leccjaký "kangaroo walk" a při tom chudák ještě myslí, kde ví jakou pozornost nevzbuzuje. Ano, vzbuzuje, ale docela jinou, než si ona sama představuje. Kdo jen drobet o věci přemýšlí, musí doznat, že jedinou spásou pro dívky a ženy v dnešní době jest pěstování soustavného tělocviku."

— Veřejné cvičení, které pořádala minule Těl. Jed. Sokol Tábor v Chicagu, se vydařilo. Ačkoliv má Sokol Tábor prostrannou síň, přece jen nepostačovala návalu obecenstva. Provedení veškerých výkonů bylo dobré pokud se týče sokolek a zákyň bylo zejména kroužení kuželů pěkné. Závodní četa se rovněž tužila.

— K závodům a sletu N. J. S. v St. Louis, Mo. ději se ve všech sborech náležitě přípravy a všude se pilně cvičí, veřejná se pořádají a závody domácí jen, aby síly nejlepší vybrány byly. Také sestry naše sokolky, sborů větších zvláště se hotoví. Kdo může se nám pak divit, že se těšíme, že vzpružení si slibujeme.

— Dne 29. května odhalen byl způsobem velice tklivým pomník jednomu z nejstarších sokolů, zasloužilému činníkovi a upřímnému bratru na Národním hřbitově v Omaze, Neb. Frant. Jelenovi st. Tento osmačtyřicátník, volných náhledů a muž ryzého charakteru byl jedním z prvních, kdož myslence sokolské v Americe ku vzniku napomáhal, jak na východě tak západě, kdekoli dlel za dobu dlouhého zde prodlení, vychoval rodinu svou po sokolsku a do poslední chví-

le byl našim, prostinkým, skromným, ale za to srdce zlatého. Odhalení pomníku provedeno péčí sboru, jehož Jelen byl zakladatelem, T. J. S. a za přítomnosti mnoha přátel jiných.

— Nová Tělocvičná Jednota Sokol "Horymír" v Curtis Bay Mo. již pilně cvičí, a jsouc přijata do svazu Nár. Jed. Sokolské, byla dne 13. června slavnostně činovníky T. J. Sok. Blesk uvedena. Cvičitelem jest sok. Alois Pokorný z Baltimore. Slavnosti uvedení účastnilo se mnoho bratří baltimorských.

— Na základech budovy, již staví Těl. Jed. Sokol v South Omaha a řád Hvězda Svobody, č. 45 Z Č B J., na 21. a U ul. se již pracuje, bude 100 stop dlouhá a 50 stop široká a náklad na ni rozpočten jest as na \$8.000.

— Připomínáme bratřím našim opět, třeba mysleli si, že toho není zrovna třeba, že u příležitosti sletů našich a závodů vedle amerických barev máme mít barvy české, ale opravdu české, nikoliv červená nahoře a bílá dole, jakž často mylkou se stává. Pamatuje si jednou pro vždy, že barvy české jsou bílá nahoře a dole červená.

— Banket "Slovanského Sdružení" v New Yorku se vydařil a mnohé listy anglické pravdou i nepravdou Slovanům hodně podkouřily, ač toto pošimrání stálo účastníky pár centů, byltě banket u Delmonico. "New York Herald" ve své zprávě pravil, že "Slovanské sdružení" reprezentuje 100,000 Slovanů v New Yorku, sedm slovanských národností, mezi nimiž je 35,000 Čechů. O účastnících banketu praví též časopis, že nacházeli se mezi nimi mnozí ryze slovanského typu.

— Cvičitelský kurs Župy Fugner-Tyršovy v Chicagu byl pro nedostatek posluchačů odložen na zimu. Tak pochodili bratři naši z druhého tábora, škoda věru, škoda.

— List náš poslali jsme podle usnesení sjezdu N. J. S. mnohým jednotám nesdruženým v našem svazu a to jen proto, abychom dokázali vůli dobrou, vůli na prospěch věci naší společné, věci opravdu sokolské, a hle, některé sbory list — jednoduše vrátili. Co to má znamenat, či jsou v oněch sborech lidé negramotní, lidé nad osobní vášně nepovznesení, a ti že byli by a mohli být sokoly?

— Sokol pražský oslavil minule čtyřicetiletou památku postavení své tělocvičny, první to tělocvičny sokolské vůbec, zbudované nákladem prvního starosty, nezapomenutelného Jindřicha Fugnera, jenž celé své jmění věnoval účelu tomuto.

— Minulého měsíce konána byla v San Franciscu všeslovanská schůze za účelem projevení sympatií ruskému národu v boji s úskočným nepřítelem asijským. Návštěva byla ohromná a poněvadž vybíráno vstupné 25c, již na tom slušná částka se sešla ruskému Červenému kříži. Ku zdaru schůze značně přispěl český virtuos Vratislav Mudroch, jenž na housle zahrál. Též mnozí Američané se účastnili.

— V Omaze rádí smrt v řadách ochotníků a sokolů měrou neobvyklou, tak v době poslední vyžádala si tři oběti, muže nad jiné činné na jevišti i v dotyčných sborech. Nejprve skosila ochotníka J. Švejdu a pak následoval bratr a osobní přítel náš A. Steiger a hned za ním br. J. K. Bartoš z Wilber, jenž v poslední dny života svého dlel, abychom tak řekli "doma". Čest památce jejich!

— K Jednotě Dělnických Amerických Sokolů přihlásily se dva nové založené sbory a sice jeden v San Franciscu, Cal., a druhý v Bridgeport, Con. Náš V. V. také nezahál i těší se, že záhy opět oznámí nejen některý nový sbor, ale i starší a mohutný, jenž nyní jest mimo řady naše.

— Slovanská vzájemnost, pakli má nám všem přinést nějakého opravdového ovoce v každém oboru práce a činnosti naší společné, musí se provádět také v praxi a nesmí se rozhodně spokojovati lečjakým pošimráním anglického zpravodaje o nějakém drahém banketu, aneb tolika a tolika kytičkách. V Clevelandu jest Slovanské sdružení jedno,

v New Yorku druhé. Jsme skoro zvědaví, jaké budou ty další opravdové výsledky, ty praktické činy a jejich důsledky již proto, že po celou řadu let sami jsme se přičiňovali o vzájemnou práci Slovanů amerických a v praxi jsme zakládali sbory sokolské polské, chorvatské, slovácké i slovinské, posílali jsme k nim naše činovníky, mluvili jsme do nich po sokolsku, dali jim naše nářadí namnoze i naše cvičitele a dnes — k nám se nehlásí, své mají jednoty a především své pámbičky, jako na příklad tento podařený: O tom, jakým má býti Sokol bylo již mnoho napsáno a řečeno — ale vše je lež, aspoň dle slovácké "Jednoty" vycházející v Scranton, Pa. Povídá se tam v listárně redakční starému a věrnému sokolu v Passaic: "Děkujeme Vám, že ctíte duchovenstvo a nedáte jej zneuctit. Takoví mají býti sokolové!"

— V těch místech, kde někteří také "svobodomyslní" panáčkové a také "sokolové" nemohou pořad pochopit proč N. J. S. chce mít vyučování nedělního na školách svobodomyslných, aby všelikým sektám spíše čelili se mohlo, bude nejlépe, když sbory sokolské věci samy se uchopí a budou pořádat nedělní dětské přednášky a výklady ryze svobodomyslné. Bude tak lépe, nežli pod zástěrkou "svobodomyslnosti" pomáhat "sunday-school", aneb mít krásné budovy bez učitelů.

— T. J. Sokol v Milwaukee, Wis., odbývala minule v tamější české síni cvičení veřejné, jež podalo důkaz nejlepší, jak se hoši tuží k závodům a sletu našemu v St. Louis, Mo. na světové výstavě o "dnu českém". Jak známo, sbor ten vyšle jednu četú a cvičitele téže. Cvičení bylo zdařilé a návštěva obecnstva veliká. Tento potěšitelný zjev ostatně odevšad kde v době poslední pořádala se veřejná se nám oznamuje a svědčí jen, že lid dílu našemu je přízniv.

— Tvrdíme vždy, že zbytečné tříštění vlastních sil nikdy a nikde nemůže nám býti ku prospěchu, ať již počínáme to či ono a proto každé dobrovolné a rozumné sloučení živlů jedním a týmž směrem pracujících vítáme jen s radostí, neboť dokazuje nám vlastní naše obrození a mohutnění. Tak čtli jsme minule v chicagském "Denním Hlasateli" následující zvěst, jež i mnohé z našich čtenářů dojista bude zájmat: "Bylo již mnoho rokováno a psáno o tom, jak prospěšným by bylo, kdybychom netříštili se v několik malých organizací, ale tvořili jednu velikou Jednotu; také již byly učiněny pokusné kroky, ale až do nedávna zdálo se, že všechno bude marným. Nyní však je viděti, že myšlénka nabyla půdy mezi členstvem čtyř Jednot, a že spěje rychle k brzkému uskutečnění, nepostaví-li se tomu v cestu nové, nepředvídané překážky. Jednoty, které se vážně zabývají plány na sloučení, jsou Česko-Američtí Lesníci, Česko-Slovanští Rytíři a Dámy, Česko-Slovanští Bratřská Podporující Jednota a Tábortiti. Před nedávnem jmenován byl vrchními úřadovnicemi všech těch jednot výbor pro spojení a sice po třech členech za každou Jednotu."

— Již v minulém čísle zmínili jsme se o závodech a sletu sborů našich ze státu Nebraska a sice ve dnech 3. až 5. června v Omaze, posledních to závodů toho druhu, neboť na příště již jen závody župní se odbývají mají. Tentokrát podle pořadu nám zasláného účastnily se i sokolky a žactvo. Vedením žup. náčelníka sok. R. Havelky vlastní závody dopadly slušně a sbory zastoupené byly: Omaha, South Omaha, Abie, Bruno, Crete, Milligan, Plattsmouth, Prague, Schuyler, Wilber. Každé závody u nás bez odporu znamenají život, bez nich není možný vůbec nějaký pokrok a závody státní v Nebrasce vždy byly nám důkazem, že hoši se činí, ba viděli jsme toho kolikrát sami, že ony více méně místní závody, dopadly mnohdy lépe závodů celé župy. Podle toho také těšíme se na vlastní výsledek a zprávy podrobné, jež přinesem v čísle příštím. Až do této doby co toto píšeme zpráv podrobných nám schází a list uzavřítí musíme. Účast

lidu na slavnostech těchto Sokolstva státu Nebrasky byla značná a borci doufejme, že prokázali pokrok, o němž budou moci podat nové důkazy při závodech hlavních v St. Louis, na "světové".

— Dvěma dobrým přátelům našim závidíme a proč? Inu, mohou se podívat do vlasti staré, na rodiště a ty milé luhy české, pokochati se krásami matičky Prahy a prodletí v kruhu svých, aby až vrátí se nám, mohli vyprávěti. Jest to sokolka B. Pavliková, redaktorka "Ženských Listů" a sokol J. E. Zárobský, spolumajitel "Národní tiskárny", oba z Chicaga. Těšíme se na zprávy od nich i doufáme, že bratří svých a sester v Americe, až nejlépe jim bude, vzpomenou několika řádky pro list náš.

— Čtrnáctičlenné družstvo vedené náčelníkem Č. O. S. br. Dr. Jin. Vaničkem vyslané k závodům v Arrasu ve Francii drželo se statečně. Při závodech cizinců vydobyli sokolové čestí ve vyšším oddělení první čestné ceny a championátu, kdežto br. Erben z Plzně dostal vítězný věnec s první cenou. V delegaci sokolské zastoupeno bylo předsednictvo Č. O. S. svým starostou br. Dr. Podlipným, náměstkem Dr. J. Scheinerem, náčelníkem br. Dr. J. Vaničkem, pokladníkem br. E. Warausem a J. Kettnerem, vedle technického odboru: br. B. Havel a J. Bilek.

Z vlasti naší staré.

V Semilech, dne 9. května 1904. Nejprve, abych sdělila s Vámi, že Sokol pražský oslavil minule způsobem vhodným čtyřicetiletou památku postavení vlastní tělocvičny, prvé to Sokolny v Čechách vůbec, prvního tělocvičného ústavu, který vlastním nákladem postavil i Jindřich Fuegner, otec Sokolstva českého, aby prospěl věci naší, aby podal příležitost lidu svému vypěstovati se na těle i na duchu a ukázati utiskovatelným národa našeho, že ještě dovedeme postaviti se v mocné řady a mocnou paží dovedeme hájit vlastní svůj krb. Jaké byly to začátky před 40 lety a kolik nás dnes. kolik sester našich a bratří jedné a téže, krásné myšlénce sokolské slouží! Jak neradovaly bychom se i my s bratry svými, jak neradovali bychom se zejména s Pražany všichni sokol, sokolka i to mrštné káně. Ba co dím i Vy tam bratři a sestry za mořem, vedle všech těch sokolů a sokolic mimo drahou naši vlast dojista ve všem jste s námi a za to věřte díky Vám. Nevěřte těm, kdož dnes z ohledů politických, zítra k vůli osobním choutkám a po zítří opět k vůli něčemu jinému po Sokolstvu českém blátem vrhají, abychom tak řekli z vlastního hnízda, ze všech možných stran politických i jiných, z koutů znemravnělých, zpátečnických a národně nevyspělých a prodajných, nevěřte tak zvaným realistům a jiným "istům", již rádi by Sokolstvo české strhli ve špinavý proud svých stranických sporů a p., ale věřte spolu s námi — pouze v čin a opravdovou práci skutečnou, o níž důkazů daleko Vám hledati netřeba, důkazů jediné správných.

Dne 20. května budou naši v Arrasu, ve Francii jak víte a Sokolstvo české bude tu důstojně representováno a také bílá Lublaň ve dnech 16.—18. července bude jistě hostiti nás počet slušný na návštěvě milých bratří Slovenců u příležitosti sletu jejich, jako téměř s jistotou počítati lze, že půjdou naši podívat se i ku sletu Sokolstva polského, dne 31. července v Poznani, kde přítomnost naše jest téměř nutná, již proto aby prusácké knutě ukázalo se, co bičovati nelze. A tak budeme všude jen tam snad u Vás ne, u příležitosti výstavy světové. Avšak toho nám ve zlé vykládati nemůžete, jeť práce tu přes příliš, námahy hrozné a pak ta vzdálenost, ta kaluž mezi námi. Jestli někdo z našich sokolů přijede, tož bude jen jednotlivě, avšak vždyť ani Vy tam doma všichni bez rozdílu se nesejdete, jak čtu v listě Vašem, není ani je-

ště mezi Vámi tam všemi jasno a to je škoda. U takých příležitostí dokázati co soustava naše tělocvičná, bylo by jen dobré, jako nějaká ta výstavka Vaše a prací Vašich i výsledků. Avšak kam odbočuji. Jen dovolte mi ještě podotknouti cos, jako na ozvěnu na článek "Pozdě" v prvním čísle listu Vašeho.

Při čtení zmíněného článku, nemohla jsem zdržeti se úsměvu vzpomenuce při tom mé milé přítelkyně, které asi stejně se dařilo, jako panu pisateli. Byly to asi stejné tužby, stejné výsledky. Totiž: U nás v pohorské, ohrožené visce zakládal se "Sokol" a ženský odbor. Byl to opět jeden krok ku předu, který mimochodem řečeno několika zpátečníkům byl trnem v oku, kdežto druhým, pokročilejším, působila tato myšlénka a její uskutečnění velikou radost. Moje přítelkyně, korpulentní dámička v zralých letech (také ji neprozradím, kolik jar čítala), přivítala toto založení s pravým jásotem. Činila ji její tlouška nejen nepohodlí, ale i dosti nesnáze i poradili ji též cvičit — pilně cvičit, nemá-li doma dosti práce a pohybu. A proto jako tonoucí stěbla, zachytila se té myšlénky, že bude cvičit. Na veřejnost nevystoupí, k tomu je již trochu v "letech" — nehodí se již pro veřejné vystoupení — nu, a konečně kdož ví — bude-li štíhlejší, co se nedá ještě dělat a při dobré vůli dokázat. Nadešla první hodina cvičební — oblek cvičební byl pořízen — nuže s chutí do toho! Velice se jí líbila v první hodině cvičení pochodová, byla sice velice anavena, věřila však, že vše se poddá, že čím dále tím méně bude únavy cítit, že ji bude tělocvik pak potřebou a tak cvičila s chutí dále, a byla by dnes snad ještě cvičila, kdyby jako ve všem tak i zde byly nenastaly výkony těžší — obtížnější. Přišla na řadu cvičení s praporečky — přišel poklek a bylo zle! Cvičitel po řádném objasnění výkonu diktoval: ráz — Moje přítelkyně klekla jako druhé — dále: dvě, tři, ale moje milá klečela dosud a vstání působilo ji velké potíže. Po druhé klekla, ale nežli opět vstala, byly zase již: dvě, tři. — Učinila sice ještě několik pokusů, ale marně, shody nedocílila. Odešla z cvičení, ač ji sestry domlouvaly, aby nevystupovala ze řad cvičících sester, ale marno! — "Vícekrát mně tam neuvidí," říkala mi druhý den — celé tělo se mi chvěje, nohy mám jak spěrážené — vždyť by to byla snad má smrt!" Napadlo mi též: "Je již pozdě — již se připozdívá!" A proto nechme naše dívky ať cvičí — ať pěstují všechny možné sporty, aby nebylo to plémě tak vyhyčkané jako jsme byly my! K. Ráček.

Rozumného nic tak v duši nepálí, jako nezasloužená hana a nezasloužená chvála.

Karakter.

Sepsal Dr. Josef Durdík.
(Pokračování.)

Znám mladíka, který, když jde do bálu, pravidelně se nastudí; nemá pozor na sebe a jde zahrát na studený vzduch neb do průvanu. Pak počne láti na společenské zřízení, proč prý jsou bály, proč se nemohou mládenci a panny jinak a jinde scházeti, a tak místo sebe činí společnost zodpovědnou za svou rýmu nebo nějakou tužší nemoc. Že však nemusí do bálu choditi — vždyť ho společnost k tomu nenutí — nebo že má stříci sám sebe, zapomíná a podléhá chuti své, jde do bálu zase a tak se věc opakuje. Mladík ten není sice ženat, ale svoboden také není, ačkoli skládá písničky proti tyranům.

Tyrani jsou podle něho všude; každý představený, který na svých lidech žádá, aby své povinnosti zadost činili, jest tyran. Tentýž mladík však sám jsa kdysi v postavení podob-

ném žádal, aby ještě více vykonali, totiž nejen svou, nýbrž i jeho práci. Tak se náhled o tyranství mění.

Pan X. jest už zralejším mužem. Známi jeho tvrdí, že má vloh, že by mohl to a ono, ale že také má nešťastné vlastnosti: hospodkuje příliš, mrhá časem, hraje a zanedbává povolání své. Několikrát se mu už dostalo pokynutí a napomenutí, ode přátel i od představených, ale nic naplat, on nemůže se vytrhnouti z proudu svého života, nemá tolik vůle, aby rozhodl a podrobil se pouze rozumu svému, nikoli svým choutečkám a náladám. Rozerván a nespokojen spěje po své staré dráze dál.

Někdo namítne: Ale což to není právě svobodou, když mohu každé své chuti povoliti, když bez omezení mohu se proháněti v životě, nic nedbaje, co se kolem děje a přikazuje? Tak to dělá šlechtic Y. Jest zdrav a mlád. Čeho se mu zachce, to musí míti; nedělá nic, než co mu napadne, honí se za zvěří a radovánkami a nezná žádných pout. To jest přece svoboda? Ne, to jest nevázanost, bezuzdnost, která u koně jest svobodou, u člověka neřestí. Volný člověk zná všude a ve všem míru; právě že vládne on, nikoli chtíci, jest s to, aby poroučel. Kdy mu něco nejlépe chutná, přestane.

Všichni podobní lidé jsou třeba siláci, snad už na těle jim to znáti. Přejí si, krev z nich kypí, zdraví jim na tváři kvete. Avšak bývají právě tomuto zdravému tělu tak podrobeni, že sílu svou utrácejí v ukájení jeho vrtůchů. Kdyby se tato síla jinam obrátila, nemusila by ani vzrůst, dostala by, aby provedla nejkrásnější plány. Avšak ze zdravých a silných mohou státi se chorobnými svým prostopášnictvím: smyslnost pak zůstane i tělu zeslabenému, ano nabývá rázu rozdrážděnosti, kdež pak tím spíše každému návalu podléhávají. Máme-li je všechny vyznačiti, jedním slovem řekli bychom: Jsou to lidé smyslní. A ještě něco musíme na nich vyznamenati, abychom jim neukřivdili. Pohledněme na všechny ty postavy, kterých jsme se dotkli, pohledněme na ně, kdy jsou ve svém živle: jaký tu nastává fešný život. Radost a jásot, hluk a zpěv — neb zas oplzlé vtipkování, smích a odvážné rejdy — anebo smělé bramarbasův řeči, plné destruktivních záměrů, ale nevinných . . . laciné rekovství, lehkokrevná resignace, jejímž heslem jest ejchuchú a filosofická průpověď: "Ať to praskne!" Život pravidelný jest jim šosáctvím, žijí tedy co možná nepravdělně, dělají ze dne noc a z noci den, mají mnoho lesku kolem sebe, a zajisté jest v nich zdroj ku mnohému poetickému plodu, ku přírodopisu lidské porobenosti. Ale všechno toto zlato jest jen kořička, jest to zdání a klam; básnické se nám to zdá, ale uvízlo na půl cestě, podobá se spíše počínání dobrodružnému — jest to romantické, ale klassické nikoli. Zpěvem veselosti chtějí jen otlumiti v sobě vnitřní hlas, jenž, kdyby slyšeli jej, by káral. Někdy je napadne zvláštní vztek, něco si záměnou, nevýslovnou nějakou malichernost, uvíznou v ní a ukazují sílu svou; jsou tvrdošíjní, svéhlaví, ale přece ne svobodní.

Každé projevení vůle buď co nejdůraznější čili energické, totiž buď provedeno takou silou, jaké vyžaduje se, aby jednání dosáhlo cíle svého. V tom záleží pevnost, nezlomnost povahy a důraz jednání lidského. Silná vůle všechno zmůže. Ano, účta před silnou vůlí jest tak veliká, že často ona sama brává se ze celé tajemství charakteru. Aspoň silná vůle vždy se nám líbí vedle vůle slabší, zajisté nehledíc ani k obsahu zásady, ani k záměrům, které provést chce. To jest příčina, proč na nás poutavě působí i zločinec, kdy své zlé záměry provádí mohutnou energií. Ta síla jeho jest něco, co vždy naši sympathii s ním vzbuzuje, nechť bychom jeho úmysl zločinný sebe rozhodněji zatracovali. To jest tajemství, proč nás poutá Richard III., tento svrchovaný zločinec, jakž jej Shakespeare vykreslil. Richard má jeden cíl a k němu směřuje celou silou neobyčejného ducha. Běda

všem, kteří mu v cestě stojí na dráze k trůnu; on vraždí a podvádí, ale přese všechny překážky cíle dosáhá. Zlý charakter nás poutá, poněvadž jest charakterem. Napoleon I. jest také charakterem, právě v něm síla vůle zřejma jest.

Zdali zlý či dobrý charakter jest, rozhodneme snadněji, když vedle něho postavíme jiného muže, jenž mu v energii vůle své podoben. Tento druhý muž jest Jiří Washington, také vojevůdce vítězný, jenž z malých počátků domohl se nejvyšší moci ve státě a mohl se udělat králem. On měl však šlechetnou zásadu a složil moc svou v ruce zástupců republiky. Napoleon učinil republice konec, učinil se císařem, válčil a působil za svými záměry sobeckými; nespokojen s neobmezenou mocí ve Francii, dychtil a bažil po nadvládě v celé Evropě — tedy jeho poslední zásada byla osobní vládychtivost, byla něco sobeckého, něco, co proti všeobecnosti, proti celku nepřátelsky stojí, zkrátka něco zlého. Je-li Shakespearův Richard tragoedií vládychtivosti, jest život Napoleonův totéž, ale u větším rozměru — jelikož tragoedie Richardova hraje pouze v Anglii, Napoleonova v Evropě. Napoleon jest charakter zlý, a uvádím ho za doklad pouze oně vlastností, jež tak působí mocně na mysl lidskou, totiž síly, ať v dobrém ať ve zlém. Kultus Napoleona jest kultem síly vůle (jak už Fichte vytkl): v zanicení pak se k síle, kterouž nikdo nepopírá, ještě všelicos přidá. Ano sílu obrali si mnozí za přední znak charakteru vůbec. V síle, jakou provádím záměr svůj, projevuje se právě váha osobnosti mé. V silném charakteru kryje se úžasná moc.

Každé energické počínání strhne mnoho jiných lidí s sebou. Kdekoli se něco velkého provedlo, vždy vyšlo to od silných charakterů, kteří často ve zjevném odporu proti ostatnímu světu projevovali vůli svou. Všelike podniky daří se jen, kdy silná vůle jim jest podkladem; dojem, jež činí energická osobnost, přenáší se na věc samu, a k vůli muži, jenž ji zastupuje, oblíbíme si též ji. Proto prospívají ideje ty, které mají statečné zástupce. Všechn učin a význam mučedníkův převádí se v sílu charakteru, tím se lidem zalíbili a odtud klesli dráhu svým ideám. Tak první křesťané, tak Hus, tak Havlíček. Však ani tak vysoko nemusíme chodit; v našem životě občanském potvrzuje se nám ta pravda každým dnem a každým krokem. Silný charakter vždy uchvátí celé okolí své, vtiskne pečeť svou na vše, cokoli podniká, podrobuje si duchy slabší a ovládá je. Mnohá věc, znamenitá a šlechetná sama sebou, padla, poněvadž nenašla silných osobností, a povznášela se teprve, když energii jednoho mocného muže probudila.

Každá živnost, každý podnik společenský potřebuje takový živý střed, silnou povahu v čele svém, kolem níž všichni ostatní členové v organický se hromadí celek. Jediná osobnost provede často více než celá společnost, v níž třeba mnoho stejně silných zasedá. Kde členové jen půl srdce věnují, jeden na druhého se spoléhá, tam celá síla nižádného z nich se nevzbudí, nikdo není engažován celou osobností svou a společná věc jen tak že se vleče. Nyní pochopíme také podstatu i právo známého přísloví: Více zmůže stádo jelenův vedené lvem, nežli stádo lvů vedené jelenem. A tak stopujeme moc silného chtění až do nejpodrobnějších zaměstnání. Věc objasní se poukázáním ku protivě síly. Jsou lidé, kteří nemohou nic provést; ke všemu mají se líknavě, každou pochybností se zaleknou, lidé líní a mdlí, kteří se sice rozhodnouti dovedou, ale k činu se nedostanou. Nejsou zlí, mívají zásady ušlechtilé, jsou dobří, ale neodhodlaní. Známý příklad jich jest Hamlet; on ví, co činiti má, rozhodl se už, ale vůle jeho nemá síly dosti, aby své předsevzetí provedl. Kolik takových Hamletů chodí mezi námi!

(Pokračování.)

Podivno, jak často bolest svoji vyléčíme bolestí jiných.

Tiché vody.

Román od Bohumila Havlasy. (Pokračování.)

"Aspoň se tak zdá; prožil nejkrásnější léta v širém světě."

"Ma tante, přála bych si též cestovat, daleko do šira; myslívám někdy, že ono neznámé "kdesi" jest vlastně to, po čem duše touží."

"S malou proměnou slov — lze říci neznámé "cosi". Drahá duše, myslila's na to vše i ve klášterní celi?"

"Ano, chère tante. Proč se mne tážeš?"

"Poněvadž spokojený člověk nezná, co je to onen neurčitý pocit touhy, jenž nás blaží i tísní, rozesmává i rozplakává. Má malá abatyše, tys skromná myslitelka."

"Nevím, ale nezalívají mi to v klášteře. Ctihodný pater Aurelius mne představoval na jaře Jeho Eminenci co nejzbožnější z mladých členů řádu. Nazval mne tehdyž ženským Augustinem. Jeho Eminence se tázal na význam tohoto názvu. 'Milosti', odvětil ctihodný zpovědník, 'sestra Valeria stále přemítá a zkouší, bez ustání se vypyťává a zpytuje'. — 'Velebný pane', řekla Jeho Eminence, 'zapomínáte na morálku augustiánskou: periculum est...' — 'Tentokráté není nebezpečí takového, Eminenci', hájil mne pater Aurel; 'sestra Valeria pohlíží nejnevinnějším okem s nezviklanou vírou, zbožně, uctivě na svaté naše řády a nejsvětější zákony církve. Sestra Valeria hned v ústavu stranila se světské zábavy, obávala se téměř venkovského ruchu, jí byl svět cizím, neřkuli protivným. Myšlenka světského cynismu o těchto svátostech jest jí cizí. Nazývám její zkoumání pohřížením se, tonutím v moři pobožnosti'. — 'Mia cara', překl se tehdyž kardinál arcibiskup, neboť dle tvrzení velebných sester býval poněkud světákem, a opravil se: 'pia soror', mám věřití těmto slovům?' Políbila jsem svatému tazateli ruku. Držel ji poněkud déle jako s oblibou na mých rtech. Ma tante, pamatuji se, že mě to tehdyž urazilo, nevěděla jsem proč, ale urazilo mne to. Však jsem se pro to druhý den zpovídala". Amata-Valeria to mluvila s klidnou naivností, upírajíc oči v temno smrkového háje.

Zrak baronky spočíval laskavě na mladé dívce. "A konečný úsudek Eminence?"

"Jsouť okamžiky, velebný pane, kdy se stává právě tato nadmíra zbožnosti sráží sbíhající v prohlubeň nevěry. Velebný pane, čtete historie reformatůrů."

"Má drahá, víš, jak na mém místě by se tě otázal náš doktor po tomto výroku arcibiskupově, jemuž jsi neporozuměla, jakož neporozumíš mému?"

"Nevím, ma tante".

"Otázal by se: 'Víte, co jest sklamání?'"

Amata-Valeria neodvětila.

"A jak tys posuzovala úsudek patera Aurelia?" ptala se opět Valga z Königsberku.

"Co správný, aspoň z části. Je pravda, že od té doby, co jsi mne nazývala moudrým děvčetem a strýc malou abatyší, od té doby, kdy jsem začala pocítovati poněkud dojmy života, opravdového života"—baronka se usmála sarkasticky: "toto děvče a opravdový život," pomyslí si — "že jsem pohlížela na svět cize. Ano, bála jsem se tohoto světa, tušila jsem uvnitru všecku tu bouřící sopku, jež pohybuje společností vaší, a chvěla jsem se před bouří života. Divno! ale mně se podnes zdá, že jsem již tenkráté tušila, že bych stála v odporu s vlastním určením a s vlastním životem. Srdce mé mi našeptávalo, že já, sirotek, nebyla bych s to, ano musila bych vzepítí se proudu světa. Mé oko vídalo často lidskou hráz, živou hradbu z nadšených, ale nešťastných lidí, již obětují životy, aby stavili ty bouřící vlny lidské vášně, víru to společnosti, a já cítila, že k jich šiku bych se musila přidati. Byla to nejasná myšlenka, nepochopuji ji, nevidím ji odůvodněnu, neznám ty šiky, onu zbraňující hráz, ale v mysli mé se něco podobného zrodilo. Dnes pomyslí-li na to, domnívám se, že jsem se částečně klamala. Mám za to, že bych stála v proudu samotna, marně

se opírajíc. Mluví jako ze sna, ma tante, věř mi, však mluví to mé srdce. Já ustoupila bázní či hrdosti poháněna, uprchla jsem a nalezla zátíší v kobě kláštera. Madame" — oslovení toho k baronce užívala Amata-Valeria vždy, mluvívávala-li s důtklivou vážností — "stojí někde psáno: 'vyhýbám se bázlivě každému zápasu duševnímu i tělesnému, ale v boji se již nevzdávám, nikdy nevzdávám.' Ma tante, je tomu dávno, dávno, co jsem ta slova četla, a ona v mé mysli utkvěla a stala se mi životní zásadou. Velebný pater Aurelius mně zásadu tu schválil," doložila dívka jako na omluvu.

"Dvojsečný meč!" zamručela baronka. Pak naklonila se přes krásnou hlavu bleďé jeptišky, jež ji dlela na rameně, políbila mramorové čelo dívky a zahleděla se do temna její oči. Baronka byla skutečně překvapena. Očekávala, že slova dívčina ze srdce plynoucí zarosí oči její, a oči ty byly suchy. Odvážná energie jevila se v zakaleném temnu těchto zraků. Proto zatajila slova: "Jsi dojmuta," a řekla. "Toužíš po své klidné celi, drahá duše!"

"Ó ano, velmi! ... A jsem teprva tři dni vzdálena!"

"Obětuješ tento neklid svému zdraví, dobrá má jeptiško. A až se navrátíš do svého kláštera, zapomeš na vše jako na neklidný sen, zapomeš a budeš šťastna."

"Ano, ma chère tante — co dělává dopoledne nejšťastnější obyvatelka D...?"

"Kdo?"

"Slečna Bohdana."

Tvář baronky se zasmušila. "U šťastných lidí jest zbytečno tázati se, co činí?"

"Těším se na ni."

Rozmluva umkla. —

Vznešený chrám přírody! Nevím, kdo první nazval les tímto jménem, také na tom nezáleží, jisto však, že žudský poeta, jenž nazval Šalomounův chrám "chrámem chrámů", neměl tušení o vznešenosti horského, černého lesa. Jezero, moře se mi zdá býti velkolepostí samou, les velebností.

Stíny skláněly se přes umlkší dámy. Koně spěchali odměřeným klusem ku předu. Ve větvích vonných smrků a jedlic pohrával vítr sháněje stíny sluneční na kvapící povoz. Ve hlubokém houští v kotlině ozýval se hlas žežulice, jedině její volání oživovalo hustinu. Baronka pohlédla po čtvrt hodině na svou neť, tato byla usnula. Oko ženy utkvělo ve dlouhém pohledu na tváři vlnadné dívky. Podobnost její k baronovi byla skutečně podivuhodná, tytéž dlouhé řasy přes černé oči, týž smělý útvar nosu, táž sevržená ústa i přísný výraz v obličejí, vše ovšem dvacateronásobně zjemněné, zušlechtněné. Její vlas byl zakryt černou prostou páskou a stejným dlouhým závojem, její tělo bylo haleno ve volný černý šat, jenž málo jen utajoval klášter. A vlnadná ta dívka zde ležela v dekoraci poetické s malebnou stafází. "Čím jest toto stvoření ve světě?" Tak bezděky se zeptala baronka sama sebe. "A čím já jsem ve světě?" přidala zadumána.

"Čím já jsem ve světě?" ptala se sama sebe tato žena, o níž se mohlo říci: Ecce femina! jako o Ježíši se psává. Ecce homo! — "Ejhle žena!" Ovšem, svět pravil: ona jest šlechtetna, ale co zmohlo to hluché volání tohoto světa, těchto lidí, když tuto útěchu přerušil bouřlivý křik: však nešťastna!

Baronka Valga hledíc na dívku, ten obraz mladosti, o níž pravila "pochované mladosti", zpomněla na celou svou minulost až do těch blažených dvacátých let. Blíže D... na pěkném statečku byla vychována otcem, vážným důstojníkem. V lásce otcově žila ona, až zatoužila po životě novém v lásce barona Königsberka. Stala se jeho chotí. Miloval ji. On, muž, jenž soustřed'oval v sobě všechny ctnosti ač i slabosti kavalíra, na něž ovšem nehledí aristokratický svět ctnostmi tak chudý. Uplynula léta, a láska baronova mizela. Ještě před pěti roky zdálo se, že zaplála — naposléd. Tehdáž žáril baron na svého sestřence de Binelli.

O lásce Binelliho mluvil svět, a mladík musil odjet. Mexico mělo být pohřebištem jeho lásky. Lásky! Baronka ničeho o ní nevěděla. Srdce této ženy bylo hrdější nežli všech ostatních. Valga z Königsberku viděla v paměti své dvě osoby, jež pobouřily její duši, tu hrdou, čistou duši; jedna se vrhla před šesti roky v náruč vlnadné, mladé, zářící Bohdany, baronka zvěděla teprv o rok později o jich poměru, když baron přinesl něžné novorozeně do její budoir. Děsný to byl tehdy den, jež mohl připravit jen bezohledný baron.

Valga z Königsberku zavzlykla při vzpomínce na onen okamžik. Tehdáž baron Moric z Königsberku, ten hrdý muž vůle železné, klesl před ní na kolena podávaje choti dítě cizí ženy a své. "Jsem otcem, Valgo, je to dítě mé!" zvolal.

Baronka zkríkla. "Co žádáte ode mne!"

Přísný obličej baronův se stal děsně smutným. "Porušil jsem vaše práva, zničil jsem vás, vim to, Valgo, ale já všecko tu výčitku snesu pro tohoto tvora. Baronko, víte, jak jsem toužil vždy stát se otcem, znáte vášnivou duši mou, obětují vše tomuto dítěti!"

"Co chcete?" opětovala chvějíc se.

"Chci, abyste byla roběti křestní matkou."

"Vy mne chcete zabit!" vzkřikla.

"Ó ano, jest to morální vražda, Valgo, ale já klečím před tebou, neoslyš mne. Viš, co jsem slíbil tomuto dítěti? Slíbil jsem mu tebe, tvou lásku. Valgo, ty je musíš milovat! ty musíš mít ohled na jeho osud! Bud' jeho křestní matkou, bud' jemu, matce i mně dobroditelkou, ty, jež jsi tak neskonalé dobrá!" Líbal její křečovitě se svírající ruce a smácel je slzami. Viděla jeho vášeň a věřila jí, vždyť znala srdce tohoto muže. A její šlechtnost smíšená s hrdostí opanovaly její bol.

"Obětoval jste mne!" řekla zdrcena.

"Ó ano!" zamručel.

"Ale hrdost má jest větší, mocnější, než já sama. Po slechnu vás!"

"Jste anděl!" zvolal líbaje rouchlo její. "A matka?"

"Ovšem, já matkou nebyla!" zvolala téměř s výčitkou k nebi žena. A hrdost její ve zpomínce na ženu, jež ji oloupila, ač snad bez zlomyslnosti o lásku chotě, dostoupila výše. —

"A matka?" opakoval Königsberk.

"Pochovala jsem vše," řekla se zoufalou resignací baronka. "Má hrdost zapomene, že jest matkou vašeho dítěte, chraňte se však, barone, aby mi to svět nepřipomínal!"

"Přisáhám!" zvolal. Šetřil ovšem její útlocitu a hověl veřejnosti, ale jeho rozhodnost tomu za nedlouho překážela. Před celým světem by byl Bohdanu, matku svého dítěte, prohlásil za svou milenkou, kdyby jej nebylo poutalo slovo, jež dal své velkomyslné choti. Dostál slovu, však veřejnost pronikla sama tajemství. Kdysi mu řekla baronka významně: "Pane jednejte bezohledně!" A ohradila se jen svou hrdostí.

Toť byl proces její lásky k manželovi. Stiskla srdce, to srdce, jež bylo s to, aby milovalo ne jednu bytost, ale vše kolem sebe, i celý svět, to srdce, jež i chtějíc nemohlo, ne smělo soustředit lásku na předmětu vášně. A ona milovala a chtěla milovat — ne barona!

Před třemi měsíci objevil se na zámku opět de Binelli, teď mexikánský setník. Baron mu ochotně dovolil přijíti. Bylo to jakési sebezapření tohoto kavalíra a jistá náhraha. Setaník však marně se kořil hrdé paní. A ona milovala a chtěla milovat!

Zahleděla se teď na tvář Amatinu, obraz to zvěčnělé baronovy sestry, na tvář té, kteráž neměla posud tušení o významu Bohdany v zámku Königsberku; neboť malá Valga, jakž dítě po kmotře slulo, byla od několika měsíců již v ústavě v Budějovicích. Od onoho osudného dne ustoupila baronka choti všecka práva na rozkoš a sama se odsoudila

k tichému zámku pod pustým hradem. Ted' promýšlela ten tichý život snoubený s dojmý, jichž by se byl lekal jiný svět aristokratických kruhů. A žila.

Zrak barončin svezl se opět na dívku. "Co jest účel tohoto stvoření ve světě?" tázala se a trpce pohlédla před sebe. "Co jest mým účelem v životě?" zašeptala temně.

Pohlédla kolem a zarazila se. Několik kroků dále seděla stará žebráčka držíc na klíně hochu, jenž si bezstarostně pohrával s kyticí lesních květů, které mu asi matka natrhala, aby se utišil. Skupení těch dvou lidí bylo dýmě, ježž dobročinnost stala se příslovím, odpovědi, kteréž uvěřila. Vytáhla kvapně bankovku a sehnula se z kočáru. Žena vidouc její pohyb přiblížila se, baronka vhodila peníz na klín děcka a vytrhla mu kyticí. "Bouquet pro Amatu!" zašeptala a hodila jej dívce na klín. —

Dva v zápětí po sobě jdoucí výstřely, jako když někdo z dvojky střelí, vyrušily ji z dumání. "Chtěla bych se zaručit, že jeden výstřel byl z bambitky doktorovy, z mého to daru, kdybych nevěděla určitě, že odpočívají ve skřini VI... ově," pravila k procitlé Amatě. "Rány tě probudily, má drahá; spala's klidně?"

Dívka zamyšleně pokývla. V lese rozhostilo se opět ticho.

"Kdo asi to střelil?" tázala se zvědavě baronka; "neviš, Ivane?"

"Těžko hádat, Milosti, snad pytláci."

"Jsi špatný znalec, to není rána pytláková."

"Ó jak to můžeš tvrdit, ma tante?" tázala se udivená dívka.

"Tobě neznámo, že jsem náruživá lovkyně. Druhá rána, již jsi slyšela, jest z lutyšské pistole Schwewerssovy, jasná to rána, jaké z obyčejných domácích výrobků silně a traskavě znějících neuslyšíš. Obě rány byly z bambitky, následovně nestřílel to pytlák. Ostatně kdo ví, či ruka stiskla spoušť. — Dvanáct hodin, k zámku!" velela.

"Ah!" zvolala teď Amata překvapena, "jak roztomilá to kvítka. A spadla zrovna s nebe mně do klínu!"

(Pokračování.)

Provolání Sokolským Jednotám.

Plzeňský Sokol vzhledem k blížícím se závodům N. J. S. v St. Louis, zvolil ve své řádné schůzi tříčlenný výbor k obstarání jízdného za levnější ceny pro závodníky, soudce a veškeré členy, jakož i ostatní účastníky. Výbor sestává z následujících bratrů: Fr. Šišky, S. J. Halíka a V. J. Bláhy.

Vyjednávání započato se společností železniční a jest jisto, že čím větší počet účastníků, tím větší výhody, a po případě najat bude celý zvláštní vlak. Jisto jest, že k Českému Dnu na výstavě bude ohromný nával, takže se očekává dá, že ostatní spolky a obecnostvota chicagské použijí našich výhod.

Ostatním chicagským jednotám dopsáno za účelem zvolení výborů k přípravným pracím, kteréž budou ihned započaty. Každý, kdo hodlá použití výhod, které nám poskytnuty dráhou budou, nechť se ihned přihlásí u členů výboru Plzeňského Sokola, neb nechť dopíše na adresu:

Stanislav J. Halík, 621 Centre Ave., Chicago, Ills.

Kdo z Evropy zasílá předplatné

mezinárodní poukázkou. sděl to také ihned jednateli Výkonného Výboru Nár. Jed. Sok., Jan Černýmu, 437 E. 71st Str., New York City. Z poukázky není vidno, kdo jest zasílatelem, a to působí obtíže při vybírání peněz na poště zdejší, a peníze tyto jsou obyčejně zasílány zpět, poněvadž jednatel neví jméno zasílatele.

Ústřední Svobodná Obec

v Chicagu zahájila v pátek, dne 13. května pravidelnou činnost první řádnou schůzi, jež se konala v Čes. Ang. Svob. Škole na 18. ul. Zakládající členové tělesa, které má se státi ohniskem aktivní, činné svobodomyšlnosti ve Spojených Státech, sešli se v důstojném počtu, aby o velikém úkolu, který jim nastává, porokovali a o práci, kterou cíle Ú. S. O. vyžadovati budou, se rozdělili. Ústřed. Svob. Obec vytkla si za účel sjednotit veškerý svobodomyšlný krajany v této nové vlasti v jednu velikou, pevnou organizaci, která se zdarem mohla by čelit četným a silným organizacím náboženských sekt a starati se o vnitřní prohloubení svobodomyšlnosti, totiž starati se o vzdělávání a utvrzování oněch krajanů, kteří se ku svobodomyšlnosti hlásí. Že velká většina krajanů amerických hlásí se dnes ku svobodomyšlnosti, o tom není pochyby. Však u větší části těchto omezuje se svobodomyšlnost na jednoduchou náboženskou negaci a lhostejnost a o nějakých jiných cílech nebo účelech a výhodách z duševního osvojení vyplývajících se neví ničeho. Lecjakás sekta, stojící na shnilých základech přežitých a nemravných tradic, však vázaná pevnou organizací, má v očích veřejnosti větší váhu a v zájmu svých příslušníků větší moc, než padesát neb sto tisíc lidí duševním osvojením mnohem povznešenějších, však rozptýlených, tříštěných v nesjednocenosti a nedorozumění.

Každému skutečnému a upřímnému svobodáři musí záležeti na tom, aby tomuto stavu učiněn byl jednou konec, aby naše svobodomyšlnost přešla z bezúčelné a bezmocné passivity do činnosti tak, aby byla schopna svým příslušníkům prospívati, je chrániti a řady jejich množiti. K tomu působiti možno jediné zdravou, pevnou organizací, jež by do řad krajanů svobodomyšlných kořeny zapustila a k jednomu cíli, duševnímu povznesení a obrnění proti útokům nepřátel je vedla. Jedině tímto cílem vedení chcažší krajané založili Ústřední Svobodnou Obec, těleso, jež má se státi základem oné potřebné a účelné organizace, která učiní ze svobodomyšlných krajanů jeden pevný svorný celek schopný žiti, pracovati a lidstvu prospívati.

Že to není žádné sdružení strannické a že cíle jeho jsou otevřené a ku prospěchu všech svobodomyšlných bez rozdílu čelící, za to ručí jména účastníků, mezi nimiž nacházíme osoby na poli svobodomyšlnosti po léta pracovavší a o rozšíření svobody ducha zasloužilé.

V minulé řádné schůzi rozdělena byla prozatím práce mezi dva tříčlenné výbory, tiskový a finanční.

Na výbor tiskový a literární postaveni pp. Bartoš Bittner, Josef Buřata a Dr. Frant. Iška. Výbor finanční, jež starati se má o prostředky ku propagandě potřebné, skládá se z pp. Egermayera, Kostnera a Charváta.

Dopisy adresovány budtéž na tajemníka Ú. S. O., p. R. J. Pšenku, 150 W. 12. St., a dobrovolné příspěvky na tajemníka neb pokladníka p. Ant. Charváta, 1276 Millard Ave. neb kteréhokoliv z členů fin. výboru.

DO PISY

Omaha, Neb., 23. května 1904.

Byla jsem sborem Sokolek T. J. S. Omaha, Neb. ustanovena dopisovatelkou do "Sokola Amerického", abych podala nějaké zprávy o činnosti naší vůbec. Snad se mnozí sokolové a sokolky domnívají, že ani neexistujeme, neb ještě žádných zpráv v "Sokolu Americkém" o nás nebylo, a hle, my zatím tužíme se znamenitě a stále nás přibývá. Co se týče cvičících členkyň, na ty si stěžovat nemůžeme, neboť pilně navštěvují cvičení. Cvičí se jednou za týden a sice ve středu. Do cvičení chodí 23 sokolek a žaček jest 38. Nyní se cvičí pilně, na závody, tak že lze doufati ve zdar úplný.

O činnost naši má největší zásluhu náš cvičitel Bohumil Bartoš, který věnuje největší pílí, abychom před veřejností se mohly pochlubit prací svou. Nedávno se nám oženil a tu již měly jsme strach, že jej ztratíme, ale strachovaly jsme se nadarmo, bude nás stále cvičiti; vždyť by jsme cvičitele takého dojísta velice postrádaly. Přejeme našemu cvičiteli a jeho vyvolené dlouhý a veselý život. Dne 14. května pořádaly jsme v sokolovně zábavu na oslavu našeho uvedení do svazu Národní Jednoty Sokolské. Návštěva byla velmi četná. Zábava zahájena byla krásným a zdařilým rejmem, provedným sokolkami, táž byla obecností sledována s největším zájmem. Též naše malé sokolky se všem líbily, jak si pěkně vyslapovaly; bylo na ně radost pohlížeti a což ta dlouhá řada jich. Po skončeném cvičení následovala řeč sokola Míky, který promluvil k obecnosti, vítaje nás do Národní Jednoty Sokolské. Po pěkné té řeči svoláno řečníku "Na zdar!" Na to vystoupila sokolka Anna Bilkova a též přednesla několik slov, děkujíc za povzbuzení pronesená. Pak následovala volná zábava, která trvala až do rána. Počátkem června odbývati se budou sokolské státní závody. Zprávu o závodech sdělím v příštím dopisu. Na zdar!

Anna Bilkova.

Plattsmouth, Neb., 23. května 1904.

Dne 9. května t. r. opustil nás na vždy náš milý bratr sokol Otto Bookmeyer, smrt přetala pouta nadějného života jeho u mladém věku 26 let. Sokol Otta Bookmeyer do minulého roku pilně cvičil a v roku 1901 dosáhl první ceny v nižším oddělení na státních závodech ve Schuyler, Neb. Tímto vyslovujeme tichou soustrast sokolu Antonínu Bookmeyerovi, otcí a jeho rodině a sokolu Václavu Bookmeyerovi, jeho bratru. Ztrácíme tichého a každému milého bratra. Čest budiž památce jeho!

Za Těl. Jed. Sokol Plattsmouth,

L. Jiran, taj.

Cedar Rapids, Ia., 30. května 1904.

Právě po výletu, a k tomu výletu do Davenportu, mám psáti dopis do Sokola. Po výletu bývají obyčejně trochu těžké hlavy, zvláště Davenport dává k tomu dostatečnou příležitost, však hlava moje jest v míře dobré, právě z toho důvodu, že nelze s dopisem déle odkládati. Včerejší výlet vydařil se dosti dobře, neboť se jej účastnilo 600 výletníků, počítaje v to výletníky z Ely, Solona a Iowa City, odtud vypravila dráha zvláštní vlak s 200 výletníky. Zvláštní ale jest, že již po tři roky v den výletu našeho do Davenportu přší, pakli ne při výjezdu, tedy v Davenportu a to vždy celé o 1-půldne, takže výletníci každý jako zmoklá slepice rozmrzen bloudí, neb zalézají pod přístřeší, nemohouce ve volném vzduchu se procházeti aneb projížděti.

V tanním Schuetzen parku měla četa našich sokolů cvičiti, nebylo však možno pro dešť a hoši slíbenou, ač tuze malou odměnu nedostali. Mám ale za to, že by cvičitelský sbor, který nyní má volnou ruku a plné právo v odboru tělocvičném, neměl dovoliti, aby síly sokolské byly tak málo ceněny, když již se prodávají a tak málo odměňovány, jak zde státi se mělo. Deset sokolů jelo cvičiti za pouhých \$20, z toho pak byli nuceni platit jízdné, které stálo \$1.50, takže jednomu každému zbylo 50c — na útratu. Před dvěma lety při slavnosti Eagles v Riverside parku u nás četa 10 sokolů dostala \$50, tedy každý \$5, byli doma, a nyní se zbrknou a jedou do Davenportu za \$2 každý, které však ani nedostali, poněvadž necvičili, do místa, kde nám po čertech málo na Němcích záleží, tak málo jako nic, neboť oni k nám také nikdy neprijedou, aby své umění zde ukázali. Tenkrát cvičitelský sbor neexistoval, ale dovedli si vážit svého umění, nyní stává a prodají se za babku. Neřekl bych ani slova proti tomu, kdyby i zdarma jeli cvičiti do některé české osady.

dy, aneb tam, kde by jich zábavní výbor potřeboval ku svému zdatu, ale Němcům, kteří z toho hodlali těžit, sehnáním mnoha obecnstva do parku, kde po temperenciářství ovšem ani potuchy není, by neměli prodávati své síly a pakli ano, nechť se za to řádně zaplatí, aby aspoň vaše útrata kryta byla. Jsem radou cvičitelskému sboru, aby podruhé něco podobného nedovolil, pakli si u sboru, tedy Jednoty, chce získati důvěry úplné. Hoši vezli s sebou též bradla, koně, hrazdu a k tomu potřebné, což sboru patří, však co sbor za propůjčení náradí dostal? Také nic. Má z toho pouze ještě škodu, neboť náradí se čtyřikrát převáželo a v Davenportu při převážení zmoklo, což jest náramně "zdravé" zvláště pro žíněnky. Němci v Davenportu namalovali naše hochy na jednu tyč jako panáky z komedie, a tak příjezd náš oznamovali. Však co chcete od Němce, on nedá zvláště rytí slušný obraz, který by čestně sokoly představoval, jemu se jedná o co možná nejvíce humbuku, na úkor toho druhého, z něhož potom těží. Však, sklaplo mu tentokrát.

V neděli, dne 15. května, měli jsme první příležitost za našeho nového cvičitele viděti ovoce jeho práce. Uspořádal veřejné cvičení sokolů a sokolek, kteréžto hojnou návštěvou obecnstva počteno bylo a také si ji právem jen zasloužilo. V osm hodin večer pořad zahájen nastoupením čtyř oddílů sokolů a sokolek ve dvou proudech při hudbě Pirklově. Pochodovali kol, načež dva oddíly sokolek nastoupily a dva oddíly sokolů provedli prostná s činkami, určená na závody v St. Louis. První oddíl ušel, též druhý, ale třetí a čtvrtý oku nelahodil, alespoň ne zadní řada sokolů. Lépe by cvičitel učinil, kdyby vybral pouze ty, kteří delší dobu prostná cvičili a s těmi vše provedl. Prostná cvičilo 20 sokolů.

Na to vyšlo 16 sokolek a provedly dosti dobře pochodový tanec s kroužky, věc to, která zde ještě nebyla a až na ten nějaký neforemný úklon jim to slušelo. Nerad tepu jemné pohlaví, ale co jest pravda, jest pravda, a pravdu osmělím se říci i celé masse sokolek. Některé sestře sokolce ty předklony tak "krásně" sloužily a se vyjímaly, jako nalomená větve na jabloni, kterou vítr lomcuje, pokoušeje se ji urvat. Doufám však, že činily to nevědomky, a že jim v tom nebránil ubohý ten krunýř, který snad každá před cvičením odložila.

Na to cvičili tři čtyři sokolů na náradí, dvě čtyři, 1. a 2., sestávaly ze sokolů, třetí až na dva ze žáků, kteří jsou ale vesměs dosti staří, aby se členy jednoty stali, což by již měli učiniti. Cvičili na hrazdách, bradlech, koni, kruhách a skoku o tyči. Cvičení těchto čtyř se líbilo a mnozí jednotlivci častěji po provedení výkonu potleskem odměnění jsou, zvláště pak první četa.

Na to vystoupilo 16 sokolek s batony a provedly cvičení, které velice se líbilo, ač bez mnoha chyb nebylo. Celkem však bylo úhledné a hojným potleskem přítomných odměňováno.

Na to opět vystoupily sokolky v počtu 12 s praporky v ruce, v pravé ruce český a v levé ruce americký, a provedly krásné cvičení, kterému pestrosti dodávaly barvy praporků. Lid ale za to hojně jim tleskal.

Ku konci vystoupil cvičitel Jadrníček v řadě spolu s pěti sokoly a provedli rohování, jež velice se líbilo a přítomní tleskali tak mocně, že hoši byli nuceni opakovati. Toto druhé vystoupení jejich provedeno bylo lačněji. Tím byl program, který trval téměř dvě hodiny, ukončen.

Lze právem říci, že mravní i hmotný prospěch byl znamenitý. Cvičitel Jadrníček ukázal sboru a obecnstvu vůbec, že věrně plní povinnosti cvičitele na se přijaté, že stará se o rozkvet v tělocvičně naší, který nemalou čest a užitek nám přináseti bude. Na příště nám miní předvésti cvičení malých, někdy v srpnu, a doufám, že opět obecnstvo překvapí. Jen takto zdárně ku předu a přízeň obecnstva šma-

hem k nám se bude obracet, když místo takměř suchopárných cvičení, aneb pouhou hrou do koše, předváděti budeme obecnstvu podobných krásných požitků.

Naši tělocvičnu navštěvuje nyní velký počet sokolů i starších žáků, takže cvičiti se musí ve třech četách. Škole odrostlí nezbedy cvičitel vyhnal ze cvičení, a dobře učinil, neboť nebyli k napravení a pouze překáželi a zlobili ostatní. Lépe mít deset dobrých cvičenců, mravů dobrých nežli třicet nezbedů, kteří by chtěli sokolovnu vrub na vrub obrátiti. Nemusí si ale nikdo mysliti, že vyhnáním těch několika počet se zmenšil, naopak, jak pozoruji, vzrostl, neboť byli mnozí členové začátečníci, kteří se tělocvičny vzdalovali proto, že několik lumpů nezbednosti k nevydržení neustále provozovali.

Ve středu, dne 26. května, měli jsme zde opět příležitost poslechnouti známého a znamenitého řečníka svobodomyšlného, dra. Fr. Iška. Náš přednáškový výbor, sestávající ze tří členů, kteří byli zvoleni po rozpadnutí se Svobodomyšlného družstva (byloť prý někomu moc radikální P. r.) jež odevzdalo veškeré knihy i majetek naší jednotě v domněnce, že ta nadále bude pokračovati v cílech družstva svobodomyšlného, zahájil tak svoji činnost, a zdá se vskutku, že nás sokoly ten všemohoucí pámbiček docela rád nemá, neboť v ten večer zkazil se deštěm, byloť tu přítomno na velkou naši osadu asi 125 osob. Doktor mluvil asi hodinu a půl velmi zajímavě a poučně, mnohokrát byv hlučným potleskem přerušen v souhlasu společnosti, která s nejvícejším zájmem jej vyslechla. Nebýti zlého počasí, byla by společnost mnohem větší, neboť možno říci, že jako všude jinde, též i zde nabývá doktor svými přednáškami pevné půdy a veškerého zájmu, i přes to, že k přednáškám vybírá se vstupné 25c. Není boháčem, musí být také živ a za své přednášky dobrovolné obnosy požaduje, naše jednoty pak není v takém stavu finančním, aby na každou přednášku mohla obětovati 50 dollarů i více a tímto vstupným kryjí se výlohy s přednáškami spojené. Výbor zmíněný zajistil též přednášky věhlasného cestovatele pana Vráze, který vždy setkal se zde s úspěchem, což bezpochyby i nyní bude. Pan Vráz bude mít přednášky provázené světelnými obrazy v Sokolovně 12. a 13. června. Na 6. července chystá též výbor tryznu Jana Husa a ujišťuje, že něco podobného zde jistě nebylo. Při přednášce té bude řečniti opět dr. Fr. Iška. Přejí výboru mnoho zdatu, jen aby dále pokračoval na cestě započaté, aby konečně veřejnost české mohla poznati, za jakým úkolem se ubíráme, aby poznala, že naším úkolem není holdovati sporům osobním i spolkovým, nýbrž žádoucí mír a símé dobré pěstovati, símé poučení, které zdárně vzkličie žádoucí ovoce přinese.

A nyní, abych též se zmínil o našem zábavním výboru, který do dneška již více vytěžil, nežli loni za celý rok. Nebudu mnoho psáti, neboť by některý také přítelček mohl snadno říci, věda, že jsem členem zábavního výboru, že chválím sama sebe. Věneček, který zábavní výbor pořádal dne 7. května vydařil se znamenitě. Sokolovna též, soudě dle úsudků jiných, nebyla nikdy tak krásně ozdobena jako letos. Výlet do Davenportu se též zdařil, takže pokladna spolková bude opět o několik set bohatší. Věru, krásně vše jde letos výboru tomuto, práce má mnoho, peněz vydělá také dost, však s nemalou litostí podotýkám, že výbor, kterého si sbor tak mnoho cení, znenáhla ale jistě se rozpadne a zbyde z něho snad nic, snad vzpomínka. Kéž by sbor náš tím neutrpl a dostal žádoucí náhradu na místa uprázdněná, aby pak výbor nový po způsobu starého pokračoval. Máme dluh velký, bratři sokolové, a neleňte ruku k dílu potřebnému přiložiti, abychom nevázli jako rok minulý, nýbrž abychom s bujarou myslí hleděli budoucnosti vstříc.

Na zdar!

Fr. Hradecký.

Omaha, Neb., 31. května 1904.

Tímto podávám zprávu Ústřednímu Výb. Záp. Župy, z mého pobytu v Milligan, Neb., jako cvičitel a náčelník župní. Těl. Jed. Sokol Milligan čítá 85 členů a sbor Sokolek 40. Oba sbory nebyly činnými as tři roky. Po velkém namáhání jsem zahájil cvičení v neděli dopoledne, do kterého přišli pouze dva, sokol Bouše a sokol Smrha. Nepřítomnost druhých mně byla vysvětlena tím, že prý bratři přespoulní mají mnoho práce, viděl jsem však mnoho mladíků místo cvičení pohodlně se na nás koukati. Divím se, proč jednota tak silná a cvičitelské síly mající, šla na tak dlouhý odpočinek. Odpoledne jsem navštívil schůze sokolů a sokolek, následněji mne ujistily, že se přidají k Nár. Jed. Sokolské.

Též jsem uspořádal pořadové, jehož se zúčastnilo 17 členů, vesměs starších sokolů. Sokolové a sokolky mne ujistili, až zavítám do Milligan příště, což jsem jim slíbil, že je uvidím v činnosti ve všech odborech. Uvidíme!

Na zdar!

Old. Jelen, taj. Župy Záp.

Rud. Havelka, župní náč.

Bruno, Neb., 2. června.

T. J. Sokol! Žížka se letos přičiňuje, ano podobá se, že živel nám přátelský zmohutněl, že myslence naši více dostává se pochopení, a sice od sjezdu N. J. S. a od té chvíle co milý list náš vzal na se jiné roucho i zasahovati se snaží v kruhy cizé a širší vůbec. Ale jest také na list podiváná a obsah jeho opravdu pěkný, že všichni na měsíčník náš jen hrdi býti máme, aniž bychom redakci práci různými malichernostmi stěžovali. Sbor náš sesílil ze 13 členů na 40 za posledních pět měsíců a co hlavního cvičení pravidelná jsou i navštěvována, co zatím tělocvičná škola naše prospívá majíc hojnost žactva v poměru na malou osadu naší. Na státní závody v Omaze vyšleme osm borců a tolikéž ku sletu N. J. S. a závodům hlavním do St. Louis, Mo.

Dne 29. května pořádali jsme veřejné, jež zdařilo se v každém ohledu a již proto bylo pěknějším, že i naši bratři od T. J. Karel Jonáš z Abie nás navštívili.

Dne 30. května odbývali jsme zdobení hrobů na Národním hřbitově. Účastenství lidu zdejšího i z okolí bylo značné, tak jako členů řádů Z. Č. B. J., J. Č. D. a sborů sokolek z Abie i Bruno. Slavnostním řečníkem byl sokol F. J. Sadílek z Wilber a řeč jeho byla opravdu pěkná, hluboký dojem u nás všech zanechal. Díky jemu vřel. Svátky podobné slavit v den na kdy jsou ustanoveny, tedy spolu s Američany a vystupováním takým vzorným více si získáme úcty, nežli zdobením hrobů každý český spolek zvlášť bychom pořádali, aniž zapoměli bychom toho, že slavnost to smuteční. Prospějeme si tak i celku našemu, jako sokolové, jimiž býti cele lépe, nežli pouze podle jména.

Vác. Blatný.

Baltimore, 31. května 1904.

Již po delší dobu nezaslal jsem žádného dopisu do "Sok. Amerického" z našeho zátiší, jak nazývá se naše česká osada v Baltimore a tudíž musím vynahraditi, aby si bratři jiných jednot nedomnívali, že zde spíme. Sbor náš S. J. Blesk pilně se připravuje na hlavní závody st. louiské, kamž vyšle četu borců. Zajímavé bylo to pozorování, když ve schůzi podán byl návrh, aby sbor vyslal četu cvičenců na závody do St. Louis, jak málo porozumění pro vznešené zásady Tyrše a Fügnera je u mnohého bratra sokola, jenž honosí se tím, že patří do řad sokolských, ale hned v zápětí protestuje proti obeslání závodů, což prý bude spojeno s velkými výdaji, a závody se též bez nás odbydou, peníze se ušetří, alespoň nebudeme nuceni se vypůjčovati, a snadněji zapraviti splátku na umoření dluhu na naší síni. Tak se sokolové v Americe mění, při všeobecné honbě za dollarem, zapomíná-

nají, že sokolská jednota není žádný spořitelní spolek, nýbrž jeho hlavní zásadou jest pěstování tělocviku a národnosti vůbec. Borci sami, aby ulehčili finanční výdeje jednoty, pořádali jedno divadelní představení ve prospěch cestovního fondu, a to přineslo malého užitku proti všemu očekávání, neboť kus sám "Zbraslavští strýčkové a pražské tetičky" je zastaralý a velice komplikovaný. Lépe pochodili borci pořádáním výletu do Fairy Grove, jenž vynesl něco přes 100 dollarů čistého příjmu, takže si peníze na cestu potřebné zaplatí takřka sami. Tak zábavami a výlety musí se sháněti peníze pro účel, jenž jest naší přední povinností. Proč se tak děje? Odpověď k zjevu takému najde čtenář v druhém čísle "Sokola Amerického" v úvaze br. Jadrníčka "Oprava v hlavě i údech." Dne 13. června bude slavnostně uváděna do svazu N. J. S. nově založená sokol. jednota Horymír v Curtis Bay, v počtu 17 členů. Bude to slavnost významná pro Čechy onoho okolí a pro nás tím více, neboť přičiněním členů Sok. Jed. Blesk, bratrů: Elsnice, Štětky, Čermáka a jiných byla jednota tato zorganizována a uvedena v život, což bude míti blahodárných výsledků pro českou osadu Curtis Bay. Jen tak dále, ať vyplní se přísloví: Co Čech, to sokol. Den 4. června bude pro baltimorské tělocvičné spolky památný. V den ten bude poprvé otevřeno tělocvičné gymnasium v Patterson Parku. Šest tělocvičných sborů vyšle tam k veřejným cvičením na 400 svých členů a členkyň. Jsou to: Locust Point, Turnverein, Sokolská Jednota Blesk, Sbor Baltimorských Sokolek, Vorwärts, Labor Lyceum, Germania Turnverein a Central Y. M. C. A. Sbor náš, jakož i sokolky se účastní, byvše pozváni, i doufám, že bude to velká veřejná manifestace, při níž ukážeme Američanům onen velký rozdíl mezi pravým tělocvikem a sportem amerických atletických spolků. Sbor náš účastní se závodů v počtu 130 členů. Na zdar!

Franta Beneš.

Členům Sokola Čech k rovšimnutí!

Sokol Čech odbývatí bude pravidelné schůze v měsíci červnu, červenci, srpnu a září druhý čtvrtek v měsíci určité v 8 hodin večer.

J. O. Kulas, taj.

Br. sokolům a čtenářům "Sok. Amer." vůbec!

Ačkoliv na sjezdu st. louisském při volbě redakce Sokola bylo zcela jasné a srozumitelně prohlášeno, kdo jest vrchním redaktorem našeho orgánu, přece jenom někteří bratři patrně usnešení sjezdu sobě nepovšimli a dle četných dopisů, které mne od vyjití prvního čísla docházejí, soudím, že pokládán jsem já za vrchního čili zodpovědného redaktora. Sokolové zahrnovali mne a posud zahrnují četnými dotazy, týkajícími se hlavně některých redakčních poznámek, žádají mne o vysvětlení toho neb onoho a já při svém povolání nemám ani tolik volného času, abych jim krátce odpověděl, na koho se s podobnou žádostí obrátiti mají, což opět někteří těžce nesou, jak z dalších dopisů vysvítá. Upozorňuji tudíž br. sokoly a čtenáře Sokola vůbec jednou pro vždy, že vrchním, zodpovědným redaktorem jest dr. J. Rudiš-Jičínský v Cedar Rapids, a aby opět některému sokolu nenapadlo domnívati se, že "skrýváme se jeden za druhého", budu veškeré své práce (vyjma oněch několikařádkových poznámek) znamenati písmenou Č. Budu ochoten dáti žádané vysvětlení poznámky neb článku, které budou mnou psány — ale s ostatním ať se každý laskavě obrátí přímo na vrchního redaktora. Na zdar!

Jos. Čermák,

spolupracovník "Sok. Am."

Písemnictví.

"Kneippovo léčení vodou. Tak zní název knížky, kterou odporučiti vrstvám širším nelze, ba naopak musíme se jen podívat co tak se někdy u nás vydá, třeba s úmyslem dosti dobrým. Sám Kneipp plný nesmyslů a nesčetných nepravd tvrdí, že v každém případě rozpoznání nemoci je hlavní a kde že se tomu sám učil pan farář? Mnohým způsob jeho uškodí a mnohým prý pomohl, jako různé patentní břčky, jež jednou jsou pro to, a pak zase pro ono, ale pořád dobré a jako voda jest lékem v mnohých případech tak zase nehodí se na vše šmahem, podle Kneippa. A proč pomohl mnohým? Z důvodu životosprávy, pohybu a koupele. Kdyby lidé správně žili, nepili a nejedli víc, nežli třeba, dbali čistoty těla, koupelemi a čistoty—minimě hygieny—ducha, jak žádá toho odvěký zákon přírody, nemuseli by poslouchati vodolécitele Kneippa. Takové zjevy jeví se tehdy, když lid nejhloub zabředl nehygienickým životem a hodí se tu jen co prál Souvestre o bystrosti ducha a podobném léčení: "Je jako aksamit, nehodí se pro každého. Látka tak choulostivá nemůže bez obavy svěřovati se širším vrstvám společnosti, o níž nevíme, budeli se chovati rozumně, kdyby v neduh nějaký upadl jednou některý její člen."

Jak jinak zavděčila se nám táž nakladatelská firma "Národním Besedníkem a deklamátorem." Tu jeden díl lepší jest druhého a všechny v pěkné úpravě dokazují jen, že pořadatel A. Janda dal si opravdu práci, že chtěl poskytnouti lidu našemu dílko pěkné. Povedlo se mu. Jsou tu práce původní veršem lehounkým a zvučným a mnohé upravené na poměry naše vůbec. Také výběr ku všemožným příležitostem jest vhodným, kdežto celá zásoba deklamací dětských upravená L. Hejtmánkem se rovněž zamlouvá. Knížku tu v pěkné vazbě objednat lze u Národní tiskárny v Omaze, Neb. za 85c výtisk.

Dovolujeme si podotknouti, že v rubrice této žádných ne najdete otisků kartáčových, jak snad je rozesílají někdy páni nakladatelé. Nám jedná se o to pověditi našim co mají čísti a co zrovna nemusí. Jako se vše nejl, tak se také vše šmahem nechte. Jest ku podivu jak mnohý křesťan libuje si v duševní kořalce, sensaci, lidské krvi, vraždě a puchu mrtvol v románech, atd. a tomu i nesprávnému "poučování" lidu našeho chceme pokud lze zabrániti. Jinak doporučíme vše co dobré, jako na příklad místo všelikých "dime novel" pro mládež poukazujeme vám na "Svobodnou Školu," list psaný v duchu našem, jenž zaslouží si rozhodně podpory všech svobodomyšlných. Týž dospěl k číslu 5. osmého ročníku a jest pěkně vypraven, hlavně ilustrovaná část s říkáním pro dítky zamlouvati se musí bez odporu každému. Předplatné na rok obnáší: pouze 50 centů, objednat lze možno pod adresou "Svobodná Škola," 566 W. 18th St., Chicago, Ill.

Slovanské sdružení v Clevelandu o jehož činnosti více krátě již jsme se zmínili, vydalo brožuru, v níž podává krátký náčet dějinný o vzniku a činnosti své, rozvrh práce příští a návod ku pěstování květin.

"Světová Výstava" jest nová publikace, měsíčník vydávaný a bohatě ilustrovaný Českou vydavateleskou společností v St. Louis, Mo., 2117 So. 12th St. Předplatné obnáší \$2.50, do Čech \$3.00 ročně. Pro ty, kdož navštívit hodlají výstavu, aneb svým ve vlasti staré způsobiti chtí radost, jak se tu za tou vodou pokračuje, jest list nejen vhodným, ale i dobrým rádcem.

Listárna redakce.

Všem tajemníkům: Změny adres a oznamování nových členů děje se přímo výpravčímu a sice pod adresou "Sokol Americký," 566 W. 18th St., Chicago, Ill. Předplatné

přijímá jednatel V. V. Pošlete-li nám působí to nesnáze a zmatky zbytečné.

P. Příspěvek Tvůj do listu pro odbor přírodovědecký jest velmi pěkný a záhy jej uveřejníme dle naznačeného i upravíme.

F. Omaha: Jest příliš dlouhý. Mista se nám nedostává pro jiné důležitější. Promiň tedy.

J. Justus: Tuberkulóza ve svých počátcích jest vylečitelná, nikoliv však takovým způsobem jak Ty píšeš. Pořád se se specialistou. Jméno, jež udáváš, nenalezá se v seznamu pravidelných lékařů a způsob jeho jest nejméně dryáčnický, ukazující, že chlapík může spíše být svého řemesla "botanik", ale ne lékař.

Wilson, Kans. Promiň bratře, pakli nelze uveřejniti pro obsáhlost a předmět již vyčerpaný jindy. Ostatní do "Památníku" došlo.

Ze Župy Střední v St. Louis, Mo.

St. Louis, Mo., 30. května 1904.

Schůze dne 18. února.

Starosta V. Šedivec zahájil u plném počtu zástupců schůzi. Sbor Sokolek Vlasta vysílá své zástupitelky M. Tockstein a M. Tesař. Minulé zápisky čteny a přijaty. Čten dopis od bra Doupka z Chicaga, býv. taj. župy, vysvětlující jednání Ú. V.; přijat a usneseno dopsati sborům Středozápadním, že 1. lednem počínaje, vybíratí bude Ú. V. poplatky župní pololetně 5c ze člena, dle výkazu zpráv (počtu členstva) prvního a třetího ¼letí se řídě. Odporučeno sborům chicagským pořádati ¼letně společná cvičení a st. louis-ským každé 2 měsíce. Dohlížecí výbor pro St. L. podává zprávu za I. ¼letí, jež vzata byla v úvahu a výboru poděkováno. Po té procvícena prostoná pro příští žup. závody a usneseno, aby náč. podrobil tyto ještě opravám.

Ustavovatel br. Tesař oznamuje, že snaží se založiti "Sokol" v sousedním E. St. Louis, Ill., a práce v Edwardsville že pokračuje zdárně, za to však z Mosinee, Wis., žádých odpovědí nedochází. Zpráva přijata.

Příjem žádný; vydej za 250 stvrzenek \$2.00, 500 žup. papírů \$2.25, 500 obálek \$1.75, celkem \$6.00; zbývá v pokladně \$6.83.

Schůze 17. března.

Starosta zahájil schůzi za nepřítomnosti Jos. Jančí o 1 Mt. Pl. Sokola. Minulé zápisky čteny a přijaty.

Br. ustavovatel oznamuje, že nová jednota "Sokol" v Edwardsville, Ill., jest již založena u počtu 40 členů. S radostí zpráva tato přijata. Na to čten dopis od jednoty té, žádající o cvičitele na 20. března; přijat a vyslán br. Tesař. Na to povolen byl \$1.00 ustav. jednatelem za cestu do E., načež usneseno bylo, aby každý další cesta k novému sboru hrazena byla \$1.50; přijato.

Povolen obnos \$1.20 na předplacení se pro "Borec" a "Sok. Besidku" pro ústř. výb. stř. župy.

Příjem žádný; vydej: cestovné organisatoru \$1.00, předplatné na časopisy sok. Borec a Sok. Besidku \$1.20, celkem \$2.20; zbývá v pokladně \$4.63. Jeden z dvou výb. dozorcích pro Chicaga hlásí, že přijímá úkol jemu uložený.

Schůze 21. dubna.

Starosta br. Šedivec zahájil schůzi. Nepřítomen T. Ulrich, Sokola St. L. Zápisky čteny a přijaty. Br. Engelthaler ze C. Rapids hlásí, že přijímá podnáč. úřad župy stř.; od br. J. Jirouška dosud odpověď nedošla; usneseno posečkat. Výb. dozorcí v Cedar Rapids a v Manitowoc, Wis., oznamují, že výbor onen na se přijímají. Br. Tesař

podává zprávu z dvou návštěv Sokola v E. co cvičitel; cvičících bylo 12 a 11 resp.; přijato a \$3.00 za dvě cesty povoleny. Usneseno, aby vysílán byl do E. cvičitel ze středu našeho a sice každé neděle, pokud naléhavá potřeba vyžadovatí toho bude. Zároveň má jednatel dopsati nové jednotě té, zdali by byla volna polovinu vydeje cestovního nám hraditi a při tom vyložiti jim prospěch spojení a povzbuditi ku připojení se k Nár. Jedn. Sokolské.

Redakce "Borce" nežádá předpl. 60c. za časopis svůj, neboť je to pro župu stř.; přijato a jednatel vrací 60c pokladně. Borci zasláno má býti poděkování; přijato. Usneseno uveřejňovati adresář Župy Stř. v místním listě St. L. Listech, které všem zdejšími českými spolkům tak zdarma činí na požádání.

Pořad vysílání cvičitele do E. ponechán náčelníku.

Příjem: Vracené předpl. na "Borec" 60c. Vydej: Za 2 cesty cvič. do E., Ill. \$3.00; jest v pokladně \$2.23.

Na zdar!

Frant. Široký,
jednatel Župy Střední.

Finanční zpráva jednatele Župy Střední za I. ¼letí 1904.

Příjem:

Leden 8. Od Lýv. sídla Ž. Stř. v Chicagu.....\$13.53

Vydání:

Únor 18.	Za dovoz knih a razítka Župy.....	.70
Únor 18.	250 stvrzenek, St. L. Listy.....	2.00
Únor 18.	500 obálek s ohlavením, S. L. Listy.....	1.75
Únor 18.	500 papírů s ohl., St. L. Listy.....	2.25
Břez. 17.	Předplatné na "Borec"	.60
Břez. 17.	Předplatné na "Sok. Besídku".....	.60
Břez. 17.	Cestovné organisatoru do Edw., Ill.....	1.00

Celkem.....\$8.90

Úhrnný příjem.....\$13.53

Úhrnné vydání.....8.90

Zbývá v pokl. ku konci I. ¼letí.....\$ 4.63

Vác. J. Šedivec, starosta.

Fr. Široký, jednatel.

Členové noví a vyloučení.

— Od T. J. S. Milligan, Neb., došla stížnost od br. Ant. Petrčka, že nedostává již rok Sok. Amer. — Časopis mu byl dosud zaslán podle adresáře do Western, Ne., kdež má všechna předcházející čísla na poště.

— Do T. J. S. Omaha přijati: Jos. Myslivec, Frant. Křeček, Jan Čadek, Vác. Hofman, V. Podroužek.

— Ku Sok. Slovanská Lípa v Chicagu přijati: Jos. Novák, Frant. Růžička II., Em. Uhlíř, Jiří Kaplánek; zemřel Ant. Vopat; odstoupil Frant. Blažek.

— Do T. J. S. So. Omaha přijati: Jan Doležal a Jos. Hurt; odstoupili Jos. Krejčí a Ed. Popper.

— Do Sokola Čech v Clevelandu přijat Jan Švančara.

— Z T. J. Sokol v New Yorku vyloučení: Boh. Fotr a Jan Chudoba.

— Do So. Jed. Blesk přijati: Jos. Pospíšil a Ant. Šimon.

— Do T. J. S. v Newarku přijat: Emil Jícha.

— Od T. J. S. Westfield odstoupil Fr. Kratochvíl; přijati Václav Jelínek a Fr. Strniště, ml.

— Do T. J. S. Svornost v Morrisania přijat Jan Franz; navržen Fr. Sládek.

— Do T. J. S. St. Louis přijati: Karel Martinek, Vác. Špírk, Kar. Cukr, Frant. Ryska, Kar. Chadřaba, J. Janda,

Em. Jarošík; vystoupili: Alois Holý, Ferd. Veselský a Jos. Stibal.

— Z T. J. S. Podlipný v Detroit vyloučen pro neplacení Matěj Stejskal.

— Do T. J. S. v New Yorku přijati: Václav Fleischman, Otokar Klicpera, Jos. Krupka, Jos. Malý, Ant. Ptáček.

— Z T. J. S. Mt. Pleasant v St. Louis, vyloučen pro neplacení Cyril Drozda.

OPRAVA

a dodatek ku zprávě o státních závodech v Omaha, Neb., na str. 182, která již byla vytištěna, než toto nás došlo: Ze sborů nesúčastnily se závodů Abie, Milligan a Prague. První cenu na veškerém nářadí dostala Omaha a první cenu jednotlivců V. Chaloupka z Wilber, Neb. První cenu povšechnou sokolka L. Kmentova z Omahy.

Zápis o schůzích výkonného výboru N. J. S.

New York, dne 18. května.

Zápis o mimořádné schůzi Výk. Výb. N. J. S.

Starosta F. Martyny zahájil schůzi; ze členů scházeli A. Jahoda a K. E. Hrbek.

Vrchní náčelník br. A. Haller zaslal dopis, v kterém se opírá proti usnešení Výk. Výb. ze dne 2. května, by se užívaly 1½ liberní kůžely při hlavních závodech pro sokolky. Br. Haller odporučuje, by se užívalo 1 liberní kůžele z měkkého dřeva; usnešení z minulé schůze bylo znovu uváženo a odporučení br. Hallera, by se užívali 1 liberní kůžele, bylo přijato. Dále žádá br. Haller, by mu Výk. Výb. povolil cestu do St. Louis, aby mohl s br. A. Tesařem záležitost stran hlavních závodů do pořádku uvést. Žádosti této vyhověno a taj. má br. Hallerovi dopsat, že může na výlohy Výk. Výb. cestu do St. Louis nastoupit. Dále má br. A. Haller hudbu, která má být při hlavních závodech užívána, dle svého dobrozdání sestavit. Výk. Výb. v tomto dává plnou moc.

Vrchní pořadatel Sok. Amer. br. J. R. Jičínský zaslal dopis a zároveň ceník od B. A. Petrtyla stran rozličných rytin na Památník. Ceník tento se Výk. Výb. nezamlouvá, neboť jest příliš vysoký, a uloženo tajemníkovi, by br. Jičínskému v tom smyslu dopsal.

Sbor omažských Sokolek zaslal stanovy, které byly odevzdány výboru ku prozkoumání.

Výbor, který měl stanovy T. J. S. Praha a Lorain ku prozkoumání, odevzdává tyto se rozličnými opravami.

Následující Jednoty zaslaly dopisy, v nichž oznamují, že se závodů a sletu v následujícím počtu závodníků účastní: T. J. S. New York vyšle 13 závodníků; Sokol Tábor, Chicago 6; Sokol Čech, Cleveland 15; Sokol St. Louis oznámí počet později; T. J. S. Podlipný, Detroit 6; S. J. Blesk, Baltimore 6; Plzeňský Sokol do každé třídy jedno družstvo, 3 čty; T. J. S. Plattsmouth 3; Karel Jonáš, Abie 2; Tyrš, Cedar Rapids 12; Žižka, Bruno 3. — T. J. Slovanská Lípa z Chicaga oznamuje, že litují, že se nemohou účastnit hlavních závodů, jelikož jim toho nynější poměry finanční nedovolují. To samé oznamuje T. J. S. Philadelphia.

Župa Fügner-Tyrš z Chicaga oznamuje, že se sletu a závodů nesúčastní.

Na to schůze ukončena.

M. Grabenstein, zapisovatel.

Zápis o schůzi V. V. N. J. S. ze dne 6. června.

Starosta F. Martyny zahájil schůzi; ze členů scházeli V. Hampl a K. E. Hrbek, kteří omluveni.

Zápisy o schůzi ze dne 2. a 18. května přijaty.

Jednatel oznamuje, že zaslal rozličné tiskopisy T. J. S. Milligan, to samé T. J. S. Omaha.

Sbor omažských Sokolek zaslal vzorek stejnokroje, který byl V. V. schválen.

T. J. S. z Edwardsville, Ill. se hlásí co člen N. J. S. Jelikož nezaslali jména členů a vkladné, byla záležitost tato odložena. Jakmile jména členů a vkladné zašlou, má být žádosti jejich vyhověno.

T. J. S. Bohemia byla dnešním dnem pro nezasílání zpráv a poplatků suspendována.

Jednatel oznamuje, že nemůže slíbené mu těsnopisné zápisky z minulého sjezdu odbývaného v St. Louis od pana Krále obdržeti; má dopsat br. Čermákovi, jenž ho odporučil, by on hleděl nám zápisky ony zaopatřit.

Vrchní pořadatel br. J. R. Jičínský zasílá rozličné dopisy týkající se Památníku. Zároveň oznamuje, že zasílá V. V. na jeho žádost obrázky, podoby a rytiny, které mají být do Památníku upotřebeny. Dále se přimlouvá, by se hleděli dostat ohlášky do Památníku. Toto Výk. Výb. zavrhne, jelikož neuznává ohlášky do Památníku za místné.

Vrchní náčelník, br. A. Haller, zasílá zprávu stran své cesty do St. Louis. Zpráva tato není příznivá, jelikož br. Haller udává, že místní výbor T. J. S. St. Louis, který měl na starosti zaopatřit den na výstavním rejdišti, v té věci ještě málo učinil a doporučuje místo, které se k závodům nehodí, neboť by nebylo možno na onom místě závody a cvičení provést. Uloženo jednání, by dopsal místnímu výboru T. J. S. St. Louis, aby se hleděli o to zasadit a obdrželi patřičné místo na výstavišti ku cvičení. V pádu, že by tak neučinili, rozhodl Výk. Výb., že se českého dne nebude moci účastnit, a výbor jest žádán, zdali by se nemohli dohodnouti a závody odbývat o 14 dní později.

Usneseno zaslat vrchnímu pořadateli telegram, zdali by se nemohl Památník o 100 stránek zmenšit, neboť dle nynějšího rozměru by přišel dle zaslaných nabídek příliš vysoko. Záležitost tato byla zasedajícímu výboru k vyřízení ponechána.

Následující sbory zasílají dopisy, v kterých oznamují počet závodníků ku hlavním závodům do St. Louis: Těl. Jed. Budivoj 8 závodníků; Čechie, Chicago 6; Praha, Chicago 7; Sbor Sokolek Vlasta 3 neb 4 družstva; T. J. S. Omaha 6 závodníků; T. J. S. Wilber 8 závodníků; Sbor omažských Sokolek 1 čet. Těl. Sbor Dívek a Paní, Long Island City 1 závodnici; T. J. S. Crete oznamuje, že nemohou se závodů účastnit, jelikož nemají žádné závodníky.

Následující účty byly předloženy a k vyplacení odkázány: Za vypracování diplomu pro Těl. Sbor Horymír z Curtis Bay, panu Kňákalovi \$1.50; br. Lierovi za 300 náčelnických zpráv \$14.00. Národní Tiskárně za vypravení Sok. Amer. za měsíc květen \$171.30.

Následující Jednoty zaslaly zprávy a poplatky: T. J. S. Lorain \$13.00; St. Louis 65.90; Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha \$3.50; Sokol Čech \$25.40; Sokol Cleveland \$16.60, za 150 členských knížek \$1.50, připsána náhrada za vydržování těl. školy \$20.00; T. J. S. Mt. Pleasant \$3.30, poplatek do fondu na sjezd \$4.90; T. J. S. Schuyler 19.50.

Na to schůze skončena.

M. Grabenstein, zapisovatel.

Příjem a vydání N. J. S. za měsíc květen '04.

Květen	Příjem
7. T. J. S. Jonáš, Wilson, Kansas.....	\$17.60
" T. J. S. Jonáš, Wilson, Kans., vrácené jízdné za soudce	9.00
" Sokol Lorain, O.	13.00
" T. J. S. Brooklyn, N. Y.	3.30
" Předpl. na Sok. Amer.	75
12. T. J. S. St. Louis, Mo.	65.90
" Sbor Sokolek Libuše, S. Omaha, Neb.....	3.50
" Za stará čísla Sok. Amer.	.55
" Sokol Cleveland, Cleveland, O.....	16.60
" Sokol Cleveland, za 150 člen. plat. knížek.....	1.50
" Předpl. na Sok. Amer.	75
" Přips. na přís. z náhrady těl. škol. za r. 1903, Sokol Cleveland	20.00
14. Sokol Čech, Cleveland, Ohio	25.40
" Za 300 člen. plat. knížek od T. J. Tyrš, C. R. Sokol	3.00
26. Předpl. na Sok. Amer.	75
" Za ohlášku v Sok. Amer.	10.00
" T. J. S. Mt. Pleasant, St. Louis, Mo.....	3.30
" T. J. S. Mt. Pleasant, 100 popl. na sjezd za r. 1904	4.90
" T. J. S. Mt. Pleasant za 80 člen. plat. knížek.....	.80
28. Za předpl. na Sok. Amer.	1.00
31. T. J. S. Schuyler, Neb.	19.50
	\$ 221.10
Hotovost z minulého čtvrtletí	2,441.11
Úhrnem	\$2,662.21

Květen	Vydání
5. Za tisk pro památník, B. B. Letovský, C. R., Ia...\$	9.00
" Rytiny pro S. Am., vypl. br. J. Rudiš-Jičínským..	4.50
" 3900 výtisků S. A. s výpr. a pošt. pro duben, Nár. Tisk. v v Chicagu	170.57
" Vyplnění diplomů, p. V. Kňákalovi, pro T. J. S. Praha	1.50
7. Náhrada za 4 cesty do schůze V. V. br. V. Zvo- níkovi z L. I.	1.04
12. Náhrada za vydrž. těl. školy za r. 1903, Sokol Cleveland, Cleveland, Ohio	20.00
28. Vrchní poř. S. Am. za květen, J. Rudiš-Jičínský	30.00
" Výpom. poř. S. Am. za květen, Ant. Haller....	10.00
" Výpom. poř. S. Am. za květen, Jos. Čermák....	10.00
Úhrnem	\$256.70
Příjem	\$2,662.21
Vydání	256.70
Hotovost	\$2,405.51

A sice: fond pro př. běh cvič.	\$ 42.85
Fond pro příští sjezd v Detroit r. 1908.....	311.67
Na U. S. Savings Banku	400.00
Na Germania Savings Banku	300.00
Na Dry Dock Savings Banku	300.00
Hotovost skutečná	1,050.99
	\$2,405.51

Tímto upozorňuji bratrské jednoty, že členské platební knížky, přijaté na sjezd v St. Louis, k dostání jsou po 1c. u jednatele V. V.

Na zdar!

JAN ČERNÝ, jednatel.